

Vyhodnotenie pripomienok k výsledku analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) na svojej verejne dostupnej internetovej stránke (<http://www.teleoff.gov.sk/data/files/25171.pdf>) dňa 16.01.2012 zverejnil výsledky analýzy poskytovania služieb veľkoobchodného fyzického prístupu, vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu, poskytovaných prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste (ďalej len „relevantný trh č. 4“) a zároveň stanovil lehotu najneskôr do 16.02.2012 na zaslanie písomných pripomienok k tejto analýze. Súčasne úrad zverejnil na svojej verejne dostupnej internetovej stránke Výzvu na podávanie pripomienok k výsledkom analýzy relevantného trhu č. 4. Záverom opakovanej analýzy predmetného trhu bolo určenie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. za významný podnik a uloženie povinností na relevantnom trhu č. 4.

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „ST, a.s.“) zaslala svoje pripomienky a stanovisko listom č. 13780/SRZ/2012-III zaevidovaným úradom pod č. 217/5/2012 zo dňa 17.02.2012. V úvode svojich pripomienok spoločnosť ST, a.s. uviedla, že zaslala aj námietky k postupu úradu v procese konzultácií o návrhoch opatrení a podľa jej názoru bol úrad pri tomto procese povinný aplikovať ustanovenia správneho poriadku. Úrad námietke spoločnosti ST, a.s. nevyhovel hlavne z dôvodu, že podriadenie konzultácií režimu správneho poriadku nie je možné z týchto dôvodov:

1. Adresné doručenie oznámenia o začatí konzultácií je v rozpore s požiadavkou na nediskriminačný postup úradu.
2. Konzultácie sú verejným postupom, z ktorého v zásade nie je vylúčený žiadny subjekt; správny poriadok sa vzťahuje len na účastníka konania.
3. V procese konzultácií sa realizujú kompetencie orgánov Európskej únie, čím tento proces nadobúda nadnárodnú dimenziu a realizáciu kompetencií orgánov Európskej únie správny poriadok vôbec nepredpokladá.

Úrad podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon“) spolupracuje s Protimonopolným úradom Slovenskej republiky (ďalej len „PMÚ SR“) v otázkach určenia relevantných trhov v oblasti elektronických komunikácií, analýzy relevantných trhov a určenia podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu. V súlade s uvedeným úrad požiadal PMÚ SR o stanovisko k predmetnej analýze.

PMÚ SR vo svojom stanovisku zo dňa 8.02.2012 uviedol, že nemá žiadne pripomienky k analýze veľkoobchodného trhu č. 4.

Pripomienky spoločnosti ST, a.s.

Jednotlivé pripomienky sú zoradené v bodoch, vymedzené odkazom na stranu (odsek) v rámci jednotlivých častí analýzy. Najprv je kurzívou uvedené pôvodné znenie textu analýzy a následne návrh spoločnosti ST, a.s. na doplnenie,

zmenu, zrušenie alebo nahradenie znenia textu analýzy a odôvodnenie spoločnosti ST, a.s.

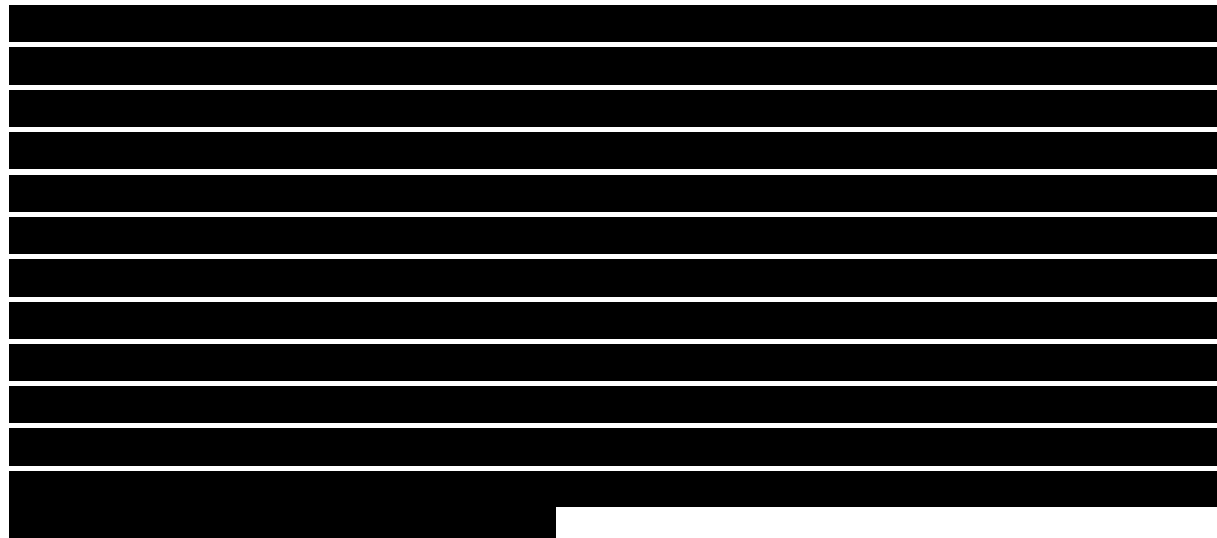
1. I.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 (s. 11 a 12)

Návrh ST:

Úrad by mal ešte raz dôkladne vykonať test zastupiteľnosti zo strany ponuky a dopytu, keďže chýba aspoň minimálne exaktné vyhodnotenie zastupiteľnosti dopytu na základe testu zastupiteľnosti SSNIP.

Odôvodnenie:

ST sa domnieva, že Úrad SSNIP test zastupiteľnosti dopytu v skutočnosti vôbec nevykonával. SSNIP test by mal Úrad spraviť pri naviazujúcich maloobchodných službách na každej dostupnej širokopásmovej technológii. Považujeme za nedostatočné, aby dopytovú zastupiteľnosť Úrad zúžil na dostupnosť technológií. Podľa Oznámenia o relevantnom trhu, štandardným testom zastupiteľnosti dopytu je hypotetický experiment (test), ktorý predpokladá malé, ale významné trvalé zvýšenie ceny. Otázka je, či dostatočné množstvo zákazníkov v prípade malého (5-10 %), ale trvalého zvýšenia ceny produktu A (napr. DSL), prejde na alternatívny dostupný produkt B (napr. WiFi). Ak sa zvýšenie ceny ukáže byť nerentabilné (zákazníci prejdú na B), potom produkty A i B patria na ten istý relevantný trh a naopak.

Navrhujeme preto, aby bola analýza v tejto časti prepracovaná a tento spôsob hodnotenia zastupiteľnosti dopytu sa naozaj vykonával v súlade s Pokynmi EK a skúmať reakcie na relatívne zvýšenie ceny o 5-10%.

Stanovisko úradu k bodu 1.

Podľa Pokynov Komisie týkajúcich sa analýzy trhov a stanovenia významnej trhovej sily v súlade s regulačným rámcom EÚ pre elektronické komunikačné siete a služby (2002/C165/03) zo dňa 11.07.2002 (ďalej len „Pokyny Komisie“), článok 40, Hypotetický monopolistický test (SSNIP) je jednou možnou cestou posudzovania existencie zastupiteľnosti dopytu a ponuky. Výsledky môžu následne pomôcť pri určovaní, či existujú na danom relevantnom trhu zastupiteľné produkty. Následne v článku č. 42 Pokynov Komisie je uvedené, že SSNIP test je relevantný len v prípade takých služieb, ktorých cena je voľne určená a nie je predmetom regulácie.

Predpokladom je, že dané ceny sú určené na konkurenčných úrovniach. Ak je však regulácia zabezpečená prostredníctvom nákladovo orientovanej veľkoobchodnej ceny, predpokladá sa, že takáto cena by bola konkurenčnou cenou aj v prípade absencie regulácie. To však nie je prípad regulácie v podmienkach Slovenskej republiky na danom relevantnom trhu, kde sa uplatňuje regulácia veľkoobchodnej ceny prostredníctvom metódy retail minus. Navyše, pokiaľ je cenová elasticita vysoká pri súčasných cenách, môže to znamenať, že daný podnik skutočne uplatňuje svoju trhovú silu do úrovne, že ďalšie zvýšenie ceny by neprinieslo zvýšenie zisku. V tomto prípade by SSNIP test mohol viesť k odlišným výsledkom, ako pri cenách stanovených na konkurenčnej úrovni. Z vyhodnocovania zastupiteľnosti jednotlivých technológií na maloobchodnej úrovni v predloženej analýze vyplynulo a je evidentné, že maloobchodné koncové priemerné ceny za lehotu viazanosti sú výrazne vyššie ako u všetkých porovnávaných technológií, ktoré majú rozsiahlejšie využitie (FTTx, káblový modem, WiFi). Tento rozdiel je vyšší, ako odporúčané posudzovanie trvalého zvýšenia ceny v rámci SSNIP testu na úrovni 5-10 %, čo je ďalším sporným argumentom pri posudzovaní potenciálnej výslednej výpovednej hodnoty hypotetického testu posudzovania zastupiteľnosti jednotlivých technológií vzhľadom na podmienky relevantného trhu v Slovenskej republike.

Podľa článku 50 Pokynov Komisie možnosť užívateľov nahradiť jeden produkt, alebo službu inou, na základe trvalého zvýšenia ceny, môže byť obmedzená významnými nákladmi prechodu. Užívatelia napríklad môžu byť zviazaní dlhodobými kontraktmi a následne vysokými poplatkami za nedodržanie zmluvných podmienok. To je zaužívaná prax v Slovenskej republike, kde by tieto významné náklady prechodu mali tiež výrazný vplyv na vypovedaciu hodnotu hypotetického testu. Užívatelia väčšinou zistia až pri snahe o prechod k inému poskytovateľovi, aké vysoké sankcie musia znášať pri nedodržaní zmluvných podmienok. Pri existencii významných nákladov prechodu by sa nakoniec tento prechod vo väčšine prípadov stal pre užívateľa finančne nezaujímavým. Ak by užívateľ v prípade trvalého zvýšenia ceny prejavil záujem zmeniť poskytovateľa, vzhľadom na existujúce náklady prechodu by v konečnom dôsledku nedošlo k substitúcii jednej služby za druhú. Následne by tieto dve služby nemali byť zahrnuté do rovnakého relevantného trhu.

Podľa článku 48 Pokynov Komisie v prípade potreby by mal úrad na dokončenie vymedzenia relevantného trhu pri službách a tovaroch preukázaných ako zastupiteľné na základe objektívnych charakteristík, cien a účelu použitia, posúdiť tiež zastupiteľnosť prostredníctvom hypotetického SSNIP testu.

Na základe vyššie uvedeného sa úrad rozhodol neuskutočniť prieskum zastupiteľnosti na základe hypotetického testu SSNIP, ktorého výsledky by mohli byť veľmi „skreslené“ a s veľkou pravdepodobnosťou by viedli k nesprávnemu vymedzeniu relevantného trhu. Úrad na základe vyššie uvedených dôvodov uskutočnil analýzu zastupiteľnosti jednotlivých maloobchodných služieb na základe charakteristík služieb podľa ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Táto analýza zastupiteľnosti je v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 136/2011 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov.

Pripomienka k bodu 1. neakceptovaná

2. I.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 (s. 11 a 12)

Návrh ST:

Navrhujeme, aby Úrad doplnil stať o vecnom vymedzení trhu o skúmanie naplnenia troch kritérií nevyhnutných na to, aby bola odôvodnená regulácia ex ante.

Odôvodnenie:

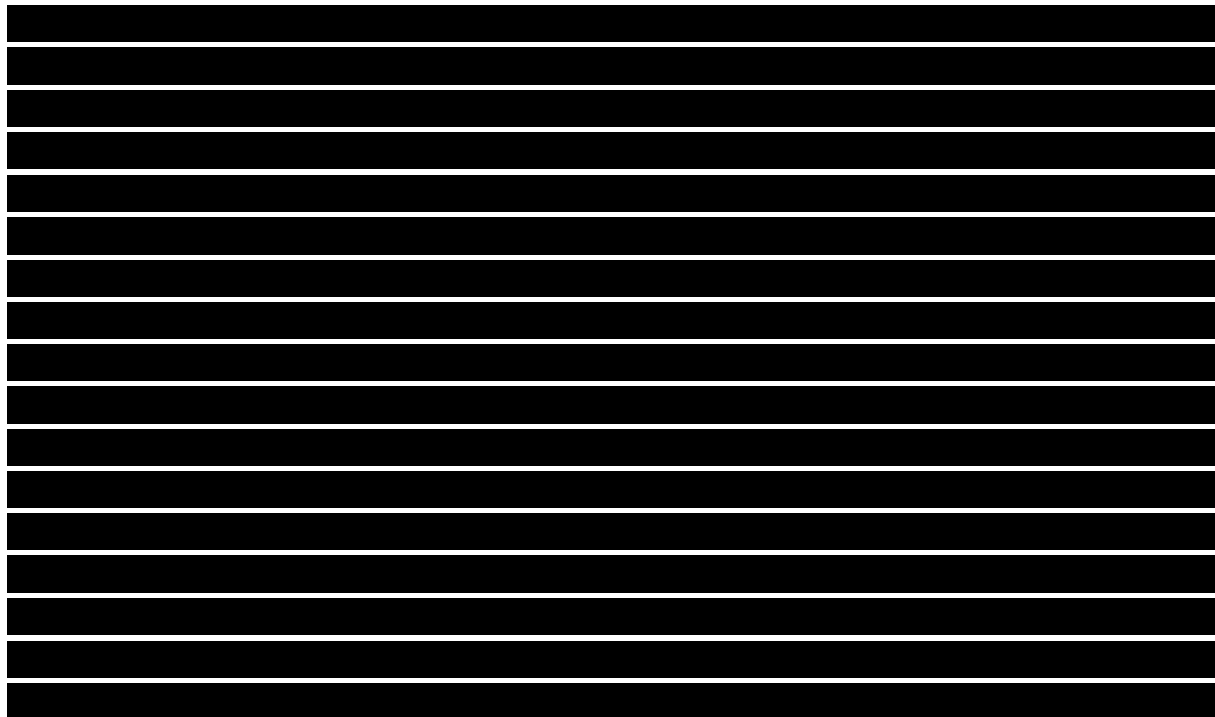
Vo všeobecnosti, máme za to, že Úrad pochybil pri definovaní a analýze veľkoobchodného relevantného trhu spočívajúce v nepreskúmaní naplnenia ani jedného z troch kumulatívnych kritérií nevyhnutných pre reguláciu ex ante. Pochybenie je zrejmé pri definovaní a analýze relevantného trhu spočívajúce v nesprávnom preskúmaní situácie na nadväzujúcom maloobchodnom trhu. Tovarový relevantný trh veľkoobchodného širokopásmového prístupu môže byť správne definovaný a analyzovaný výlučne za predpokladu, že sa do úvahy zoberie reálna situácia na súvisiacom maloobchodnom trhu.

Definícia súvisiaceho relevantného trhu fyzického prístupu vychádza z predošlej definície veľkoobchodného trhu uvoľneného prístupu k účastníckym vedeniam podľa pôvodného Odporúčania o relevantných trhoch, avšak v novom Odporúčaní Komisia kladie dôraz na zohľadnenie princípu technologickej neutrality. To znamená, že na tento trh by mali byť zaradené fyzické prístupy ku všetkým dostupným infraštruktúram umožňujúcim poskytovanie služieb zastupiteľných so službami poskytovanými prostredníctvom metalických účastníckych vedení. Komisia v Odporúčaní zadefinovala tento trh ako veľkoobchodný (fyzický) prístup poskytovaný prostredníctvom infraštruktúry (vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu) na pevnom mieste a Úrad svojím rozhodnutím z 13. novembra 2008 túto definíciu prevzal do rozhodnutia o určení relevantných trhov. Komisia vo Vysvetľujúcom memorande k novému Odporúčaniu o relevantných trhoch uviedla: „... pôvodné Odporúčanie určilo, že veľkoobchodný trh uvoľneného prístupu k účastníckym vedeniam a častiam účastníckych vedení je vhodný na reguláciu ex ante. Uvoľňovanie účastníckych vedení (ULL) umožňuje alternatívnym operátorom poskytovať maloobchodné dátové a hlasové služby v pevnom mieste, ako aj veľkoobchodné služby zostavenia a ukončenia volaní v pevnom mieste. Napriek tomu alternatívni operátori vo všeobecnosti primárne investujú do ULL za účelom poskytovania dátových služieb (najmä širokopásmový prístup k internetu), pri ktorých sú hlasové služby určitým možným doplnkom. Preto bolo ULL v pôvodnom Odporúčaní primárne skúmané v kontexte dátových služieb, a tak je to aj v prípade tohto revidovaného Odporúčania.“ Z uvedeného stanoviska Komisie vyplýva, že pre skúmanie situácie na trhu fyzického prístupu bude najdôležitejšia dôkladná analýza situácie na súvisiacom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Pokiaľ ide o možné súvisiace veľkoobchodné trhy, prostredníctvom ktorých je možné poskytovať maloobchodné služby širokopásmového prístupu, Komisia vo Vysvetľujúcom memorande k novému Odporúčaniu o relevantných trhoch uviedla: „pôvodné Odporúčanie určilo dva veľkoobchodné trhy, ktoré boli napojené na maloobchodný trh širokopásmového prístupu: veľkoobchodný uvoľnený prístup k metalickému účastníckemu vedeniu (vrátane zdieľaného prístupu) a časti vedenia a veľkoobchodný širokopásmový prístup. Dôvod určenia druhého samostatného veľkoobchodného trhu sa zakladal na názore, že ani regulovaný prístup k účastníckemu vedeniu by vo väčšine krajín nemusel postačovať na oslabenie potenciálnej trhovej sily na maloobchodnej úrovni a významné bariéry vstupu by stále existovali. Skutočnosť, že tieto dva veľkoobchodné trhy sú takto napojené na ten istý maloobchodný trh širokopásmového prístupu, naznačuje, že pre národné regulačné Úrady by malo byť logické vykonať jednu celkovú analýzu trhu širokopásmového

prístupu, ktorá v poradí (a) regulovaný prístup k sieti (b) regulovaný (nefyzický) prístup preskúma, aký dopad možno očakávať na akýkoľvek významný podnik, ktorý bude určený. Desať členských štátov doposiaľ vykonalo takú kombinovanú analýzu.“

Špecifické národné podmienky súťaže na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu v Slovenskej republike podľa názoru ST odôvodňujú záver o existujúcej tendencii k efektívnej súťaži a o nízkych bariérach vstupu na trh, ktoré nie sú krátkodobej povahy. ST poukazuje najmä na skutočnosti svedčiacie o tom, že minimálne tieto dve z troch kritérií nevyhnutných pre definíciu trhu nie sú splnené v prípade trhu širokopásmového prístupu, čo v konečnom dôsledku vedie k záveru o potrebe stiahnutia definície trhu zo zoznamu trhov určených pre účely regulácie ex ante. Napriek tomu, že Komisia pri relevantných trhoch uvedených v novom odporúčaní o relevantných trhoch vytvorila predpoklad, že tri kritériá sú splnené, a preto národné regulačné orgány nemusia skúmať ich naplnenie, Komisia ponechala pre národné regulačné orgány priestor pre ich skúmanie v prípadoch, ak je to vhodné, pričom na to má slúžiť ten istý notifikačný proces, ako v prípade iných výsledkov analýz. Naša spoločnosť je presvedčená, že práve táto situácia na tomto relevantnom trhu na Slovensku nastala a máme za to, že Úrad by mal v záujme zistenia skutočného stavu vykonať Trojkriteriálny test.

Vo vyššie uvedených súvislostiach teda považujeme za nesprávne, že Úrad sa doteraz vôbec nezaoberal splnením troch kritérií na tomto relevantnom trhu, pričom najmä naplnenie prvých dvoch kritérií, tzn. (1) prítomnosť bariér vstupu, ktoré nie sú len prechodnej povahy a (2) absencia smerovania k efektívnej súťaži z hľadiska budúceho vývoja, by mali byť potvrdené každou analýzou príslušného relevantného trhu.

Stanovisko úradu k bodu 2.

Podľa článku 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (ďalej len „rámcová smernica“) sa vyžaduje, aby Európska komisia definovala trhy v súlade so

zásadami právnych predpisov o hospodárskej súťaži, pričom dané zásady sú použité v revidovanom odporúčaní na stanovenie hraníc trhu výrobkov v rámci sektora elektronických komunikácií. Určenie alebo výber trhov definovaných pre reguláciu ex ante závisí od trhov s vlastnosťami, ktoré môžu oprávniť zavedenie regulačných povinností ex ante. Vymedzenie relevantných trhov sa v priebehu času môže zmeniť a aj sa mení v dôsledku vývoja vlastností výrobkov a služieb a nových možností zameniteľnosti na strane dopytu a ponuky. Konečným cieľom akéhokoľvek regulačného zásahu ex ante je zabezpečiť výhody pre koncových užívateľov pomocou zabezpečenia konkurencieschopnosti maloobchodných trhov na dlhodobom udržateľnom základe. Na základe uvedeného **Európska komisia prijala** (dňa 17.12.2007) **Odporúčanie o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií umožňujúcich reguláciu ex ante (ďalej len „revidované odporúčanie“)**, ktorého účelom bolo určenie trhov výrobkov a služieb, na ktorých **môže byť opodstatnená regulácia ex ante**.

Podľa ods. (17) revidovaného odporúčania **sa trhy uvedené v prílohe revidovaného odporúčania určili na základe troch kumulatívnych kritérií**. Vnútroštátne regulačné orgány by mali **pri trhoch, ktoré nie sú uvedené v tomto odporúčaní, uplatniť test troch kritérií**. Súčasne v ods. (19) revidovaného odporúčania je uvedené, že bolo predmetom verejnej konzultácie a konzultácie s vnútroštátnymi regulačnými orgánmi a vnútroštátnymi orgánmi pre hospodársku súťaž. Európska komisia odporučila všetkým vnútroštátnym regulačným orgánom, že pri určovaní primeraných trhov by mali analyzovať trhy výrobkov a služieb uvedených v prílohe k tomuto odporúčaní. Iba pri určovaní trhov neuvedených v prílohe, by sa tieto orgány mali uistiť, že sú splnené tri kumulačné kritériá.

V tomto bode spoločnosť ST, a.s. navrhuje, aby úrad „doplnil do analýzy stať o vecnom vymedzení trhu o skúmanie naplnenia troch kritérií nevyhnutných na to, aby bola odôvodnená regulácia ex-ante“. Ďalej v texte k tomuto bodu v poslednom odstavci na strane 3 uvádza, „že Komisia pri relevantných trhoch uvedených v novom odporúčaní o relevantných trhoch vytvorila predpoklad, že tri kritériá sú splnené, a preto národné regulačné orgány nemusia skúmať ich naplnenie.“ Ak sú tri kritériá splnené, úrad nemusí skúmať ich naplnenie.

Úrad postupoval v súlade s vyššie uvedeným podľa revidovaného odporúčania a **test splnenia troch kritérií uplatnil len pri trhoch, ktoré neboli uvedené v prílohe revidovaného odporúčania a súčasne bol na nich určený významný podnik**. Po vykonaní trojkriteriálnych testov úrad zrušil rozhodnutie úradu zo dňa 28. januára 2004, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov v znení neskorších rozhodnutí a vydal nové rozhodnutie zo dňa 20. januára 2011, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov (ďalej len „rozhodnutie o určení zoznamu relevantných trhov“). V citovanom rozhodnutí sú definované dva samostatné veľkoobchodné trhy, preto je tvrdenie spoločnosti ST, a.s. irelevantné.

Argumentáciu spoločnosti ST, a.s., že desať členských štátov (nespomína ďalších 16 členských štátov) vykonalo kombinovanú analýzu, nemôže úrad prijať za smerodajnú, nakoľko úrad nie je povinný postupovať obdobne. V samotnom rozhodnutí o relevantných trhoch sú tieto obidva veľkoobchodné trhy definované ako samostatné trhy č. 4 a č. 5 a to ako veľkoobchodný fyzický prístup, vrátane spoločného uvoľneného prístupu alebo úplného uvoľneného prístupu, poskytovaný prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste a veľkoobchodný širokopásmový

prístup definovaný ako sprístupnenie elektronických komunikačných sietí umožňujúcich prenos signálu rýchlosťou vyššou ako 256 kbit/s. V prípade veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 úrad samozrejme posudzoval maloobchodný širokopásmový prístup, ale v tomto prípade je podstatné ovplyvnenie trhu koncových užívateľov širokopásmových a hlasových služieb z pohľadu poskytovania služieb na veľkoobchodnej úrovni.

Úrad súhlasí s tvrdením spoločnosti ST, a.s., že pre skúmanie situácie na trhu fyzického prístupu bude najdôležitejšia dôkladná analýza situácie na súvisiacom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Pri analýze relevantných trhov, tak pri relevantnom trhu č. 4 ako aj pri relevantnom trhu č. 5, úrad postupoval presne v súlade s uvedeným, to znamená, že hlavným východiskovým bodom v analýze oboch trhov bola veľmi podrobná analýza súvisiaceho maloobchodného trhu širokopásmového prístupu. Úrad prihliadal aj na druhý súvisiaci maloobchodný trh a to trh pripojenia k verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení a analýza tohto trhu bude v najbližšej dobe predložená do národných konzultácií. Spoločnosť ST, a.s. síce uviedla, že na tomto trhu má „možno podiel vyšší“, ale jej trhovú podiel na súvisiacom maloobchodnom trhu pripojenia do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení je dlhodobo podstatne vyšší a podľa posledného zberu dát uskutočneného úradom bol tento podiel k 31.12.2011 vyšší ako 80 %.

V analýze predloženej do národných konzultácií v časti Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4, resp. Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 5 úrad zohľadnil a dodržal princíp technologickej neutrality. V súlade s týmto princípom vyhodnotil fyzické prístupy prostredníctvom všetkých relevantných infraštruktúr na území Slovenskej republiky. Úrad podrobne analyzoval zastupiteľnosť jednotlivých služieb tak na veľkoobchodnej úrovni, ako aj maloobchodnej úrovni. V samostatných častiach úrad posudzoval prístup prostredníctvom rozvodov káblovej televízie - CATV, bezdrôtových technológií FWA, prístup prostredníctvom siete WiFi, prístup prostredníctvom mobilnej prístupovej siete, satelitu, PLC a prenajatých okruhov.

Pripomienka k bodu 2. – neakceptovaná

3. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni (s. 12 až 33)

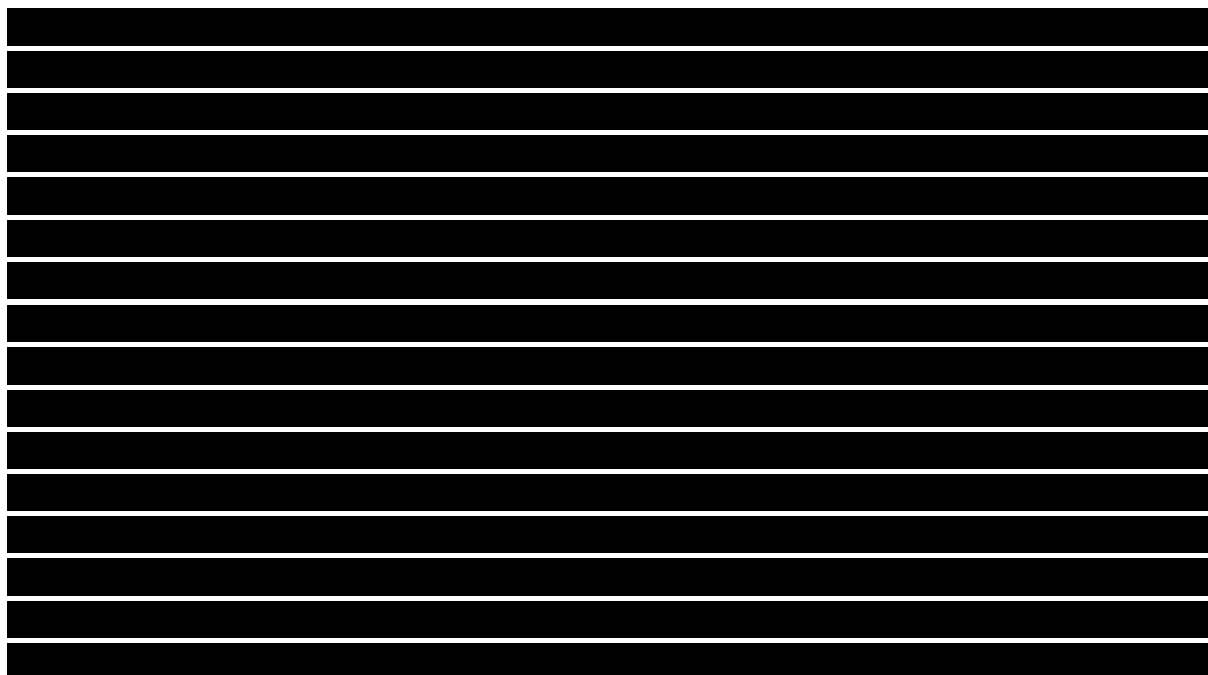
Návrh ST:

Navrhujeme, aby Úrad vypracoval alebo aspoň vzal do úvahy analýzu subjektívneho zákazníckeho správania, postoja a spokojnosti koncového užívateľa k jednotlivým technológiám širokopásmového prístupu predložené ST a minimálne doplnil túto časť analýzy o zistenia ST založené na prieskume trhu vykonanom

Odôvodnenie:

Považujeme za kritické, aby boli v trhovej analýze pri kritériu zastupiteľnosti zohľadnené skutočné zákaznícke skúsenosti a preferencie s technológiami bez priamej väzby na technické (fyzikálne) parametre, ktoré nie sú zákazníkmi v skutočnosti vnímané alebo ovplyvniteľné. Počet prístupov, alebo trhové podiely a rýchlosť nepovažujeme za dostatočné, keďže tieto nehovoria nič o zákazníckej skúsenosti a jeho preferenciách. Keďže nám záleží na čo najpresnejšej analýze, pri vybraných technológiách, dovoľujeme si Úradu predložiť

Stanovisko úradu k bodu 3.

Pripomienka k bodu 3. - neakceptovaná

4. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni (s. 12 až 33)

Návrh ST:

Navrhujeme, aby Úrad doplnil úvod tejto časti analýzy v súlade s pripomienkami ST k analýze veľkoobchodného trhu širokopásmového prístupu (ďalej len „Analýza VOT5“) Rast bezdrôtových prístupov svedčí o rozvoji infraštruktúry fixného širokopásmového prístupu v rozsiahlych oblastiach, ktoré obýva podstatná časť populácie Slovenskej republiky.

Odôvodnenie:

Úrad vysvetľuje záujem o širokopásmový WiFi prístup výlučne tým, že v určitých lokalitách nie je rozvinutá fixná infraštruktúra. Tento argument však považujeme za vyslovene abstraktný a nezaložený na objektívnych dôkazoch. Ako potom Úrad vysvetľuje fakt, že podiel xDSL v skúmanom čase klesá a podiel WiFi stúpa? V skúmanom čase stúpala aj podiel CATV prístupov, čo by analogicky malo znamenať, že CATV pokrytie je v riedko osídlených oblastiach. Avšak to nie je pravda, CATV pokrýva mestské oblasti, kde konkuruje iným fixným technológiám. Na druhej strane vyzdvihujeme poznatok Úradu, že uznávajú nezanedbateľný trhový podiel lokálnych hráčov. V prípade, že oblasti, v ktorých dochádza k rozvoju bezdrôtových prístupov, bude Úrad považovať za oblasti s nedostatočne rozvinutou infraštruktúrou širokopásmového prístupu, tieto oblasti by mal Úrad dôsledne vyňať z priestorovej definície relevantného trhu. Ak ich však v priestorovej definícii relevantného trhu ponecháva, nemôže dôjsť k záverom, že je tu nedostatočne rozvinutá infraštruktúra širokopásmového prístupu.

Stanovisko úradu k bodu 4.

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že úrad vôbec nevzal do úvahy situáciu na súvisiacich maloobchodných trhoch, nie je pravdivé, pretože úrad uviedol aj sumárne podiely na súvisiacom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Úrad v časti I.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 podrobne analyzoval v bode A) zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni. V tejto časti je uvedená podrobná analýza prístupov prostredníctvom všetkých infraštruktúr v pevnom mieste na celom území Slovenskej republiky na maloobchodnej úrovni spolu s vyhodnotením zastupiteľnosti z pohľadu koncového užívateľa. Úrad podrobne analyzoval širokopásmový prístup prostredníctvom:

- *FTTx*
- *CATV*
- *FWA*
- *WiFi*
- *satelitu, PLC a prenajatých okruhov*
- *mobilnej siete.*

Relatívne vysoký podiel služieb prostredníctvom WiFi sietí podľa názoru úradu súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach Slovenskej republiky. V niektorých, hlavne v riedko osídlených oblastiach, zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu, pretože WiFi je jediná možnosť získania služieb v danej oblasti.

Na základe veľmi podrobnej analýzy pri geografickom vymedzení trhu (táto je uvedená v analýze veľkoobchodného relevantného trhu č. 5) úrad konštatoval, že v mestách s dostupnou zastupiteľnou infraštruktúrou, v ktorých má spoločnosť ST, a.s. trhovú podiel menší ako 50 %, žije až 16,45 % obyvateľov Slovenskej republiky. Tento vysoký podiel opodstatnil úrad k tomu, aby geograficky vymedzil veľkoobchodný relevantný trh celým územím Slovenskej republiky. Geografickým zúžením trhu širokopásmového prístupu by úrad predovšetkým eliminoval existujúce konkurenčné prostredie vytvorené vďaka malým alternatívnym poskytovateľom, ktorí ovplyvňujú cenovú úroveň širokopásmových prístupov nie len v samotnej lokalite ich pôsobenia.

Úrad preto dospel k záveru, že územným vymedzením pre širokopásmový prístup, t.j. relevantného trhu č. 5 je územie celej Slovenskej republiky.

Pri geografickom vymedzení veľkoobchodného trhu č. 4 úrad skúmal homogenitu súťažných podmienok veľkoobchodného prístupu prostredníctvom účastníckych metalických a optických vedení. Podľa získaných údajov úrad konštatoval, že v súčasnosti neexistuje v rámci územia Slovenskej republiky také územie, na ktorom by vybudované optické siete podstatným spôsobom zmenili súťažné podmienky pre poskytovanie služieb fyzického prístupu.

Pripomienka k bodu 4. – neakceptovaná

5. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni (s. 12 až 33)

Návrh ST:

Je však potrebné doplniť informáciu, že najvyššie pokrytie majú bezdrôtové širokopásmové technológie, najmä FWA a WiFi a mobilné širokopásmové technológie. Skutočné technické pokrytie ADSL 2+ s parametrami 12 Mbps/526 Kbps v sieti Slovak Telekom bolo na konci roka 2010 iba na úrovni 14, 2 % domácností, Úrad by mal preto analýzu zastupiteľnosti vykonať vo vzájomnej súvislosti všetkých dostupných technológií tak, aby „štartovacím bodom pri analýze zastupiteľnosti boli všetky dostupné širokopásmové technológie a ich porovnanie vo vzájomnej súvislosti.“

Odôvodnenie:

Článok 44 Pokynov EK uvádza, že relevantný trh (širokopásmového prístupu) by mal zahŕňať všetky služby, ktoré sú dostatočne vzájomne zastupiteľné alebo zameniteľné nielen na základe objektívnej charakteristiky, ktorá spĺňa požiadavky a nároky užívateľov na plánované využívanie a ceny, ale aj súťažné podmienky a štruktúra ponuky a dopytu. [REDACTED]

[REDACTED]

Stanovisko úradu k bodu 5.

Úrad pri zastupiteľnosti jednotlivých služieb každú jednotlivú službu širokopásmového prístupu na maloobchodnej úrovni vyhodnotil z pohľadu zastupiteľnosti tejto služby k službe poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL a to porovnaním buď kvalitatívnych alebo kvantitatívnych parametrov. Úrad postupoval v súlade s revidovaným odporúčaním pri definovaní relevantného trhu a tento posudzoval v súlade s princípom technologickej neutrality. Úrad vychádzal zo súčasného stavu rozvoja sietí a služieb a aplikoval prístup zameraný do budúcnosti (forward looking approach), na ktorý kladie dôraz bod 2.1 Vysvetľujúceho memoranda k odporúčaniam o relevantných trhoch.

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] je úplne irelevantné.

Úrad disponuje presnou databázou podnikov prevádzkujúcich optické siete s presným pokrytím každého jednotlivého podniku. Úrad pri geografickom vymedzení veľkoobchodného trhu č. 5 uviedol, že urobil veľmi podrobnú analýzu

širokopásmových prístupov na regionálnej úrovni. V časti analýzy relevantného trhu č. 5 týkajúcej sa vidieka úrad konštatoval, že: "Ak by sa brali do úvahy všetky maloobchodné prístupy, bez ohľadu na zastupiteľnosť jednotlivých technológií, trhovú podiel spoločnosti ST, a.s. vo vyššie spomenutých obciach by sa znížil na 58,79 %. V najmenších obciach má spoločnosť ST, a.s. výrazne nižšie pokrytie a mnohé domácnosti nemajú možnosť zriadenia xDSL prístupu, čo do značnej miery skresľuje zistený podiel. Napriek tomu to však svedčí o dominantnosti spoločnosti ST, a.s. na vidieku, kde lokálni poskytovatelia aj napriek výrazne nižším ponukovým cenám vlastných, zväčša bezdrôtových prístupov, neohrozujú pozíciu spoločnosti ST, a.s."

Technológia xDSL je prevažujúcou technológiou na maloobchodnom trhu s najvyšším trhovým podielom až 43,4 % celkového počtu maloobchodných prístupov. Druhou najrozšírenejšou technológiou na Slovensku je bezdrôtový širokopásmový prístup prostredníctvom WiFi s podielom 20,6%. Významné postavenie má ešte FTTx s trhovým podielom 20,4%, ako aj prístup prostredníctvom rozvodov káblovej televízie s podielom 11,1%. Od roku 2005 klesol podiel xDSL technológie z 57,56 % na súčasných 43,42 % k 30.06.2011. Napriek tomu však technológia xDSL zostáva najrozšírenejšou technológiou. Vyše 50 % užívateľov širokopásmového prístupu k internetu využívalo prístupové rýchlosti v rozmedzí od 2 do 10 Mb/s. Z toho dôvodu bola analýza zastupiteľnosti zameraná primárne na prístupy v uvedených rýchlostných rozmedziach, aby tak v najväčšej možnej miere odrážala reálnu situáciu na maloobchodnom trhu. Na základe analýzy využívania technológií širokopásmového prístupu na maloobchodnom trhu sa úrad rozhodol pre určenie technológie xDSL ako úvodnej štartovacej technológie pre analýzu zastupiteľnosti, s ktorou boli následne porovnávané ostatné technológie, ktoré nemajú také rozšírenie, ako technológia xDSL. Pripomienka, že technické pokrytie xDSL infraštruktúry spoločnosti ST a.s. umožňujúce rýchlosť sťahovania 12 Mb/s nie je relevantná, nakoľko na účely analýzy zastupiteľnosti bola primárna pozornosť venovaná prístupom na internet s rýchlosťou 2 Mb/s.

Štartovacím bodom úradu, ako uviedla spoločnosť ST, a.s., pri analýze zastupiteľnosti širokopásmového prístupu na maloobchodnej úrovni boli skutočne všetky dostupné širokopásmové technológie, ktoré boli porovnávané s najvyužívanejšou technológiou na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu.

Nie je pravdivé ani odôvodnenie spoločnosti ST, a.s., že: „Pri projekcii ďalšieho predpokladaného poklesu v čase sa pri uplatnení princípu forward looking analysis dostaneme do stavu, že Úrad vykonáva analýzu zastupiteľnosti s technológiou, ktorá sa stane menšinou.“ Podľa § 17 ods. 6 písm. a) zákona úrad vypracuje analýzu relevantného trhu a oznámi návrh opatrenia podľa § 10 ods. 4 do troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia úradu o určení významného podniku. Spoločnosť ST, a.s. bola **rozhodnutím úradu č. 63/01/2005** z 14.06.2005 určená za významný podnik pri poskytovaní služby veľkoobchodného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu za účelom poskytovania širokopásmových a hlasových služieb (pôvodná definícia **veľkoobchodného trhu č. 4**) a boli jej uložené povinnosti transparentnosti prístupu, nediskriminácie, oddelenej evidencie a prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a ďalej rozhodnutím úradu č. **3/01/2009** zo dňa 30. januára 2009 určená za významný podnik na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu (**veľkoobchodný trh č. 5**) a na tomto trhu jej boli uložené povinnosti: povinnosť transparentnosti prístupu, nediskriminácie, oddelenej evidencie, prístupu k určitým sieťovým prostriedkom a nákladovej

orientácie a cenovej regulácie. Spoločnosť ST, a.s. využíva všetky možnosti aby si čo najdlhšie zachovala svoje postavenie na maloobchodnom trhu tak hlasových ako aj širokopásmových služieb.

Úrad v analýzach relevantného trhu č. 4 a relevantného trhu č. 5 predložených na národné konzultácie na základe argumentov doložených údajmi získanými zo zberu dát od všetkých podnikov poskytujúcich hlasové a širokopásmové služby dospel k záveru, že **prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou a spoločnosť ST, a.s. bude minimálne do ďalšieho kola analýzy kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry tak na relevantnom trhu č. 4, ako aj na relevantnom trhu č. 5.**

Pripomienka k bodu 5. – neakceptovaná

6. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - c) Širokopásmový prístup prostredníctvom FWA (s. 22)

„Rozsah takto poskytovaných služieb na maloobchodnom trhu je minimálny. K 30.06.2011 bol podiel maloobchodných prístupov FWA nižší ako 2 %.

Úrad nepovažuje služby poskytované prostredníctvom fixného bezdrôtového prístupu FWA za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni, t.j. z pohľadu koncového užívateľa, k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL.“

Návrh ST:

[Redacted text block]

ST žiada úrad preformulovať zhodnotenie o zastupiteľnosti FWA na strane 22 nasledovne: „Úrad považuje služby poskytované prostredníctvom fixného bezdrôtového prístupu FWA za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni, t.j. z pohľadu koncového užívateľa, k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL a k ostatným širokopásmovým technológiám“

Odôvodnenie:

Nerozumieme, prečo Úrad nepovažuje FWA prístupy za nezastupiteľné s ostatnými širokopásmovými technológiami. Máme za to, že Úrad správne nezohľadnil všetky kritéria, vypovedajúce o zastupiteľnosti a umelo a účelovo nepovažuje FWA za zastupiteľné. Pri vyhodnocovaní zastupiteľnosti neaplikoval postup popísaný v Pokynoch Komisie. Z pohľadu fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia je FWA plne zastupiteľné s ostatnými technológiami. Spoločnosť ST sa preto domnieva, že FWA je plne zastupiteľné s ostatnými technológiami, umožňujúcimi širokopásmový prístup a žiada, aby Úrad prepracoval príslušnú časť analýzy. Rovnako to vnímajú zákazníci, čo v plnej miere potvrdzujú aj výsledky prieskumov zákazníckej spokojnosti predložených zo strany ST.

Stanovisko úradu k bodu 6.

Úrad zdôvodnil nezahrnutie technológie FWA v časti I.1.4.1 písm. A) na stranách 21 – 22 v návrhu opatrenia. Technické charakteristiky, cena ako aj charakteristika typického užívateľa preukázali oprávnenosť nezahrnutia tejto technológie do vymedzenia relevantného trhu. Úrad považuje tvrdenie spoločnosti ST, a.s., ktorá

porovnáva objemy dát skutočne prenesené zákazníkmi spoločnosti ST, a.s. s objemami ponúkanými v rámci platnej ponuky spoločnosti Slovanet, a.s., za zavádzajúce. Odlišné technické charakteristiky porovnávaných ponúk prostredníctvom technológií FWA a xDSL, ako je napríklad uplatňovanie dátových limitov, výrazným spôsobom vplývajú na rozhodovanie užívateľa pri výbere konkrétneho poskytovateľa. Aj napriek nižšej cene, ktorá môže sčasti kompenzovať odlišné technické charakteristiky služby poskytovanej prostredníctvom technológie FWA, užívatelia preukázali a preukazujú odlišné preferencie, ktorých výsledkom je minimálna penetrácia tejto technológie v Slovenskej republike. Aj napriek vysokému pokrytiu technológie FWA sú prístupy roztrúsené naprieč celým územím Slovenskej republiky, v drvivej väčšine v malých obciach s nedostupnou alternatívnou fixnou infraštruktúrou.

Pripomienka k bodu 6. – neakceptovaná

7. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - d) širokopásmový prístup prostredníctvom WIFI (s. 23, tabuľka č. 4 a súvisiaci text)

„Porovnanie najvyužívanejších produktov spoločnosti ST, a.s. a priemeru 100 najväčších WiFi poskytovateľov platných ku dňu 31.12.2010“- Vyššie uvedené porovnanie naznačuje porovnateľné teoretické rýchlosti oboch technológií, ceny prístupov WiFi sú však výrazne odlišné od technológie xDSL. Úrad si túto skutočnosť vysvetľuje nižšou kvalitou prístupov WiFi, ktoré sú poskytované vo voľných pásmach. Týmto sa stáva táto služba nekonkurencieschopná v porovnaní s technológiou xDSL. Tieto kvalitatívne nedostatky sú zodpovedajúcim spôsobom odzrkadlené v cene za používanie WiFi prístupov. Takýto prístup nižšej kvality môže byť akceptovateľný pre koncového užívateľa, ktorý sa svojím spotrebiteľským správaním odlišuje od priemerného užívateľa xDSL prístupu a vyhovuje mu aj prístup nižšej kvality, ktorý má možnosť získať za nižšiu cenu.“

Návrh ST:

Navrhujeme, aby úrad preformuloval uvedenú stať analýzy nasledovne: „Vyššie uvedené porovnanie naznačuje porovnateľné teoretické rýchlosti oboch technológií, ceny prístupov WiFi sú však výrazne odlišné od technológie xDSL. Pre zastupiteľnosť je z pohľadu súťažného práva podstatné, aby bol zachovaný pomer cena - výkon. Ak je tento pomer zachovaný, produkty spadajú s veľkou pravdepodobnosťou na ten istý relevantný trh. Úrad si skutočnosť nižších cien vysvetľuje nižšou prístupovou rýchlosťou WiFi, ktoré sú poskytované vo voľných pásmach, čo svedčí v prospech zastupiteľnosti s xDSL s nižšími prístupovými rýchlosťami, čo je obmedzenie relevantné pre väčšinu zákazníkov xDSL. Týmto sa stáva táto služba konkurencieschopná v porovnaní s technológiou xDSL pre väčšinu koncových užívateľov. Takýto prístup môže byť akceptovateľný pre koncového užívateľa, ktorý sa svojím spotrebiteľským správaním odlišuje iba od náročného užívateľa xDSL alebo FTTx prístupu (tzv. heavy users) a vyhovuje mu aj prístup teoreticky nižšej kvality, ktorý však má možnosť získať za nižšiu cenu. WiFi tak efektívne konkuruje xDSL kvalitou a cenou porovnateľnou s absolútnou väčšinou xDSL služieb predávaných na Slovensku, a to platí pre veľmi významnú časť populácie Slovenskej republiky.“

Odôvodnenie:

Úrad by mal revidovať svoj záver a správne vyhodnotiť kritéria zastupiteľnosti tak, ako navrhujeme. Záver a vyjadrenia Úradu o a priori nižšej kvalite WIFI pripojení,

vďaka čomu sa služba stáva nekonkurencieschopnou v porovnaní s technológiou xDSL považujeme za špekulatívny a ničím nepodložený. Nie je zrejmé, na základe akých dôkazov sa Úrad domnieva, že WIFI je horšie, resp. usudzuje to na základe voľného WIFI pásma a paradoxne aj na základe nižších cien. Postupujúc podľa tejto logiky by aj CATV prístupy mali menej kvalitné ako xDSL, pretože poskytujú nižšie ceny a vyššie rýchlosti, pritom CATV je zastupiteľné. Pokiaľ by platila premisa, že WIFI obsluhuje zákazníkov výlučne mimo pokrytia iných fixných technológií, existoval by lokálny monopol WIFI sietí a nimi poskytovaných služieb. To by podľa súťažno-ekonomickej teórie malo znamenať, že môžu aplikovať ľubovoľné ceny, keďže neexistuje súťaž. Vecný relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Vzájomne zastupiteľné tovary sú tovary, ktoré sú zastupiteľné najmä z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Ako píše Úrad na strane 11, zameriava sa na trhové podiely, rýchlosti a ceny. Jednotlivé kritériá

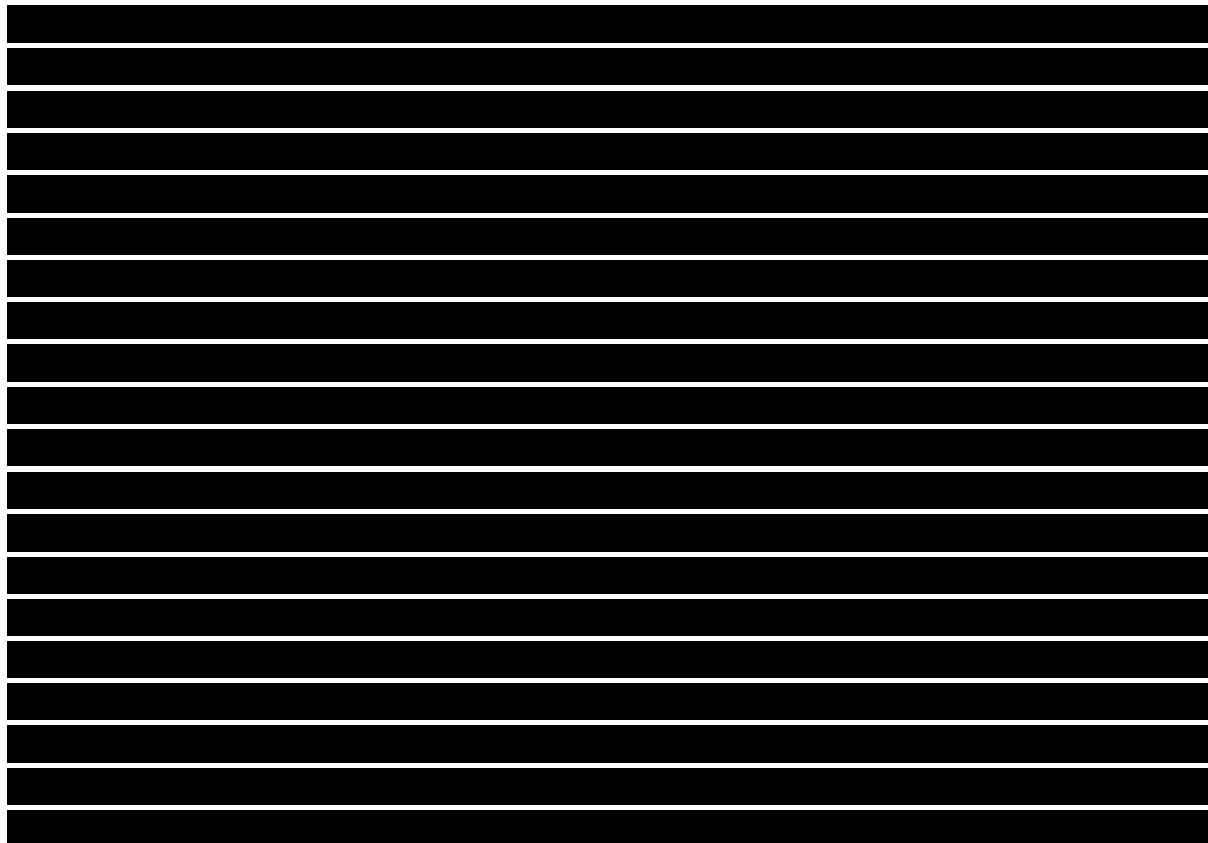
a) fyzikálne a technické charakteristiky,

b) účel použitia, pričom xDSL i WIFI sa využívajú na rovnaký účel, keďže poskytnú zákazníkovi rovnakú službu prístupu na internet. [REDACTED]

[REDACTED] Tieto služby navyše nie sú primárnym predmetom tejto analýzy a aj samotný Úrad kladie primárny dôraz na širokopásmový prístup a nie na doplnkové služby.

c) Ceny – ceny sú porovnateľné, alebo nižšie vzhľadom na nižšie náklady lokálnych operátorov a pružnejší prístup. Rozšírené využitie WiFi technológie súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach krajiny a v menej zaľudnených častiach miest. V riedko osídlených oblastiach zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu. Približne 60 % všetkých maloobchodných prístupov poskytovaných prostredníctvom WiFi technológie je evidovaných v obciach. Z toho vyplýva, že WIFI dokáže plnohodnotne zastúpiť chýbajúce fixné siete a poskytnúť rovnaké rýchlosti.

[REDACTED]

Stanovisko úradu k bodu 7.

Úrad rovnako zdôvodnil aj nezahrnutie technológie WiFi v časti I.1.4.1. písm. A) v návrhu opatrenia. Na základe technických charakteristík, ceny ako aj charakteristiky typického koncového užívateľa úrad preukázateľne zdôvodnil, prečo túto technológiu nepovažuje za zastupiteľnú na maloobchodnej úrovni. Preto ju úrad nezahrnul ani do vymedzenia relevantného trhu.

Rozdielne technické charakteristiky porovnávaných ponúk prostredníctvom technológií WiFi a xDSL, ako je napríklad uplatňovanie dátových limitov, výrazným spôsobom vplývajú na rozhodovanie užívateľa pri výbere konkrétneho poskytovateľa. Aj napriek nižšej cene, ktorá môže sčasti kompenzovať odlišné technické charakteristiky služby poskytovanej prostredníctvom technológie WiFi a FWA, užívatelia preukázali a preukazujú odlišné preferencie, ktorých výsledkom je aj minimálna penetrácia technológie FWA, alebo prevažne vidiecky charakter technológie WiFi v Slovenskej republike. Pokiaľ ide o technológiu WiFi, až **741 obcí** Slovenskej republiky **má k dispozícii len bezdrôtový prístup** na internet a nie je tu dostupná technológia xDSL. Z toho dôvodu úrad pri posudzovaní zastupiteľnosti služieb zohľadnil túto skutočnosť a **do celkového počtu širokopásmových prístupov** pri posudzovaní zastupiteľnosti týchto technológií **nezahrnul prístupy** poskytované prostredníctvom technológie WiFi v obciach s nedostupnou xDSL technológiou.

Konštatovanie úradu, že „venoval primárny dôraz na analýzu širokopásmového prístupu k internetu“ neznamená, že nebral do úvahy možný vplyv ostatných širokopásmových služieb poskytovaných na maloobchodnom trhu. Skutočnosť, že spoločnosť ST, a.s. umožňuje väčšine svojich zákazníkov využiť popri prístupe na internet aj službu IPTV, môže vo veľkej miere ovplyvniť rozhodovanie užívateľa na

maloobchodnom trhu o voľbe poskytovateľa týchto služieb. Na toto rozhodovanie výrazne vplýva aj rozdielnosť cien jednotlivých služieb, kde užívateľ môže na kombinácií viacerých služieb od jedného poskytovateľa získať výrazné zľavy. Možnosť využívania IPTV ako doplnkovej služby sa ukázala ako jeden z možných dôvodov, prečo užívatelia z oblastí v dostupnosti širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL a WiFi preferujú technológiu xDSL aj napriek vyššej cene. Zameranie úradu na širokopásmový prístup k internetu vyplýva zo zistení, že takmer všetky prístupy širokopásmových služieb VoIP, resp. IPTV sú evidované ako doplnkové prístupy popri službe prístupu na internet, či už prostredníctvom kombinácie týchto služieb so zľavou, alebo v rámci balíčkov. Ďalším dôvodom absencie podrobnejšej analýzy týchto služieb bola skutočnosť, že uvedené širokopásmové služby poskytujú užívateľovi hlasovú službu, resp. televízne vysielanie, ktoré sú poskytované aj iným spôsobom, nie len prostredníctvom širokopásmového prístupu.

Úrad svoje zdôvodnenie uviedol v predchádzajúcej časti. Úrad na základe posledného zberu údajov analyzoval zistené rozdiely jednotlivých technológií v určitých geografických oblastiach. Úrad na základe týchto rozdielov dospel k záveru, že širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi je len vo veľmi obmedzenej miere schopný konkurovať technológií xDSL. Tieto zistenia sa pritom opierajú o skutočné údaje, nie o hypotézy, prípadné telefonické prieskumy na obmedzenej vzorke užívateľov, ktoré sú vo väčšine prípadov diametrálne odlišné od rozhodovania užívateľov. V oblastiach, v ktorých majú koncoví užívatelia na výber bezdrôtového poskytovateľa a poskytovateľa cez xDSL, jednoznačne preferujú technológiu xDSL a to aj napriek vyššej cene.

Úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že posudzovanie zastupiteľnosti prezentované v analýze je nekonzistentné. Úrad uskutočnil analýzu zastupiteľnosti na základe charakteristík tovarov, resp. služieb na základe ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 136/2011 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Následne v rámci analýzy jednotlivých kritérií úrad vykonal podrobné šetrenie, aby zistil reálne užívateľské preferencie podložené konkrétnymi skutočnosťami. Koncový užívateľ na maloobchodnom trhu sa môže pri výbere konkrétnej technológie rozhodovať na základe rôznych kritérií, ktorými môže byť cena, dostupnosť služby, kvalita, určité technické parametre služby, prípadne iné kritériá. Úrad zbral do úvahy penetráciu a jej vývoj v čase, pokrytie územia, ako aj konkurencieschopnosť služby, či kvalitu služieb pri všetkých posudzovaných technológiách. Preto tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že posudzovanie zastupiteľnosti nie je konzistentné, nie je pravdivé. Pokiaľ má určitá technológia na území Slovenskej republiky nízke rozšírenie, dôvodom môže byť nízka dostupnosť, vysoká cena, nízka kvalita..., t. z. treba presne identifikovať tieto dôvody a úrad postupoval pri vyhodnotení zastupiteľnosti v súlade s uvedeným.

Pripomienka k bodu 7. – neakceptovaná

8. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - d) širokopásmový prístup prostredníctvom WIFI (s. 24, druhý a tretí odsek a s. 25, prvý odsek)

Návrh ST:

Navrhujeme, aby úrad preformuloval uvedené state analýzy nasledovne: „Podiel tejto technológie na maloobchodnom trhu je vysoký, k 30.06.2011 tvoril viac ako 20 %. Kvalita tohto prístupu sa môže porovnávať z fixným širokopásmovým prístupom v pevnom mieste, ako aj z fixným garantovaným bezdrôtovým širokopásmovým prístupom prostredníctvom FWA. Maximálna rýchlosť prenosu dát v smere k užívateľovi je porovnateľná, a hoci tento prístup je väčšinou zdieľaný, niekedy aj medzi niekoľkými desiatkami zákazníkov, čo môže znížiť kvalitu služby v dobe väčšej vyťaženia siete, rovnakému obmedzeniu čelia aj iné širokopásmové technológie vrátane xDSL. Rovnako ako technológia FWA, ani siete vo voľných pásmach nie sú schopné ponúknuť zákazníkovi doplnkové služby širokopásmového prístupu (napr. IPTV)

Rozšírené využitie WiFi technológie súvisí s nízkou dostupnosťou alternatívnych infraštruktúr vo vidieckych oblastiach krajiny a v menej zaľudnených častiach miest, ktoré však predstavujú veľmi významnú časť Slovenskej republiky, v ktorej žije veľká časť populácie, pričom v niektorých riedko osídlených oblastiach zákazník často nemá na výber žiadnu inú alternatívu. Hoci približne 60 % všetkých maloobchodných prístupov poskytovaných prostredníctvom WiFi technológie je evidovaných v obciach a len necelých 7 % maloobchodných WiFi prístupov je poskytovaných v krajských mestách Slovenska, vyše 30 % prístupov poskytovaných prostredníctvom WiFi je poskytovaných v menších mestách, kde žije najväčšia časť obyvateľstva Slovenskej republiky. Preto je potrebné WiFi považovať za zastupiteľnú technológiu s technológiou xDSL.“

Odôvodnenie:

Žiadame Úrad, aby správne aplikoval princípy zastupiteľnosti podľa súťažného práva - fyzikálne a technické charakteristiky, ceny a účel použitia a následne zmenil túto stať tak, ako navrhujeme. Z pohľadu fyzikálnych a technických charakteristík disponuje prenos dátových paketov porovnateľnou rýchlosťou a cenou ako ostatné technológie a účelu použitia - prístupu na internet je WIFI plne zastupiteľné s ostatnými technológiami, najmä xDSL.

Stanovisko úradu k bodu 8.

Úrad sa odvoláva na svoje stanovisko k predchádzajúcemu bodu č. 7.

Pripomienka k bodu 8. – neakceptovaná

9. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - d) širokopásmový prístup prostredníctvom WIFI (s. 25)

Návrh ST:

ST žiada doplniť nasledovné vyjadrenie: „Vyššie uvedený graf č. 4 potvrdzuje predchádzajúce tvrdenia o konkurencieschopnosti technológie WiFi v porovnaní s xDSL. Hoci prístupy prostredníctvom technológie WiFi nemajú porovnateľnú penetráciu ani v krajských mestách a v najmenších mestách porovnávaných aj v prípade technológie FWA. V každej zo sledovaných oblastí technológia WiFi

ohrozuje pozíciu technológie xDSL v segmente nižších prístupových rýchlostí a a nižšej ceny, ktorou je typická práve väčšina xDSL zákazníkov. Zároveň je možné vidieť vyššiu úroveň penetrácie xDSL prístupu v menších mestách (prvá strana grafu), kde nie sú dostupné iné fixné alternatívne infraštruktúry. Technológia WiFi si však vďaka svojej konkurencieschopnosti udržuje stabilné úrovne penetrácie naprieč všetkými mestami, nakoľko sa orientuje prevažne na pokrytie oblastí, kde absentuje prehustená alternatívna fixná infraštruktúra. WiFi predstavuje nezanedbateľný prostriedok širokopásmového prístupu k internetu pre významnú časť obyvateľstva Slovenskej republiky. Jeho význam je na Slovensku podobný najmä situácii v Českej republike, kde je táto technológia považovaná za plnohodnotný substitút xDSL technológie pri absolútnej väčšine poskytovaných WiFi služieb.“

Odôvodnenie.

Platí to isté, ako k 7 . pripomienke ST.

Stanovisko úradu k bodu 9.

Platí rovnaké zdôvodnenie ako v stanovisku úradu k bodu 7. Úrad nemá k dispozícii podklady, na základe ktorých by pozmenil svoj komentár ku grafu č. 4 (uvedený na str. 24 analýzy relevantného trhu č. 4, t.j. návrhu opatrenia). Úrad svoje zdôvodnenie uviedol v predchádzajúcej časti. Úrad na základe posledného zberu údajov analyzoval zistené rozdiely jednotlivých technológií v určitých geografických oblastiach. Úrad na základe týchto rozdielov dospel k záveru, že širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi je len vo veľmi obmedzenej miere schopný konkurovať technológii xDSL. Tieto zistenia sa pritom opierajú o skutočné údaje, nie o hypotézy, prípadné telefonické prieskumy na obmedzenej vzorke užívateľov, ktoré sú vo väčšine prípadov diametrálne odlišné od rozhodovania užívateľov. V oblastiach, v ktorých majú koncoví užívatelia na výber bezdrôtového poskytovateľa a poskytovateľa cez xDSL, jednoznačne preferujú technológiu xDSL a to aj napriek vyššej cene.

Pripomienka k bodu 9. – neakceptovaná

10. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - d) širokopásmový prístup prostredníctvom WIFI (s. 25, druhý odsek)

„Úrad nepovažuje služby poskytované prostredníctvom WiFi sietí za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni (z pohľadu koncového užívateľa) k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL.“

Návrh ST:

Navrhujeme túto vetu preformulovať nasledovne: „Úrad z vyššie uvedených dôvodov považuje širokopásmový prístup poskytovaný prostredníctvom technológie WiFi za zastupiteľný s technológiou xDSL, resp. ostatnými širokopásmovými technológiami.“

Odôvodnenie:

Máme za to, že Úrad dospel pri vyhodnocovaní zastupiteľnosti WIFI k záveru opačnému ako je objektívna realita, a to z nasledovných dôvodov:

- nevyhodnotil všetky kritéria zastupiteľnosti,
- nevyhodnotil kritéria, ktoré vyhodnocoval pri iných technológiách, napr. objemy sťahovania dát a vice versa, že na WIFI neuplatnil kritéria ako pri iných technológiách,
- nezahodnotil význam lokálnych a regionálnych operátorov,
- tie, ktoré vyhodnotil, nie sú vyhodnotené správne a vo vzájomnej súvislosti .

Rovnako platia všetky naše pripomienky, uvedené vyššie v časti o zastupiteľnosti WIFI.

Stanovisko úradu k bodu 10.

Úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že posudzovanie zastupiteľnosti prezentované v analýze je opačné, ako je objektívna realita. Toto tvrdenie je opäť zavádzajúce a irelevantné. Úrad uskutočnil analýzu zastupiteľnosti na základe charakteristík tovarov, resp. služieb na základe ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 136/2011 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Následne v rámci analýzy jednotlivých kritérií úrad vykonal podrobné šetrenie, aby zistil reálne užívateľské preferencie podložené konkrétnymi skutočnosťami. Koncový užívateľ na maloobchodnom trhu sa môže pri výbere konkrétnej technológie rozhodovať na základe rôznych kritérií, ktorými môže byť cena, dostupnosť služby, kvalita, určité technické parametre služby, prípadne iné kritériá. Úrad zobral do úvahy penetráciu a jej vývoj v čase, pokrytie územia, ako aj konkurencieschopnosť služby, či kvalitu služieb pri všetkých posudzovaných technológiách. Preto tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že posudzovanie zastupiteľnosti nie je konzistentné, nie je pravdivé. Pokiaľ má určitá technológia na území Slovenskej republiky nízke rozšírenie, dôvodom môže byť nízka dostupnosť, vysoká cena, nízka kvalita..., t.z. treba presne identifikovať tieto dôvody a úrad postupoval pri vyhodnotení zastupiteľnosti v súlade s uvedeným.

Pripomienka k bodu 10. – neakceptovaná

11. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 28 až 32)

Návrh ST:

ST navrhuje, aby Úrad prehodnotil celú stať o zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu a použil rovnaké skúmané kritéria ako na všetky ostatné dostupné technológie.

Odôvodnenie:

Úrad vymenúva určité parametre potrebné na zistenie potenciálnej zastupiteľnosti mobilného prístupu. Pýtame sa však, prečo neboli jednotlivé demonštratívne vymenované kritéria v rovnakej kvalite a rozsahu vypracované aj na ostatných technológiách.

Stanovisko úradu k bodu 11.

Úrad v analýze relevantného trhu č. 5 v časti 2.2.5 konštatoval, že mobilný širokopásmový prístup je vo väčšine krajín považovaný za doplnkový k fixnému prístupu a jeho užívatelia sa vyznačujú odlišným užívateľským správaním v porovnaní s fixným prístupom. Rovnako aj hypotetické testy potvrdili tieto tvrdenia, vďaka čomu nebol mobilný širokopásmový prístup označený za súčasť relevantného trhu v jednotlivých krajinách. Úrad uskutočnil analýzu zastupiteľnosti na základe charakteristík tovarov, resp. služieb na základe ich technických charakteristík, ceny

a účelu použitia, ako vyplýva z ustanovení § 3 Zákona č. 136/2011 o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Pre potvrdenie zistení z ostatných členských krajín ohľadom komplementarity, popri ostatných kritériách, sa úrad dodatočne rozhodol uskutočniť analýzu užívateľského správania aj prostredníctvom objemov prenesených dát. Zistenia tejto analýzy, popri ostatných skutočnostiach zistených v rámci posudzovania potenciálnej zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu, poukázali na oprávnenosť nezahrnutia tejto technológie do vymedzenia relevantného trhu. Prípadná aplikácia tejto analýzy na ostatné technológie by nemala vplyv na navrhované vymedzenie relevantného trhu v rámci predloženého návrhu opatrenia.

Pripomienka k bodu 11. – neakceptovaná

12. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 31 prvý odsek)

„Z uvedeného vyplýva, že mobilný širokopásmový prístup je využívaný príležitostne, resp. obmedzene a je skôr doplnkovou službou umožňujúcou mobilitu užívateľa, alebo alternatívou prístupu na internet s nižšou kvalitou.“

Návrh ST:

Žiadame, aby vypustil z textu analýzy uvedené konštatovanie, nakoľko sa nezakladá na reálnom podklade.

Odôvodnenie:

Vyjadrenie Úradu, ktoré aj tak považujeme za skreslené a nezaložené na objektívnom dôkaze, ktorý by zohľadnil správanie jednotlivých skupín používateľov xDSL a FTTx (priemerná spotreba je výrazne skreslená malou skupinou heavy userov na xDSL), vychádza z roku 2010. Momentálne sme v roku 2012 a všetci mobilní operátori už poskytujú dátovo neobmedzené programy, resp. programy s kapacitou prenosu dát, akú neprekročí ani podstatný počet užívateľov na xDSL. Napríklad, v začiatkoch poskytovania prístupu cez xDSL taktiež neexistovali dátovo neobmedzené programy a v priebehu času ich už poskytuje každý xDSL operátor. Takisto ceny xDSL v čase neustále klesali, čo je zapríčinené konkurenčným tlakom. Presne to isté sa deje aj na mobilnom trhu, Berúc do úvahy princíp forward looking based approach ST navrhuje, aby toto znenie bolo nahradené analýzou aktuálneho stavu, aby sa zohľadnila aktuálna trhová situácia, predikcia trhového vývoja, uplatňovaných cien. V opačnom prípade si Úrad protirečí, keď na strane 21 uvádza, že „do konca roka má spoločnosť ST, a.s. v pláne pokrývať vysokorýchlostnou nadstavbou HSPA+ 60 % populácie. Plán na rozšírenie pokrytia pre rok 2012 hovorí až o 80 % populácie v pokrytí siete. To naznačuje vysoký konkurenčný potenciál mobilného širokopásmového prístupu.“

Stanovisko úradu k bodu 12.

Úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že uvedené konštatovanie sa nezakladá na reálnom podklade. Priemerná spotreba je vhodný parameter na porovnanie užívateľského správania naprieč jednotlivými technológiami, nakoľko skreslenia spomínané spoločnosťou ST, a.s. sa nevyskytujú len pri xDSL či FTTx technológii, ale s veľkou pravdepodobnosťou aj pri mobilnom širokopásmovom prístupe. Navyše nejde len o „heavy userov“, ale aj o tzv. „light userov“, ktorí naopak prenášajú

mesačne podstatne menej dát, ako priemerný užívateľ prístupu danej technológie. Spoločnosť ST, a.s. porovnáva dva diametrálne odlišné parametre, ktoré sú neporovnateľné z časového hľadiska. Na jednej strane uvádza dátové limity pre nových zákazníkov pri mobilnom širokopásmovom prístupe a na druhej strane uvádza užívateľov s objemom prenesených dát za minulé obdobie. Úrad v návrhu opatrenia postupoval aj v súlade s princípom prístupu zameraného do budúcnosti. Práve na základe tohto princípu zohľadnil aj možný budúci vývoj mobilného širokopásmového prístupu. Úrad zastáva názor, že nielen technológia mobilného širokopásmového prístupu, ale aj ostatné technológie posudzované v rámci zastupiteľnosti, majú potenciál pre ďalšie zvyšovanie kvalitatívnych parametrov pri poskytovaní a dostupnosti širokopásmových služieb. Úrad zistil, že v analyzovanom období bol mobilný prístup využívaný príležitostne, resp. obmedzene a bol na jednej strane viac menej len doplnkovou službou umožňujúcou mobilitu užívateľa a na druhej strane alternatívou širokopásmového prístupu na internet s nižšou kvalitou. Na základe zhodnotenia relácie „cena a objem prenesených dát“ úrad dospel k záveru, že do ďalšieho kola analýzy relevantného trhu nepredpokladá porovnateľnú úroveň mobilného prístupu a prístupu xDSL vzhľadom na uvedenú reláciu. Súčasná cenová úroveň mobilného širokopásmového prístupu je neporovnateľne vyššia v porovnaní s cenovou úrovňou prístupu xDSL a ponuky pre nových zákazníkov mobilného prístupu s objemom spotreby na úrovni 10 až 12 GB mesačne sa len čiastočne približujú v minulosti nameranej priemernej spotrebe pri technológii xDSL.

Pripomienka k bodu 12. – neakceptovaná

13. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 29, posledný odsek, s. 30, prvý odsek)

„Z porovnania vo vyššie uvedenej tabuľke vyplýva, že ponuky mobilného širokopásmového prístupu sú cenovo porovnateľné len v prípade programov s dátovými limitmi, resp. FUP na úrovni 6-10 GB mesačne. Maximálne teoretické rýchlosti sťahovania, ako aj odosielania dát sú síce výrazne vyššie, reálne sa však približujú parametrom porovnateľnej služby Turbo 2, poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL. Najaktuálnejšia ponuka mobilných prístupov naznačuje postupné zvyšovanie prevádzky pri pohľade smerom do budúcnosti vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky užívateľov, ako aj pokrok v oblasti internetových aplikácií, Úrad predpokladá, že je možné očakávať výrazný nárast objemov prevádzky aj v prípade prístupov v pevnej sieti, či už prostredníctvom technológie xDSL, alebo prostredníctvom FTTx. Súčasné dátové limity ponúkané poskytovateľmi mobilných širokopásmových prístupov, ktoré začnú koncoví užívatelia využívať až v horizonte do 2 rokov (najvyužívanejšia doba viazanosti je 24 mesiacov) sa začnú približovať objemom prevádzky nameranej v pevnej sieti prostredníctvom xDSL technológie už v roku 2010. V tom čase však budú objemy prevádzky aj v pevnej sieti s veľkou pravdepodobnosťou na oveľa vyššej úrovni. Úrad preto nepredpokladá výrazné zblížovanie užívateľského správania, ktoré sa medzi porovnávanými technológiami v súčasnosti výrazne odlišuje.“

Návrh ST

ST žiada navrhovaný text upraviť nasledovne: „Z porovnania vyplýva, že ponuky mobilných širokopásmových prístupov sú cenovo porovnateľné, alebo aj výhodnejšie ako DSL produkty. Síce len v prípade programov s dátovými limitmi, resp. FUP na

úrovni 6-10 GB mesačne, avšak rovnaký objem dát prenáša podstatná časť zákazníkov xDSL. Maximálne proklamované prenosové rýchlosti sú síce výrazne vyššie, reálne sa však približujú parametrom porovnateľnej služby Turbo 2, poskytovanej prostredníctvom technológie xDSL. Najaktuálnejšia ponuka mobilných flatových prístupov naznačuje reakciu operátorov na konštantne zvyšujúce sa nároky na prevádzku pri pohľade smerom do budúcnosti vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky užívateľov, ako aj pokrok v oblasti internetových aplikácií, Úrad predpokladá, že je možné očakávať výrazný nárast objemov prevádzky aj v prípade prístupov v pevnej sieti, či už prostredníctvom technológie xDSL, alebo prostredníctvom FTTx. Súčasné dátové limity ponúkané poskytovateľmi mobilných širokopásmových prístupov (resp. prenosové objemy) sú porovnateľné s objemom prevádzky nameranej v pevnej sieti prostredníctvom xDSL technológie v prípade väčšiny užívateľov xDSL. Úrad v horizonte budúcich 2 – 3 rokov očakáva, že objemy prevádzky v pevnej sieti s veľkou pravdepodobnosťou na oveľa vyššej úrovni ako pri mobilných širokopásmových prístupoch len pri minoritnej skupine užívateľov xDSL a FTTx, a že sa objemy prenesených dát priblížia pevným sieťam. Úrad predpokladá výrazné zblížovanie užívateľského správania u väčšiny užívateľov mobilného a xDSL širokopásmového prístupu a nepredpokladá to iba pri aj tak minoritnej skupine heavy userov na xDSL a FTTx, pri ktorých sa objem prenesených dát medzi porovnávanými technológiami v súčasnosti výrazne odlišuje. Pri väčšine užívateľov mobilného širokopásmového prístupu a xDSL je možné očakávať výrazné zblížovanie.“

Odôvodnenie:

To isté ako k pripomienke ST č. 16. Ďalej žiadame, aby úrad zohľadnil súčasný stav ponuky mobilných prístupov, keďže trhová situácia sa v porovnaní so zisteniami z roku 2010 radikálne zmenila.

Stanovisko úradu k bodu 13.

Platí to isté, ako v stanovisku úradu k bodom 11. a 12.

Pripomienka k bodu 13. – neakceptovaná

14. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 31)

Návrh ST:

Žiadame Úrad o doplnenie nasledovných informácií: „Napriek nižšej penetrácii predstavuje mobilný širokopásmový prístup významný prostriedok pre takmer 35 % užívateľov širokopásmového prístupu na Slovensku. Určujúcim pre zastupiteľnosť s pevným širokopásmovým prístupom je práve vysoký podiel na všetkých širokopásmových prístupoch, pretože penetrácia je nízka nielen v prípade mobilného širokopásmového prístupu, ale aj v prípade širokopásmového prístupu poskytovaného výlučne prostredníctvom typicky fixných prístupových infraštruktúr.“

Odôvodnenie:

Na splnenie všetkých podstatných znakov svedčiacich o zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu, ktoré boli rozhodujúce v prípade Rakúska, sme úradu v minulosti viackrát upozorňovali opakovanými podaniami. Rakúsky regulátor úroveň penetrácie neoznačil za rozhodujúce kritérium preto, aby tento typ prístupu považoval za zastupiteľný s xDSL prístupom a ani doplnkové služby typu IPTV, ktoré navyše nie sú primárnym predmetom tejto analýzy. Rozhodujúci je širokopásmový prístup k internetu. Komisia došla k záveru, že mobilné širokopásmové služby v Rakúsku vytvárajú efektívny konkurenčný tlak na pevné širokopásmové služby. K získaniu tohto presvedčenia Komisiu viedli predovšetkým nasledujúce skutočnosti prítomné na rakúskom širokopásmovom trhu, ktoré rakúsky národný regulátor prezentoval vo svojej štúdii ("RTR štúdia"): (i) porovnateľná technologická výkonnosť mobilného a pevného širokopásmového prístupu založeného na DSL a káblových technológiách; (ii) porovnateľné ceny pevného a mobilného širokopásmového prístupu; (iii) vysoké pokrytie mobilným širokopásmovým prístupom; a (iv) porovnateľné využitie pevných a mobilných širokopásmových služieb. Ako sme uviedli v liste č. 14259/SRZ/2010 zo dňa 9.4.2010 ďalej, všetky tieto skutočnosti typické pre širokopásmový trh v Rakúsku sú prítomné aj na širokopásmovom trhu na Slovensku a v súčasnosti sa tento trend iba potvrdzuje.

Stanovisko úradu k bodu 14.

Úrad zásadne odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s. o prítomnosti skutočností typických pre mobilný širokopásmový trh v Rakúsku aj v Slovenskej republike a považuje ho za irelevantné. Rakúsky regulátor síce neoznačil úroveň penetrácie za rozhodujúce kritérium pre určenie zastupiteľnosti, to však neznamená, že úroveň penetrácie neovplyvnila jednotlivé kritériá pri posudzovaní zastupiteľnosti. Spoločnosť ST, a.s. zámerne poukazuje na postup rakúskeho regulátora pri vyhodnotení zastupiteľnosti mobilného a fixného širokopásmového prístupu, avšak argumentuje účelovo. Pokiaľ by v Rakúsku nebola vysoká úroveň penetrácie mobilného širokopásmového prístupu, rakúsky regulátor by o potenciálnej zastupiteľnosti týchto dvoch prístupov neuvažoval. Skutočnosť je ale taká, že penetrácia fixného širokopásmového prístupu v Rakúsku je o 50 % vyššia ako penetrácia na Slovensku, ale aj penetrácia mobilného širokopásmového prístupu je v Rakúsku podstatne vyššia a to o 179 %. Úrad v analýze zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu preukázal odlišnosti charakteristík mobilných a fixných služieb, preto odkazuje na vyššie uvedené časti stanoviska, ktoré sa týkajú zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu a prístupu xDSL.

Pripomienka k bodu 14. – neakceptovaná

15. I.1.4.1 A) Zastupiteľnosť služieb na maloobchodnej úrovni - Analýza širokopásmových prístupov prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (s. 31 až 32)

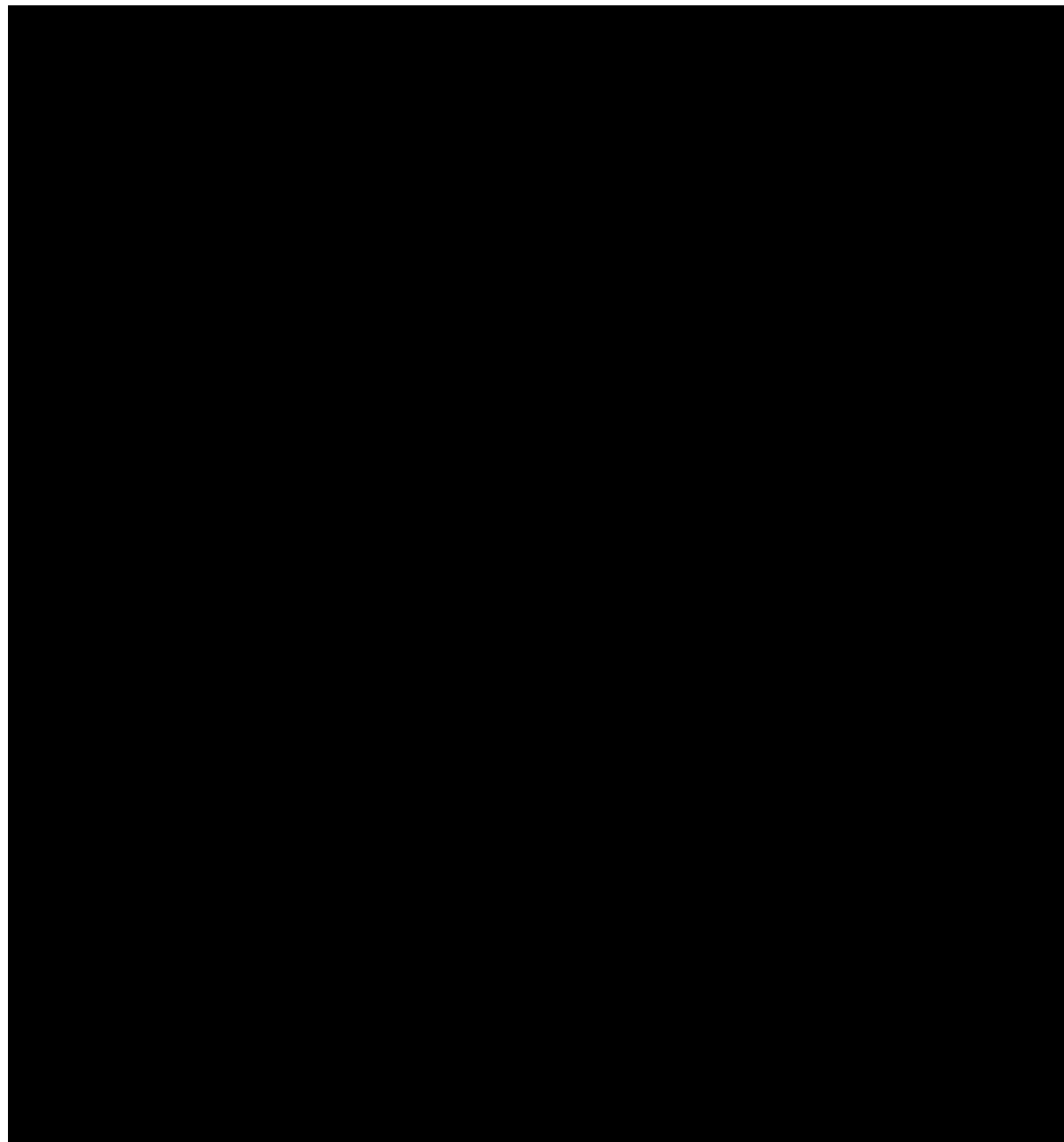
„...Úrad konštatuje, že na základe posúdenia a vyhodnotenia všetkých vyššie uvedených charakteristík, sa mobilný širokopásmový prístup nemôže považovať za zastupiteľný voči prístupu prostredníctvom xDSL, Úrad považuje mobilný širokopásmový prístup skôr za doplnkovú službu umožňujúcu mobilitu užívateľa vyžadujúceho prístup na internet kdekoľvek sa nachádza, alebo ako alternatívu prístupu na internet nižšej kvality.

Na základe vyššie uvedeného úrad nepovažuje mobilný širokopásmový prístup za zastupiteľný so širokopásmovým prístupom prostredníctvom xDSL.“

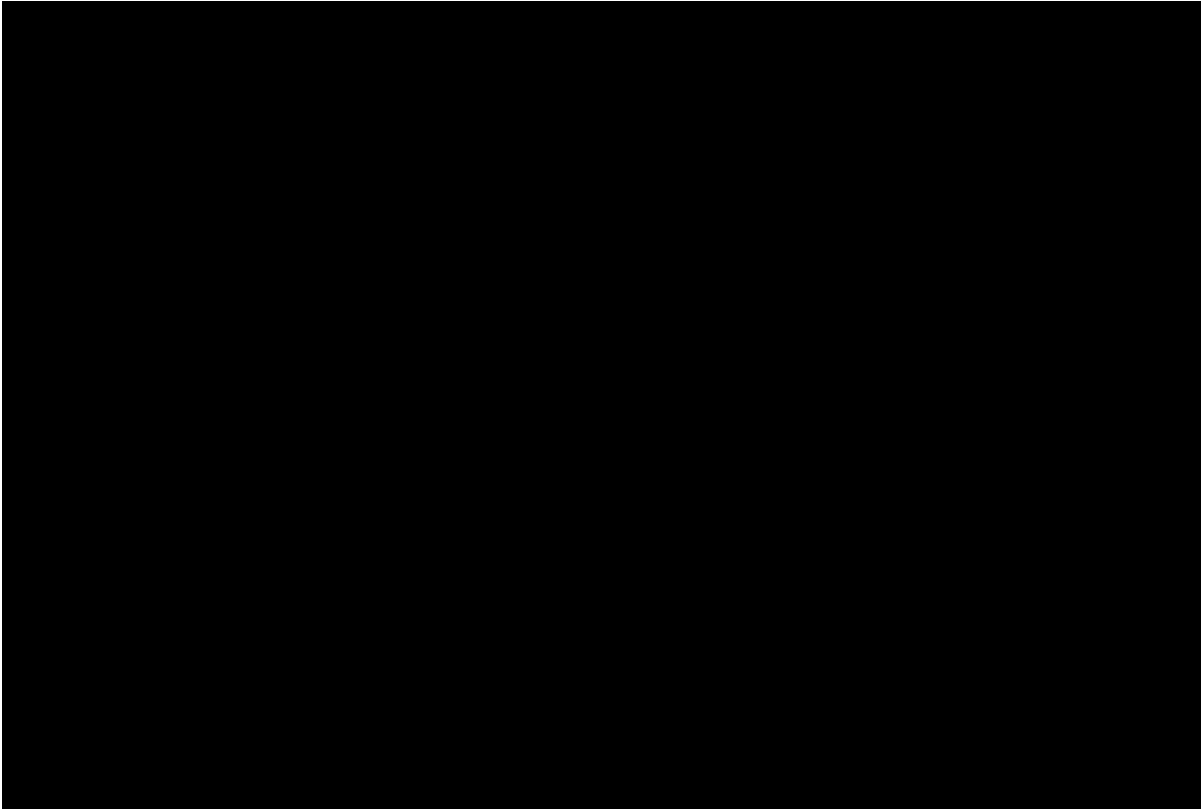
Návrh ST:

Žiadame preformulovať prvú uvádzanú vetu nasledovne: „Porovnávané služby disponujú neporovnateľnými kvalitatívnymi parametrami iba pri minoritnej skupine heavy userov na xDSL technológii. V súlade s tým žiadame preformulovať záverečné hodnotenie: „Mobilný širokopásmový prístup preto je súčasťou relevantného trhu a považuje sa za substitút širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie xDSL, resp. ostatných širokopásmových technológií.“

Odôvodnenie:

Všetky vyššie uvádzané skutočnosti svedčia v prospech zastupiteľnosti mobilnej technológie s DSL technológiou, resp. aj s ostatnými širokopásmovými technológiami, a preto žiadame Úrad, aby tieto skutočnosti a dôkazy doplnil do svojej analýzy, zbral ich do úvahy a prehodnotil svoje závery o nezastupiteľnosti s ostatnými technológiami. ST tvrdí, že úrad vôbec nepostupoval v súlade s forward looking approach, nevykonával ani komplexné štrukturálne zhodnotenie relevantného trhu, založené na základe existujúcich trhových podmienok ako je požadované v rámci príslušného európskeho regulačného rámca. SMP Pokyny požadujú, "[...] Národné regulačné orgány by mali stanoviť (určiť), či je trh perspektívne konkurenčný, a teda či je prípadný nedostatok efektívnej hospodárskej súťaže trvalým javom, so zohľadnením očakávaného alebo predpokladaného trhového vývoja v priebehu primeranej doby." TÚSR uvádza, že sa zvyšuje dôležitosť mobilného širokopásmového pripojenie: "Význam mobilného širokopásmového pripojenia v posledných rokoch vzrástol. Počet maloobchodných prístupov v mobilnej sieti k 30. júnu 2010 predstavoval takmer 35% vo vzťahu ku všetkým pevných širokopásmovým prístupom." TÚSR analyzoval dostupnosť 3G mobilných sietí a ich roll-out v posledných rokoch a zároveň pripomenul, že: "Podľa informácií Orange, 3G - UMTS sieť podporuje maximálne teoretické prenosové rýchlosti až 14,4 Mbps pokrýva 68% populácie." "Mobilná sieť ST zahŕňa infraštruktúru s maximálnou teoretickou rýchlosťou prenosu 5.3/1.8 Mbps (FLASH-OFDM) alebo 7.2/1.46 Mbps pre 3G s HSDPA a HSUPA, pokrývajúce 42% populácie. Od 24. marca 2011, ST komerčne spustil 3G sieť HSPA + vrstvu. Táto technológia umožňuje prenos s technologickou hranicou 21,8 Mbps. Počas terénnych meraní, priemerné namerané hodnoty boli 20,1 Mbps na mieste a približne 14 Mbps v pohybe. Postupne, HSPA bude implementovaná v celej sieti. Do konca roka ST plánuje dosiahnuť pokrytie HSPA 60% populácie." Vo svetle týchto zistení, úrad konštatuje, že "to znamená vysoký konkurenčný potenciál mobilného širokopásmového prístupu." ST víta tento záver, pretože odráža význam mobilného pripojenia na slovenskom trhu v minulosti i súčasnosti, rovnako ako to, že má veľký potenciál v blízkej budúcnosti. Avšak úrad

nevzala tieto fakty do úvahy pri posudzovaní jeho zastupiteľnosti s DSL. ST vyzýva úrad, aby v tejto analýze prijal a aplikoval forward looking approach, obzvlášť berúc do úvahy budúci roll out sietí a podľa toho zodpovedajúcim spôsobom upravil svoje závery o zastupiteľnosti. Berúc do úvahy vyššie uvedené, ST je pevne presvedčený, že mobilný širokopásmový prístup tvorí súčasť toho istého relevantného trhu ako pevné širokopásmové technológie.

Stanovisko úradu k bodu 15.

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s. ohľadom prenesených objemov dát najaktívnejších „heavy userov“ pri xDSL technológií považuje úrad za absolútne skreslené a nepravdivé. Úrad uskutočnil teoretický prepočet na základe maximálnej rýchlosti sťahovania a odosielania dát pri najvyužívanejšom programe spoločnosti ST, a.s. s parametrami 2 Mbps prijímanie dát a 384 kbps odosielanie dát. Pri maximálnom 24-hodinovom využití siete, čo síce v reálnych podmienkach nie je možné, by dokázal užívateľ za jeden deň preniesť 25 GB dát, čím by dosiahol FUP dátový limit za 4,8 dňa. Nasledujúcich 25,2 dní v bežnom mesiaci by mal k dispozícii zníženú rýchlosť pre prijímanie a odosielanie dát 0,256/0,128 Mbps. Počas týchto zvyšných dní bežného mesiaca (25,2 dní) by mohol opäť pri maximálnom teoretickom 24-hodinovom využití siete preniesť ďalších 102 GB. Mesačne by teda mohol užívateľ (vysoko teoreticky) preniesť maximálne 120+102 GB. To znamená maximálne 222 GB a nie, ako tvrdí spoločnosť ST, a.s. 1 TB. Avšak reálne po zohľadnení možných sieťových obmedzení (vyplývajúcich napríklad z agregácie), alebo obmedzeniach externých zariadení zabezpečujúcich komunikáciu a prenos údajov od/k užívateľovi, by podľa názoru úradu tento dokázal preniesť mesačne podstatne menej dát, čo potvrdzujú aj skutočné podmienky. Úrad na základe tohto prepočtu dedukuje, že podobné chyby a skreslenia môžu obsahovať aj ďalšie prepočty objemov prenesených dát pre 40 %, resp. 60 % xDSL užívateľov prezentovaných spoločnosťou ST, a.s. Na základe uvedeného teoretického prepočtu sa úrad pokúsil dokázať, že údaje spoločnosti ST, a.s. nezodpovedajú realite, nie sú preukázateľné spoločnosťou ST, a.s. a preto sú podľa názoru úradu nesprávne.

Úrad tiež považuje za potrebné poukázať na nesprávne uvedenú cenu spoločnosti Orange Slovensko, a.s., konkrétne v súčasnosti ponúkaného programu Klasik + za 15,99 eur. Úrad podotýka, že táto cena je platná iba pre tých užívateľov, ktorí sú zákazníkmi spoločnosti Orange Slovensko, a.s. 8 a viac rokov. Platná cena pre nových zákazníkov a súčasných zákazníkov od 0 do 2 rokov nie je 15,99 eur ale 18,99 eur, teda cena vyššia o celé 3 eurá. Rovnako pre produkt Premium + pre nových a súčasných zákazníkov od 0 do 2 rokov platí ponuková cena 22,99 eur. Úrad považuje túto cenu za relevantnú pre účely porovnávania ponúk prostredníctvom jednotlivých technológií.

Úrad považuje obrázok č. 2 vypovedajúci o [REDAKOVANÉ] za nedostatočný a nezodpovedajúci realite. Spoločnosť ST, a.s. nepredložila úradu komplexné výsledky zisťovania, z ktorých by bolo možné jednoznačne určiť výpovednú hodnotu jednotlivých čiastkových porovnaní. Spoločnosť ST, a.s. disponuje najväčšou zákazníckou bazou na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Z toho dôvodu subjektívny názor [REDAKOVANÉ] užívateľov nemôže byť pre úrad na účely posudzovania potenciálnej zastupiteľnosti objektívny a potvrdzujúci skutočnú

situáciu. Navyše výsledky takýchto prieskumov, ktoré môžu byť spojené s reklamnými aktivitami smerujúcimi k získaniu potenciálnych zákazníkov, bývajú často skreslené respondentmi, ktorí z dôvodu nezájmu o alternatívnu ponuku úmyselne vylepšujú svoje odpovede o spokojnosti s využívanou službou.

Vysoký konkurenčný potenciál, či vysoké pokrytie siete ešte neznamená, že určitá technológia patrí do vymedzenia relevantného trhu. Úrad prihliada aj na rozvoj každej technológie a zohľadňuje možnosti budúceho vývoja. Vráťane tohto aspektu bol analyzovaný aj mobilný širokopásmový prístup. Na základe podrobnej analýzy zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu a prístupu xDSL úrad zásadne odmieta tvrdenia spoločnosti ST, a.s. o zastupiteľnosti tejto technológie.

Súčasne úrad odkazuje aj na stanovisko k bodu 12. uvedené vyššie.

Pripomienka k bodu 15. – neakceptovaná

16. I.1.4.1 B) Zastupiteľnosť služieb na veľkoobchodnej úrovni (s. 37, posledný odsek)

„Úrad ďalej zistil, že vertikálne integrovaný podnik, ktorý poskytuje veľkoobchodné služby iným operátorom, poskytuje rovnaké služby svojim maloobchodným divíziám. Ako už úrad uviedol, na maloobchodnom trhu pôsobí veľa malých lokálnych operátorov, ktorí poskytujú hlasové a širokopásmové služby hlavne prostredníctvom optickej siete. Tieto podniky väčšinou nemajú záujem pôsobiť na veľkoobchodnom trhu a pôsobia a budú pôsobiť len na obmedzenom území. Nezahrnutie vlastných veľkoobchodných dodávok týchto podnikov by mohlo spôsobiť nadhodnotenie trhovej sily (vyjadrenej cez trhové podiely) na veľkoobchodnom trhu, na ktorom je prítomná v podstate len spoločnosť ST, a.s. Ak sú do definície trhu zahrnuté aj vlastné veľkoobchodné dodávky lokálnych poskytovateľov, trhová sila vertikálne integrovaného podniku bude vyhodnotená presnejšie“

Návrh ST:

ST navrhuje preformulovať uvedený odsek nasledovne: „Za vertikálne integrované firmy je potrebné považovať aj spoločnosti, ktoré neposkytujú veľkoobchodné služby iným operátorom, hoci by mohli, ale vyhradzuju si vlastnú technológiu výlučne pre poskytovanie služieb svojim maloobchodným divíziám. Ponuku a dopyt na veľkoobchodnej úrovni vytvárajú aj spoločnosti, ktoré si budujú širokopásmovú infraštruktúru výlučne pre poskytovanie vlastných maloobchodných služieb, a preto je potrebné do úvahy vziať všetky technológie zastupiteľné na maloobchodnej úrovni. Úrad preto pokladá tzv. self-supply za súčasť produktového trhu všetkých zastupiteľných technológií tak na maloobchodnej ako aj na veľkoobchodnej úrovni. Definície oboch trhov sú z ponukového a dopytového hľadiska úplne symetrické, pretože veľkoobchodný dopyt a ponuka sú len dopytom a ponukou v plnej miere odvodenou od maloobchodného dopytu a ponuky.“

Odôvodnenie:

ST sa v plnej miere pridrža svojho odôvodnenia uvedeného v liste č. 44015/SRZ/2010 zo dňa 24.9.2010, ktorý úradu predložilo v rámci analýzy fyzického prístupu. Pri zúženej definícii veľkoobchodného trhu je vyhodnocovanie súťaže na maloobchodnej úrovni úplne zbytočné.

ST zároveň žiada, aby navrhovaný odsek umiestnil na začiatok state I.1.4.1 B) Zastupiteľnosť služieb na veľkoobchodnej úrovni.

Stanovisko úradu k bodu 16.

Úrad nerozumie pripomienke spoločnosti ST, a.s., pretože v žiadnej časti návrhu opatrenia neoznačil za vertikálne integrované firmy len podniky, ktoré poskytujú veľkoobchodné služby iným operátorom. Z toho dôvodu nie je potrebné upravovať prvú časť textu podľa návrhu spoločnosti ST, a.s. nakoľko v návrhu opatrenia je jednoznačne uvedené, že self-supply je považovaná za súčasť predmetného veľkoobchodného trhu. Úrad na str. 37 v časti I.1.4.1 B) analýzy uviedol, že „na maloobchodnom trhu pôsobí veľa malých lokálnych operátorov, ktorí poskytujú hlasové a širokopásmové služby hlavne prostredníctvom optickej siete. Tieto podniky väčšinou nemajú záujem pôsobiť na veľkoobchodnom trhu... Nezahrnutie vlastných veľkoobchodných dodávok týchto podnikov by mohlo spôsobiť nadhodnotenie trhovej sily na veľkoobchodnom trhu, na ktorom je prítomná v podstate len spoločnosť ST, a.s.“ Z tohto dôvodu úrad konštatoval, že pokladá self-supply za súčasť produktového trhu, ale len zastupiteľných technológií. Uvedená metodika posudzovania je plne v súlade so zaužívanou praxou v rámci členských krajín pri posudzovaní self-supply na relevantnom trhu. Úrad v návrhu opatrenia prezentoval stav súťaže na maloobchodnej úrovni bez ohľadu na zastupiteľnosť jednotlivých technológií. Zistený trhový podiel spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu signalizuje významnú možnosť existencie významného vplyvu. Pri porovnaní trhových podielov zastupiteľných technológií na maloobchodnom trhu je podiel spoločnosti ST, a.s. ešte výraznejší.

Pripomienka k bodu 16. – neakceptovaná

17. I.1.4.1 B) Zastupiteľnosť služieb na veľkoobchodnej úrovni (s. 35-37, pod písm. a) až d) a záver)

Návrh ST:

ST navrhuje, aby úrad tieto časti z analýzy vymazal, nakoľko v prípade zobrať do úvahy všetkých zastupiteľných infraštruktúr zastupiteľných na maloobchodnej úrovni už nie je potrebné skúmať zastupiteľnosť na veľkoobchodnej úrovni. Definície oboch trhov by mali byť symetrické. V prípade asymetrickej definície veľkoobchodného trhu Úrad ignoruje významnejšiu časť veľkoobchodnej ponuky a dopytu založenú na samozásobovaní (self-supply), prostredníctvom ktorej podniky poskytujú širokopásmové služby prevažnej väčšine užívateľov širokopásmového prístupu v Slovenskej republike.

Odôvodnenie:

Zameranie sa úradu výlučne na technológie, prostredníctvom ktorých sa poskytuje veľkoobchodný fyzický prístup je absurdné a vedie k účelovo skreslenému závere o dominancii ST, ktorý je v rozpore so skutočnou situáciou..

Stanovisko úradu k bodu 17.

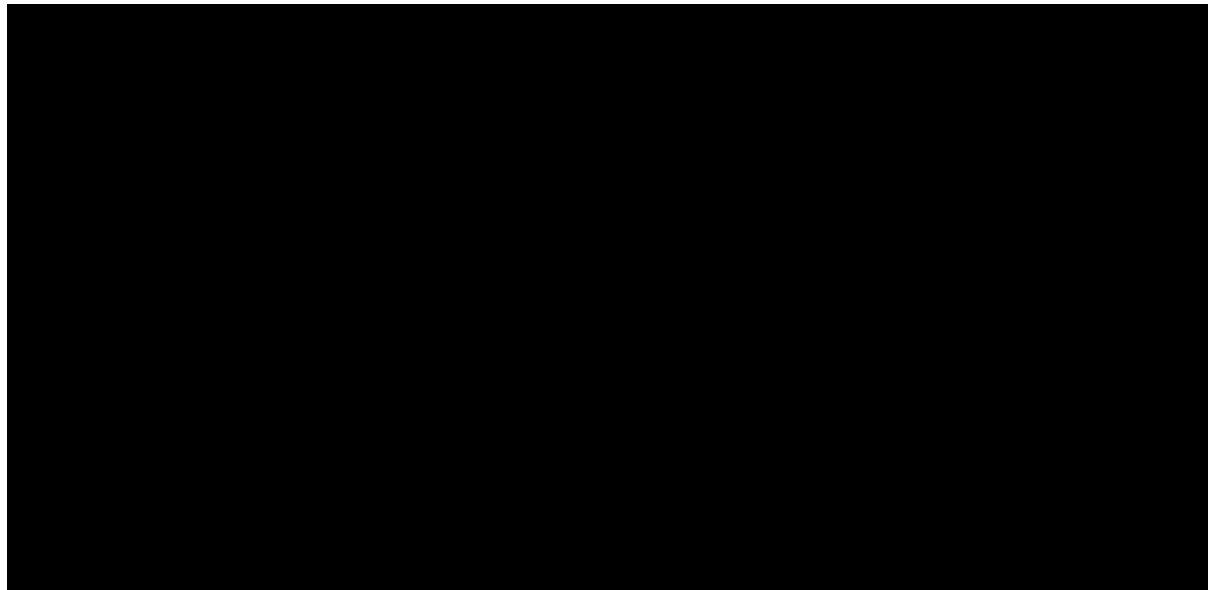
Úrad zásadne odmieta návrh spoločnosti ST, a.s. a nesúhlasí s jej tvrdením, že nie je potrebné skúmať zastupiteľnosť aj na veľkoobchodnej úrovni. Z tohto tvrdenia je viditeľné, že spoločnosť ST, a.s. odmieta zobrať na vedomie rozhodnutie úradu o určení relevantných trhov. Podstata vymedzenia veľkoobchodného trhu spočíva v odlišnostiach ponuky a dopytu na veľkoobchodnom trhu v porovnaní s maloobchodným trhom. Predaj služby z vrchného – veľkoobchodného trhu

zabezpečuje a spôsobuje zvýšenie konkurencie na spodných – maloobchodných trhoch. Preto nebolo postačujúce, aby sa úrad zamerlal len na technológie, prostredníctvom ktorých je už poskytovaný veľkoobchodný širokopásmový prístup. Pri posudzovaní zastupiteľnosti jednotlivých technológií na veľkoobchodnom trhu úrad zohľadnil vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť zastupiteľnosť jednotlivých technológií. Tieto vplyvy môžu vznikáť od užívateľov veľkoobchodného prístupu podniku s významným vplyvom, od užívateľov využívajúcich uvoľnený prístup k infraštruktúre podniku s významným vplyvom, od alternatívnych poskytovateľov veľkoobchodného prístupu, ako aj od poskytovateľov maloobchodného prístupu, ktorí sú schopní poskytovať vlastný veľkoobchodný prístup tretej strane. V prípade posudzovania vplyvu týchto vertikálne integrovaných firiem je potrebné zohľadniť nasledovné fakty: schopnosť poskytovania veľkoobchodnej služby v krátkom čase a bez veľkých investícií, dostatočné pokrytie a kapacita siete, existencia dopytu po týchto službách. Na základe všetkých týchto faktov úrad rozhodol, že na predmetný trh môže zahrnúť len technológie xDSL a FTTx. Podľa názoru Komisie, k analýzam trhov uskutočnených ostatnými členskými krajinami, je preferované zohľadnenie nepriamych vplyvov až vo fáze posudzovania existencie podniku s významným vplyvom na danom trhu.

Pripomienka k bodu 17. – neakceptovaná

18. I.1.4.2 Územné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 (s. 38 až 40)

Návrh ST:

Odôvodnenie:

To isté, ako k pripomienke ST č. 19.

Stanovisko úradu k bodu 18.

Platí to isté stanovisko ako k bodu 4., 16. a 17.

Pripomienka k bodu 18. – neakceptovaná

19. II. 2. Významný podnik – vyhodnotenie kritérií (s. 46-69)

Návrh ST:

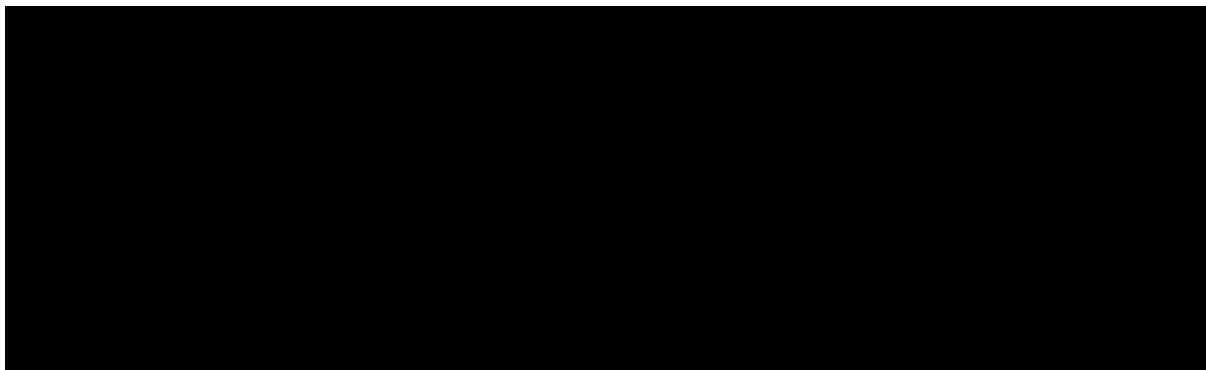
Túto časť analýzy navrhujeme Úradu podstatne prepracovať v súlade s reálnou situáciou na tomto relevantnom trhu. Trh je typický vysokým stupňom súťaže založenej na infraštruktúre a geografickými odlišnosťami.

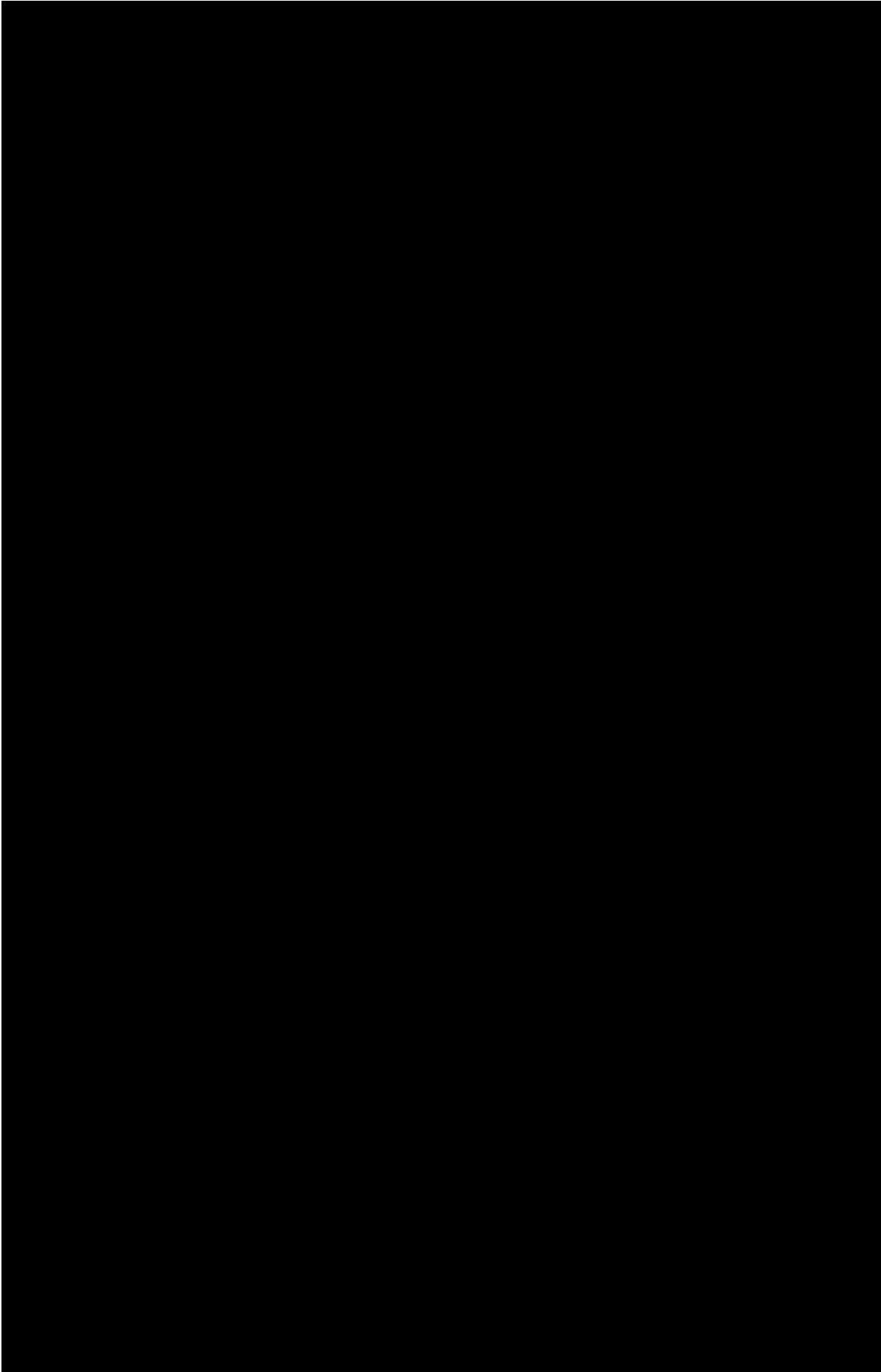
Odôvodnenie:

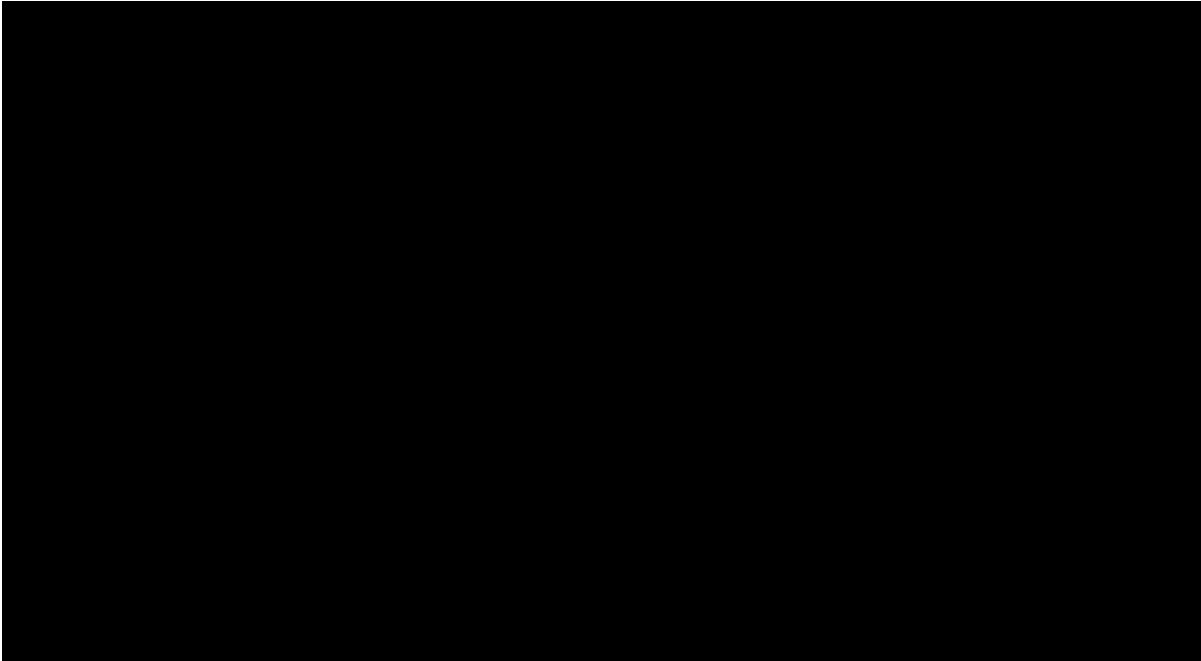
Tovarový relevantný trh veľkoobchodného fyzického prístupu môže byť správne definovaný a analyzovaný výlučne za predpokladu, že sa do úvahy zoberie reálna situácia na súvisiacom maloobchodnom trhu a vlastné veľkoobchodné dodávky (self-supply) všetkých podnikov, nielen ST.

Na túto skutočnosť ST upozornila Úrad vo svojich viacerých predchádzajúcich listoch, no najmä vo svojom liste č. 44015/SRZ/2010 zo dňa 24. 9. 2010. Úrad nechal správne a dostatočne do úvahy situáciu na súvisiacich maloobchodných trhoch, a vylúčil vlastné veľkoobchodné dodávky veľkoobchodných podnikov, pričom prihliadol výlučne na vlastné dodávky ST. Analýza situácie na nadväzujúcich maloobchodných trhoch, resp. posúdenie jej vplyvu na veľkoobchodný dopyt v analýze je nesprávna a nedostatočná, a keďže dopyt na veľkoobchodnom trhu je iba dopytom odvodeným od dopytu na nadväzujúcom maloobchodnom trhu, nie je možné ani dostatočne zhodnotiť potrebu navrhovať akékoľvek povinnosti, ktoré majú tento dopyt stimulovať, a teda nie je možné posúdiť ani to, či akékoľvek navrhované povinnosti nejako prispievajú k prospechu koncových užívateľov alebo neprispievajú a ani, či ich uloženie bude v rovnováhe s tým, nakoľko zaťažia povinný podnik.

Skutočnosť, že pri definovaní a analýze veľkoobchodného relevantného trhu treba zobrať do úvahy reálnu situáciu na súvisiacich maloobchodných trhoch/konkurenčný tlak na maloobchodných trhoch, potvrdzuje rozhodovacia prax iných regulačných úradov a Komisie. Napríklad, britský regulačný úrad pri definovaní relevantných trhov vychádza z toho, že veľkoobchodný trh treba zdefinovať tak široko, ako to dovoľuje zastupiteľnosť na strane dopytu na maloobchodnom trhu. V dôsledku tohto prístupu Ofcom zahrnul na veľkoobchodný trh širokopásmového prístupu nielen prístup založený na technológii DSL, ale aj prístup prostredníctvom káblových rozvodov. Ofcom zdôrazňuje, že nie je treba vykonávať analýzu ohľadom praktickej, technickej alebo ekonomickej realizovateľnosti takého veľkoobchodného prístupu prostredníctvom káblových rozvodov. Komisia sa vyjadrila obdobne aj ohľadom možnosti zobrať do úvahy nepriamy konkurenčný tlak na maloobchodných trhoch už pri definícii veľkoobchodného trhu. Komisia zdôraznila, že na konkurenčný tlak na maloobchodnom trhu je potrebné prihliadať najneskôr pri určení toho, či podnik má významné postavenie na trhu.

Posudzovanie zastupiteľnosti prezentované Úradom v Analýze nie je konzistentné – pri niektorých službách posudzuje Úrad pokrytie (optika), niekde penetráciu (CATV), niekde konkurencieschopnosť služby vo všeobecnosti (FWA), niekde kvalitu (WiFi), niekde podiel služby na trhu širokopásmového prístupu (satelit), ale nehodnotí všetky kritériá pri jednotlivých technológiách spoločne.

Stanovisko úradu k bodu 19.

Úrad sa k vlastným veľkoobchodným dodávkam vyjadril vyššie v bode 16. stanoviska úradu, kde bola táto problematika dostatočne vysvetlená. Úrad v plnej miere zohľadnil situáciu v rámci všetkých členských krajín, vrátane odlišností vyplývajúcich s rôznej infraštruktúrnej vybavenosti a charakteristík jednotlivých relevantných trhov. Spoločnosť ST, a.s. zámerne poukazuje na vybrané prípady konkrétnych krajín, aj keď zaužívaná prax v rámci väčšiny krajín EÚ môže byť podstatne iná. Komisia je názoru, že nepriame cenové tlaky by mohli byť zohľadnené až pri posudzovaní existencie významného vplyvu na relevantnom trhu, môžu však byť zohľadnené už vo vymedzení trhu, pokiaľ sú dostatočným spôsobom analyzované všetky podstatné náležitosti a možné dôsledky prípadných korekcií vo vymedzení trhu. Prípadné nesprávne určené príliš široké vymedzenie trhu môže v konečnom dôsledku viesť k podhodnoteniu skutočnej pozície podniku s významným vplyvom na danom trhu. Preto je vhodnejšie tieto vplyvy zobrať do úvahy až pri posudzovaní významného vplyvu v analýze relevantného trhu. Spoločnosť ST, a.s. zároveň poukazuje na stanovisko komisie z roku 2004, ktoré v súčasnej dobe už vôbec nemusí byť relevantné vzhľadom na vývoj telekomunikačného sektora a regulácie.

Prostredníctvom xDSL technológie je poskytovaných viac ako 40 % všetkých maloobchodných širokopásmových prístupov v Slovenskej republike. Napriek tomu, že súčet prístupov všetkých alternatívnych technológií je väčší ako počet prístupov xDSL, technológia xDSL je dominantnou technológiou na predmetnom maloobchodnom trhu. Pripomienky spoločnosti ST, a.s. k tomuto bodu úrad vysvetľoval už v predchádzajúcich bodoch tohto stanoviska. Spoločnosť ST, a.s.

prezentuje skreslené výsledky o situácií na danom maloobchodnom trhu. Úrad pri analýze relevantného trhu zohľadnil všetky technológie bez ohľadu na to, či sú súčasťou vymedzenia predmetného trhu, alebo nie. Zároveň spoločnosť ST, a.s. argumentuje údajmi z prieskumu, ktorý bol vykonaný len na určitej obmedzenej vzorke respondentov. Výsledky tohto prieskumu sú diametrálne odlišné od skutočných údajov, ktorými disponuje úrad na základe vykonaného zberu.

Úrad odmieta tvrdenia spoločnosti ST, a.s. o existencii súťaže na predmetnom trhu, čoho dôkazom sú zistenia prezentované v návrhu opatrenia, na základe čoho si spoločnosť ST, a.s. udržiava významné postavenie na tomto trhu a naďalej disponuje významným vplyvom. Úrad nevyklučuje regionálne odlišnosti v rámci územia Slovenskej republiky, čo však bolo detailne zohľadnené v časti 2.6 návrhu opatrenia. Ku konzistentnosti posudzovania zastupiteľnosti sa úrad vyjadril v predošlých bodoch stanoviska.

Pripomienka k bodu 19. – neakceptovaná

20. II. 2. Významný podnik – vyhodnotenie kritérií - Veľkosť podnikov (s. 46, predposledný odsek)

„Spoločnosť ST, a.s. vlastní celoplošnú elektronickú komunikačnú sieť, ...“

Návrh ST:

Žiadame úrad, aby prvú vetu tohto odseku naformuloval nasledovne: „Spoločnosť ST vlastní sieť, ktorá pokrýva približne [REDAKOVANÉ] a nie je dominantnou širokopásmovou infraštruktúrou na väčšine územia Slovenskej republiky.“

Odôvodnenie:

Platí to isté, čo sme uviedli v predchádzajúcich pripomienkach a vyjadreniach ST o infraštruktúre ST.

Stanovisko úradu k bodu 20.

Predmetný relevantný trh je definovaný ako služba veľkoobchodného fyzického prístupu, vrátane spoločného a úplného uvoľneného prístupu, poskytovaného prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste. To znamená, že tento trh zahŕňa služby fyzického prístupu k infraštruktúre v pevnom umiestnení na veľkoobchodnej úrovni tak, aby každý podnik, ktorý uzavrie so spoločnosťou zmluvu o prístupe, mohol na tejto infraštruktúre poskytovať svoje vlastné nie len širokopásmové ale aj hlasové služby. Z uvedeného vyplýva, že úrad nemôže súhlasiť s navrhovanou formuláciou spoločnosti ST, a.s., pretože by v konečnom dôsledku úplne pozmenil definovanie samotného trhu.

Úrad nemá k dispozícii poklady, ktoré by svedčili o opaku a na základe ktorých by zmenil svoju formuláciu. Platí rovnaké stanovisko ako v predchádzajúcom bode. Infraštruktúra spoločnosti ST, a.s. s technológiou xDSL je prevažujúca a dominantná na súvisiacom maloobchodnom trhu.

Pripomienka k bodu 20. - neakceptovaná

21. II. 2. Významný podnik – vyhodnotenie kritérií - Infraštruktúra, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná (s. 49-50)

Návrh ST

ST navrhuje zmeniť názov tejto state nasledovne: „Infraštruktúra, ktorá je duplikovateľná.“

ST navrhuje celú túto časť preformulovať nasledovne: „Mobilný prístup má porovnateľný výkon, porovnateľné ceny, porovnateľné pokrytie, porovnateľné využitie a služby, a to tak pri poskytovaní širokopásmových ako aj pri poskytovaní služby pripojenia k pevnej verejnej telefónnej sieti za účelom poskytovania pevnej verejnej telefónnej služby, kde je cena maloobchodného prístupu konkurencie dokonca 2-krát nižšia, a to so 100 % pokrytím na celom území Slovenska oproti len približne [REDAKOVANÉ] pokrytiu metalickej siete ST.“

Dôležité je, či sú konkurenti spolu schopní ponúkať služby s rovnakým pokrytím, čo jednoznačne sú, a to tak jednotlivo (napr. Orange) ako aj spoločne. Alternatívy sú na celom území Slovenska. Úspech operátorov ako Antik, či Imafex a množstva ďalších ukazuje, že lokálna hustota siete je oveľa dôležitejšia ako celoštátne pokrytie.

Úrad taktiež potvrdzuje, že na strane podnikov zvýšený záujem o budovanie optických sietí.

Pokiaľ ide o spúšťanie optiky, ST nemá žiadnu výhodu oproti iným operátorom, ktorá by vyplývala z jej vlastníctva metalickej prístupovej siete. ST čelí rovnakým konkurenčným bariéram pri zavádzaní svojej optickej siete ako všetci ostatní operátori na trhu. Je to preukázané dátami o spúšťaní optiky v Slovenskej republike, podľa ktorých ST sledovalo trendy trhu na držanie kroku so svojimi konkurentmi: Orange začal rozmiestňovať svoju optickú prístupovú sieť v roku 2006, kým ST začal s jej nasadzovaním až o rok neskôr v roku 2007.

ST nevlastní infraštruktúru, ktorá by nebola duplikovateľná a čelí efektívnej konkurencii, o čom svedčia jedny z najnižších cien v OECD. Ceny za prenájom účastníckeho vedenia sú jedny z najnižších v celej EÚ a aj tak po tejto službe existuje iba minimálny dopyt.“

Odôvodnenie

Úrad sa zameriava na dostupnosť substitútov na veľkoobchodnej úrovni a nevykonáva dostatočnú analýzu súťaže na maloobchodnej úrovni napriek skutočnosti, že podstatou povinnosti prístupu má byť, že prístupu je nevyhnutný pre rozvoj hospodárskej súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu. V tejto súvislosti je zarážajúce, že mobilný prístup je vylúčený, pretože veľkoobchodný fyzický prístup nie je možný. Neexistuje žiadna analýza konkurencie zo strany mobilného prístupu na maloobchodnej úrovni. ST pritom na význam mobilného fyzického prístupu upozorňovala vo svojom liste č. 14259/SRZ/2010 z 9. apríla 2010, kde podrobne rozpísala všetky významné kritériá pre zastupiteľnosť s metalickým fyzickým aj širokopásmovým prístupom.

Úrad sa do značnej miery opiera o skutočnosť, že len ST disponuje sieťou s celonárodným pokrytím. Avšak tento fakt sám o sebe nie je pravdivý a ani nie je rozhodujúci. Úrad si v tejto časti analýzy logicky odporuje tvrdením, že účastnícke vedenia zostanú rozhodujúcou a prevládajúcou infraštruktúrou. Ako ňou môžu zostať, keď ňou už ani v súčasnosti nie sú?

Stanovisko úradu k bodu 21.

Úrad opakovane uvádza, že v predkladanej analýze vychádzal z definície relevantného trhu č. 4, čiže ide o veľkoobchodné poskytovanie služby fyzického

prístupu poskytovaného prostredníctvom infraštruktúry na pevnom mieste. Úrad trvá na svojom vyjadrení, že v súčasnosti je realizácia fyzického prístupu na pevnom mieste prostredníctvom mobilnej prístupovej siete z technického a technologického hľadiska nerealizovateľná. Dôvody technickej a technologickej nerealizovateľnosti úrad podrobne uviedol v analýze. Spojenie vzduchom nie je fyzické ale elektromagnetické a technické riešenie zdieľaním rádiovkej prístupovej siete nie je v mobilných sieťach možné realizovať. Žiadne nové argumenty úrad nepovažuje za potrebné doplniť do analýzy.

Prístup k účastníckemu vedeniu nie je v súčasnosti inak možný, len na základe uzatvorenia zmluvy so spoločnosťou ST, a.s., pretože spoločnosť ST je vlastníkom a prevádzkovateľom celoplošnej elektronickej komunikačnej siete vrátane rozsiahlej siete účastníckych vedení. Od uverejnenia referenčnej ponuky na prístup k účastníckemu vedeniu len jeden podnik, spoločnosť GTS Slovakia, a.s., získal prístup k nemu. Prístupová sieť metalických účastníckych vedení je prevažujúcou prístupovou sieťou a v súlade aj s vyjadrením spoločnosti ST, a.s. pre obdobie 3-5 rokov zostane prevažujúcou infraštruktúrou. Úrad uviedol len takúto minimálnu dobu, ale reálne budú metalické siete ešte aj niekoľko desiatok rokov plniť svoju funkciu a prenosy cez tieto siete sú a budú z hľadiska spoľahlivosti a nízkeho oneskorenia kvalitnejšie, ako napr. cez bezdrôtové siete. Reálne nie je možné existujúce metalické vedenia len tak „zahodiť“ a v krátkej dobe nahradiť optickou sieťou. Aj v prípade masívnych investícií by úplná náhrada metalických vedení trvala roky až desaťročia a aj v takomto prípade by na území Slovenska zostali lokality, na ktorých by poskytovanie služieb prostredníctvom metalickej siete bolo efektívnejšie. Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že závery úradu sú chybné, je irelevantné a zavádzajúce.

Relevantný trh č. 4, v súlade s rozhodnutím o určení relevantných trhov a revidovaným odporúčaním, je definovaný ako veľkoobchodný fyzický prístup k infraštruktúre v pevnom mieste a to vrátane úplného a spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu. V analýze v časti I.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 4 úrad zohľadnil a dodržal princíp technologickej neutrality. V súlade s týmto princípom úrad vyhodnotil fyzické prístupy ku všetkým existujúcim infraštruktúram na území Slovenskej republiky v pevnom mieste, prostredníctvom ktorých je možné poskytovať zastupiteľné služby k službám poskytovaným prostredníctvom metalických účastníckych vedení.

Jednotlivé infraštruktúry z pohľadu zastupiteľnosti na veľkoobchodnej úrovni sú uvedené v samostatných častiach analýzy. Podrobná analýza zastupiteľnosti prístupov na maloobchodnej úrovni je obsiahnutá tiež v samostatných častiach a je spracovaná veľmi podrobne. Vzhľadom na argumentáciu spoločnosti ST, a.s. v korešpondencii doručovanej k analýze VOT 4 a aj VOT 5, analýza obsahuje samostatnú časť, v ktorej sa úrad zaoberá zastupiteľnosťou mobilného širokopásmového prístupu a širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL. Na základe vyhodnotenia tak kvalitatívnych ako aj kvantitatívnych ukazovateľov úrad dospel k záveru, že mobilný prístup nepovažuje za zastupiteľný s technológiou xDSL.

Úrad považuje odôvodnenie spoločnosti ST, a.s.: „V tejto súvislosti je zarážajúce, že mobilný prístup je vylúčený, pretože veľkoobchodný fyzický prístup nie je možný. Neexistuje žiadna analýza konkurencie zo strany mobilného prístupu na maloobchodnej úrovni.“ za irelevantné a zmätočné.

Spoločnosť ST, a.s. v bodoch 12., 13., 14. a 15. namietala práve k zastupiteľnosti služieb na maloobchodnej úrovni týkajúcej sa širokopásmových prístupov prostredníctvom mobilnej telefónnej siete. Súčasne si úrad dovoľuje podotknúť, že

pokrytie územia mobilnou sieťou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. dosahovalo k 30.6.2011 úroveň 90%. a nie 100%, ako uvádza spoločnosť ST, a.s. vo svojom návrhu.

Návrh spoločnosti ST, a.s., že: „Dôležité je, či sú konkurenti spolu schopní ponúkať služby s rovnakým pokrytím, čo jednoznačne sú, a to tak jednotlivo (napr. Orange) ako aj spoločne. Alternatívy sú na celom území Slovenska“ nie je správny a spoločnosť ST, a.s. v celom svojom vyjadrení argumentuje súťažou a substitúciou služieb stále len z pohľadu maloobchodnej úrovne. Odmietla otvoriť trh fyzického prístupu a trh širokopásmového prístupu na veľkoobchodnej úrovni prostredníctvom účastníckych metalických ale aj optických vedení a naďalej si chce udržať svoju pozíciu. Z argumentácie spoločnosti ST, a.s. je evidentné, že využíva všetky možnosti, aby zabránila potenciálnym poskytovateľom služieb využívať jej vybudovanú infraštruktúru, pretože zisk z predaja veľkoobchodnej služby by mohol byť nižší, ako zisk z predaja hlasových a širokopásmových služieb na maloobchodnej úrovni.

Pripomienka k bodu 21. – neakceptovaná

22. II. 2. Významný podnik – vyhodnotenie kritérií (s. 50-69)

Návrh ST

ST navrhuje podstatne preformulovať celú túto časť ST v súlade s reálnou situáciou na tomto relevantnom trhu v súlade s predchádzajúcimi pripomienkami a vyjadreniami ST.

Stanovisko úradu k bodu 22.

Jednotlivé kritériá, ktoré sú vyhodnotené v analýze – existencia technologicky podmienených výhod, zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu, miera diverzifikácie služieb, existencia potenciálnej konkurencie, prekážky vstupu na relevantný trh a súčasný stav súťaže boli vyhodnotené na základe získaných informácií, doručených údajov, vlastných údajov získaných zo zberu dát. Všetky informácie a údaje boli vyhodnotené objektívne. Úrad v analýze uviedol všetky v súčasnosti existujúce maloobchodné služby, ktoré sú poskytované koncovým užívateľom prostredníctvom optických sietí, sietí CATV, FWA bezdrôtových technológií, WIFI sietí, satelitu, PLC a prenajatých okruhov, ale aj mobilných prístupových sietí a následne každú porovnal so službou xDSL poskytovanou spoločnosťou ST, a.s. Úrad pri vyhodnotení kritérií použil dostupné aktuálne údaje a informácie. Najpodstatnejším faktorom vyhodnotenia súťaže na analyzovanom relevantnom trhu č. 4 je skutočnosť, že od vydania rozhodnutia úradu č. 63/01/2005 z 14.06.2005, ktorým bola spoločnosť ST, a.s. určená za významný podnik pri poskytovaní služieb uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu a bola jej, okrem povinnosti transparentnosti, nediskriminácie a oddelenej evidencie, uložená aj povinnosť prístupu, spoločnosť ST, a.s. uzatvorila zmluvu o prístupe len s jediným podnikom. Závery tejto analýzy v plnom rozsahu podporujú správnosť vyhodnotených kritérií.

Pripomienka k bodu 22. – neakceptovaná

23. III.1 Závěry opakovanéj analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 1. (s. 70)

„Spoločnosť ST, a.s. vlastní takú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva najväčšiu časť územia Slovenskej republiky a bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu. Úrad do ďalšieho kola analýzy nepredpokladá rozšírenie optických sietí vo väčšom rozsahu.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Spoločnosť ST, a.s. nevlastní takú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva najväčšiu časť územia Slovenskej republiky a nebude kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu ani v budúcnosti. Úrad do ďalšieho kola analýzy nepredpokladá rozšírenie optických sietí vo väčšom rozsahu.

Odôvodnenie:

Tento text zodpovedá skutočnej situácii na tomto relevantnom trhu.

Stanovisko úradu k bodu 23.

Úrad nemá také podklady, ktoré by svedčili o opaku a na základe ktorých by zmenil záver uvedený v bode 1. Tento záver vyplynul z vyhodnotenia kritéria veľkosť podnikov, ktorého súčasťou sú aj grafické zobrazenia jednotlivých fixných maloobchodných širokopásmových prístupov na území Slovenska k 30.06.2011 a pokrytie optickou sieťou najväčších slovenských podnikov tiež k 30.06.2011. Záver teda plne korešponduje s podielom spoločnosti ST, a.s. uvedenom na jednoduchom grafickom obrázku.

Pripomienka k bodu 23. - neakceptovaná

24. III.1 Závěry opakovanéj analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 2. (s. 70)

„Spoločnosť ST, a.s. je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry. Úrad predpokladá, že prístupová sieť spoločnosti ST, a. s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte 3 rokov.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Spoločnosť ST, a.s. nie je vlastníkom a prevádzkovateľom najrozsiahlejšej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry. Úrad nepredpokladá, že prístupová sieť spoločnosti ST, a. s. sa stane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte 3 rokov.“

Odôvodnenie:

Tento text zodpovedá skutočnej situácii na tomto relevantnom trhu.

Stanovisko úradu k bodu 24.

Stanovisko úradu je totožné ako je uvedené k bodu 21.vyššie.

Pripomienka k bodu 24. – neakceptovaná

25. III.1 Závěry opakovanéj analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 3. (s. 70)

„Väčší, ale aj menší a lokálni operátori postupne budujú optickú infraštruktúru.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Väčší, ale aj menší a lokálni operátori budujú optickú infraštruktúru, pričom optická infraštruktúra viacerých operátorov sa v podstatnom rozsahu prekrýva a títo operátori spolu efektívne súťažia.“

Odôvodnenie:

Tento text zodpovedá skutočnej situácii na tomto relevantnom trhu.

Stanovisko úradu k bodu 25.

Úrad nesúhlasí s návrhom spoločnosti ST, a.s. o efektívnej súťaži lokálnych operátorov s vybudovanou optickou infraštruktúrou. Práve nefunkčnosť veľkoobchodného prístupu k historicky vybudovanej sieti, alebo presnejšie cenové podmienky pre zabezpečenie uvoľneného prístupu k metalickej sieti zo strany ST, a.s. donútili aj lokálnych hráčov, aby radšej začali vo vybraných oblastiach budovať svoje vlastné lokálne optické siete aj napriek tomu, že kapitálové náklady a súčasne časová náročnosť sú najvyššie pri budovaní optickej siete. Návrh spoločnosti ST, a.s. považuje úrad za neopodstatnený. Tvrdenie, že budovaná optická infraštruktúra sa v určitom rozsahu prekrýva je irelevantné vo vzťahu k záverom opakovanéj analýzy.

Pripomienka k bodu 25. - neakceptovaná

26. III.1 Závěry opakovanéj analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 4. (s. 70)

„Infraštruktúra xDSL prevádzkovaná spoločnosťou ST, a.s. v kombinácii s modernou optickou infraštruktúrou predstavujú technologickú výhodu na predmetnom trhu.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Infraštruktúra xDSL prevádzkovaná spoločnosťou ST, a.s. v kombinácii s modernou optickou infraštruktúrou sú minoritné a nepredstavujú technologickú výhodu na predmetnom trhu.“

Odôvodnenie:

Je nanajvýš otázne, či za technologicky podmienenú výhodu možno považovať infraštruktúru s takými významnými obmedzeniami, ktoré sme

Stanovisko úradu k bodu 26.

Aj napriek tomu, že sa v súčasnosti budujú nové siete takmer výlučne ako optické, metalické siete stále plnia a budú ešte desiatky rokov plniť svoju funkciu. Moderné technológie umožňujú aj cez metalické siete prenášať dostatočné prenosové kapacity. Prenosy cez metalické vedenia sú v súčasnosti stále z hľadiska spoľahlivosti a nízkeho oneskorenia kvalitnejšie, ako napr. cez bezdrôtové siete.

Podľa zistení úradu nie je možné existujúce metalické vedenia "zahodiť" a v krátkej dobe nahradiť optickou sieťou. Aj v prípade obrovských investícií by úplná náhrada metalických vedení trvala roky až desaťročia a stále by sa našli lokality, kde by ponechanie metalickej siete bolo efektívnejšie.

Pri zohľadnení súčasného stavu rozvoja technológií, úrad reálne očakáva, že metalická sieť stále zostane čiastočne prevádzkovaná a optická sieť sa nevybuduje v rozsahu plnej náhrady metalickej prístupovej siete. Úrad predpokladá, že prevažujúcou naďalej zostane metalická sieť a optická sieť sa bude budovať hlavne v lokalitách, kde existuje dostatočná koncentrácia koncových účastníkov, ako predpoklad na pokrytie nákladov výstavby takejto siete.

Podľa názoru úradu by podnik konal neefektívne, ak by budoval optickú prístupovú sieť do lokality, kde náklady na výstavbu sú vysoké a existujúca metalická sieť dostatočne pokrýva komunikačné potreby v tejto oblasti. Na základe uvedených faktov úrad konštatuje, že paralelná prevádzka oboch typov sietí zostane na území Slovenskej republiky určite dlhšiu dobu, a to práve z dôvodu efektivity. Výstavba nových sietí viaže vysoké investičné náklady s dlhodobou návratnosťou, zatiaľ čo prevádzka existujúcej siete, aj keď s horšími technickými parametrami, je stále v mnohých prípadoch lacnejšia.

Úrad trvá na svojom závere o existencii technologicky podmienených výhod. Tieto vyplývajú z veľkosti podniku, existencie rozsiahlej a ťažko duplikovateľnej infraštruktúry, stavu súťaže, ako aj z ďalších skutočností uvedených v rámci vyhodnotenia kritérií. V Slovenskej republike je síce prítomný veľký počet konkurentov na súvisiacom maloobchodnom trhu, títo však boli zahrnutí do daného relevantného trhu len na základe zahrnutia ich vlastných veľkoobchodných dodávok (tzv. self-supply). Takmer všetci konkurenti disponujú vlastnou infraštruktúrou menšieho rozsahu a táto je neporovnateľná s infraštruktúrou spoločnosti ST, a.s. Podľa názoru úradu, práve v prípade týchto roztrieštených alternatívnych infraštruktúr s malým pokrytím, je veľmi ťažké hovoriť o existencii určitých technologicky podmienených výhod.

Pripomienka k bodu 26. - neakceptovaná

27. III.1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 5. (s. 70)

„Vzhľadom k tomu že koncom marca 2009 iba jeden podnik podpísal so spoločnosťou ST, a.s. rámcovú zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu, vyjednávací sila podnikov na predmetnom trhu bola slabá.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Vyjednávací sila podnikov na predmetnom trhu bola veľmi silná. Všetky podniky na Slovensku disponujú aj infraštruktúrou, ktorá je nezávislá od ST.“

Odôvodnenie:

Vyhodnotenie vyjednávací sily na strane dopytu je dôsledkom bezdôvodného a nepreukázaného stotožňovania nízkeho dopytu po prístupe k účastníckym vedeniam s nedostatkom vyjednávací sily. To, že operátori o prístupe k účastníckemu vedeniu nerokovali, predsa nemôže automaticky znamenať, že nemali silu vyjednávať. Keď sa niekto vyjednávať ani nepokúsi, to neznamená, že nemá

vyjednávaciu silu. Práve naopak, podniku, ktorý prejavili záujem o rokovania (GTS), ST vyhovel skoro vo všetkých jeho požiadavkách.

Stanovisko úradu k bodu 27.

Spoločnosť ST, a.s. podľa už citovaného rozhodnutia úradu (o určení za významný podnik a uloženia povinností) na základe uloženej povinnosti transparentnosti zverejnila referenčnú ponuku na prístup k účastníckemu metalickému vedeniu (ďalej aj „RUO“) v roku 2005. Následne šesť podnikov prejavilo záujem a začalo rokovania o prístupe so spoločnosťou ST, a.s. Päť podnikov podpísalo dohodu o ochrane dôverných informácií a skutočností tvoriacich obchodné tajomstvo, ale rokovania boli úplne prerušené. Spoločnosť ST, a.s. síce uvádzala, že dôvodom prerušenia rokovaní bolo to, že „podniky boli zaneprázdnené zavádzaním prepojenia sietí do praxe a nemali kapacity na realizovanie ďalšieho náročného procesu.“ a že „očakávaní týchto podnikov boli spojené s novými veľkoobchodnými produktmi spoločnosti ST, a.s. a regulačnými opatreniami uloženými na iných relevantných trhoch (najmä na trhu veľkoobchodného širokopásmového prístupu)“. Na druhej strane úrad zisťoval, prečo týchto päť podnikov prerušilo rokovania. Tieto uviedli, že ich vyjednávacía pozícia voči spoločnosti ST, a.s. bola veľmi slabá až nulová. Pre každý podnik bola najdôležitejšou a rozhodujúcou otázkou cena za prístup k účastníckemu vedeniu, predovšetkým cena za prístup k infraštruktúre vrátane stavieb, priestorov a častí vedení sietí (ďalej len „zriadenie kolokačného priestoru, resp. miesta“). A práve táto bola pre každý podnik vysoká a demotivačná. V rokovaníach o prístupe k účastníckemu vedeniu so spoločnosťou ST, a.s. pokračoval len jediný podnik a to spoločnosť GTS Slovakia, a.s. Rokovania prebiehali už počas roka 2007 a pokračovali aj v roku 2008. Po úspešnom ukončení rokovaní bola medzi spoločnosťou ST, a.s. a GTS Slovakia, a.s. podpísaná rámcová zmluva a to až koncom marca 2009 s účinnosťou od 9. mája 2009. Zmeny dohodnuté v rámci bilaterálnych rokovaní boli premietnuté aj do referenčnej ponuky na prístup k účastníckemu vedeniu.

Úrad oslovil významnejšie podniky poskytujúce hlasové a širokopásmové služby a zisťoval, či by mali aj v súčasnosti záujem o prístup k účastníckemu metalickému vedeniu v prípade, že cena kolokácie by bola regulovaná úradom a teda nákladovo orientovaná. Podľa odpovedí od oslovených podnikov úrad zistil, že nie každý podnik by mal záujem o poskytovanie služieb na báze uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu. Dôvodom boli hlavne technické parametre účastníckych vedení. Niektoré z oslovených podnikov ale uviedli, že v prípade ak by cena za vybudovanie kolokačného priestoru, resp. miestnosti bola regulovaná, pravdepodobne by zvažovali aj túto možnosť prístupu na poskytovanie širokopásmových dátových a hlasových služieb.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti a definíciu trhu úrad nemôže súhlasiť s návrhom spoločnosti ST, a.s. ani v tomto bode.

Pripomienka v bode 27. – neakceptovaná

28. III.1 Závěry opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 8 (s. 70)

„Pri vstupe na veľkoobchodný trh č. 4 existujú bariéry a tieto sú významné.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne: „Pri vstupe na veľkoobchodný trh č. 4 neexistujú bariéry vstupu, ktoré sú významné.“

Odôvodnenie:

Jedine takéto znenie zodpovedá skutočnej situácii na tomto relevantnom trhu.

Stanovisko úradu k bodu 28.

Všetky v analýze vymenované ekonomické, časové, technické a strategické bariéry sú na tomto trhu prítomné a tomu zodpovedá aj situácia na veľkoobchodnom trhu č. 4. Návrh spoločnosti je opäť zavádzajúci a nepravdivý. Spoločnosť GTS Slovakia, a.s., ako jediná na Slovensku so spoločnosťou ST, a.s. uzatvorila zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu. Vzhľadom na vysoké náklady na zriadenie a prevádzku kolokačných miest a vedení, je prístup k účastníckym vedeniam v súčasnosti používaný iba pre poskytovanie služieb pre veľkých a stredne veľkých nebytových zákazníkov a je teda obmedzená možnosť poskytovania služieb pre domácnosti prostredníctvom účastníckych vedení. Spoločnosť GTS Slovakia, a.s. pokrýva iba oblasti s koncentráciou cieľovej zákazníckej skupiny nebytových zákazníkov a z geografického hľadiska oblasti, ktoré nie je možné alebo ekonomicky výhodné pokryť optickou prístupovou infraštruktúrou alebo bezdrôtovými prístupmi – typicky sa jedná o centrá miest. Aj napriek tomu, že metalická infraštruktúra spoločnosti ST, a.s. je staršia, spoločnosť GTS Slovakia, a.s. použitou technológiou SHDSL.bis zvýšila rýchlosť širokopásmového prístupu a táto rýchlosť sa približuje parametrom optickej siete.

Pripomienka v bode 28. – neakceptovaná

29. III.1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, bod 10 (s. 70)

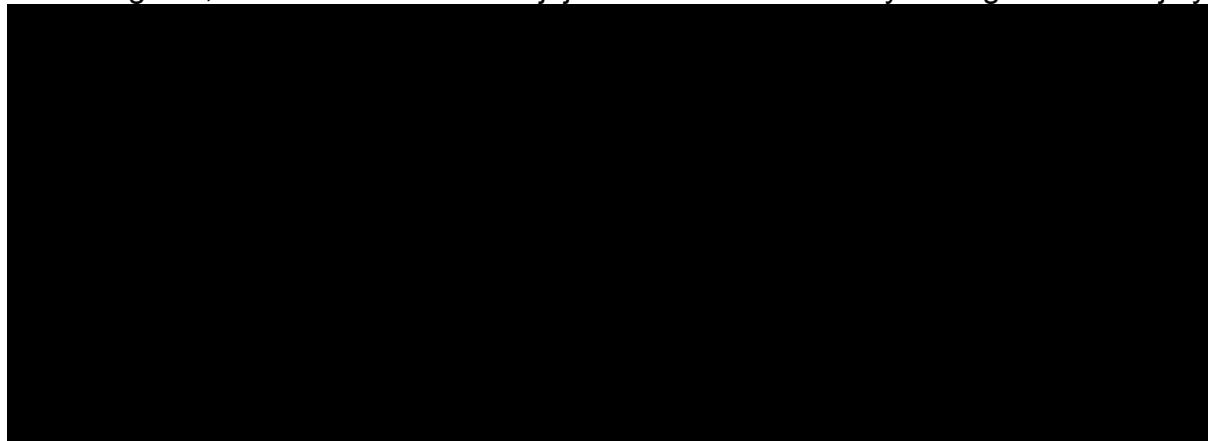
„Súťaž na veľkoobchodnom trhu č. 4 neexistuje.“

Návrh ST:

Navrhujeme úradu, aby uvedený záver uviedol do súladu so skutočnosťou nasledovne „Na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4 existuje efektívna hospodárska súťaž o čom svedčí množstvo navzájom si konkurujúcich infraštruktúr s veľmi nízkou úrovňou cien.“

Odôvodnenie:

ST v priebehu analýzy predložila jasné a presvedčivé dôkazy o úrovni súťaže založenej na infraštruktúre na slovenskom trhu a o rôznych prístupových sieťach a technológiách, ktoré sú nasadené jej konkurentmi v rôznych regiónoch krajiny.

Stanovisko úradu k bodu 29.

Návrh spoločnosti ST, a.s. je zavádzajúci a nezodpovedá skutočnej situácii na predmetnom veľkoobchodnom trhu. Rovnako aj odôvodnenie, že spoločnosť ST, a.s. predložila „jasné a presvedčivé dôkazy o úrovni súťaže založenej na infraštruktúre“ sú zavádzajúce a odôvodnenie prioritne ignoruje definíciu veľkoobchodného trhu. Dôkazy o silnej konkurencii na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu, ktoré vychádzajú z primárneho prieskumu [REDAKOVANÉ] úrad nepovažuje za dostatočné, pretože boli urobené len na obmedzenej vzorke respondentov. Úrad vykonáva pravidelný polročný zber dát a údaje uvádzané v analýze sú získané od úplnej vzorky 685 aktívnych operátorov, ktorí uviedli reálne údaje tak o technológiách, ako aj o pokrytí, počte koncových užívateľov a pod.

Pripomienky k bodu 29. – neakceptované

30. III.1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 (s. 70, posledný odsek)

„Zo záverov analýzy, ktoré vychádzajú z vyhodnotenia jednotlivých kritérií vyplynulo, že spoločnosť ST, a.s. má významné postavenie na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4. Spoločnosť ST, a.s. je jedinou spoločnosťou poskytujúcou veľkoobchodný prístup k účastníckemu vedeniu. ....Vyhodnotením uvedených kritérií dospel Úrad k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 5 sa situácia nezmenila a spoločnosť ST, a.s. si udržala postavenie významného podniku.“

Návrh ST:

Navrhujeme príslušné vyjadrenie preformulovať nasledovne: „Zo záverov analýzy, ktoré vychádzajú z vyhodnotenia jednotlivých kritérií vyplynulo, že spoločnosť ST, a.s. nemá významné postavenie na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4.

Spoločnosť ST, a.s. je síce jedinou spoločnosťou poskytujúcou veľkoobchodný prístup k účastníckemu vedeniu, ale napriek najnižším cenám za prenájom uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu v celej EU je o túto službu na Slovensku minimálny záujem. Spoločnosť GTS, jediný odberateľ uvoľneného prístupu k účastníckym vedeniam od ST túto službu navyše nevyužíva na poskytovanie maloobchodných hlasových alebo širokopásmových služieb. Na poskytovanie týchto maloobchodných služieb využívajú všetky ostatné podniky na relevantných trhoch iné alternatívy ... Vyhodnotením uvedených kritérií dospel Úrad k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 4 sa situácia zmenila a spoločnosť ST, a.s. stratila postavenie významného podniku.“

Odôvodnenie:

To isté, ako pri predchádzajúcich pripomienkach ST.

Stanovisko úradu k bodu 30.

Úrad riadne zdôvodnil každý návrh spoločnosti ST, a.s. týkajúci sa vyhodnotenia kritérií a aj jednotlivo každý bod zo sumarizovaných záverov vykonaných po vyhodnotení kritérií. Úrad neakceptoval ani jednu pripomienku navrhovanú spoločnosťou ST, a.s., preto nemá dôvod zmeniť svoju formuláciu. Úrad vykonáva pravidelný polročný zber dát a údaje uvádzané v analýze sú získané od úplnej vzorky 685 aktívnych operátorov. Výsledky analýzy sú objektívne spracované a preto úrad nemôže akceptovať výsledky prieskumu, ktorý bol vykonaný len na obmedzenom počte vybraných respondentov.

Pripomienka k bodu 30. – neakceptovaná

31. III.2.2 Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona (s. 76 a 83 a nadväzujúce odôvodnenie na s. 84 až 99 analýzy)

Návrh ST:

ST navrhuje úradu, aby vypustil všetky navrhované povinnosti a súvisiace odôvodnenie, a to najmä pokiaľ ide o fyzický prístup na optickej sieti ST.

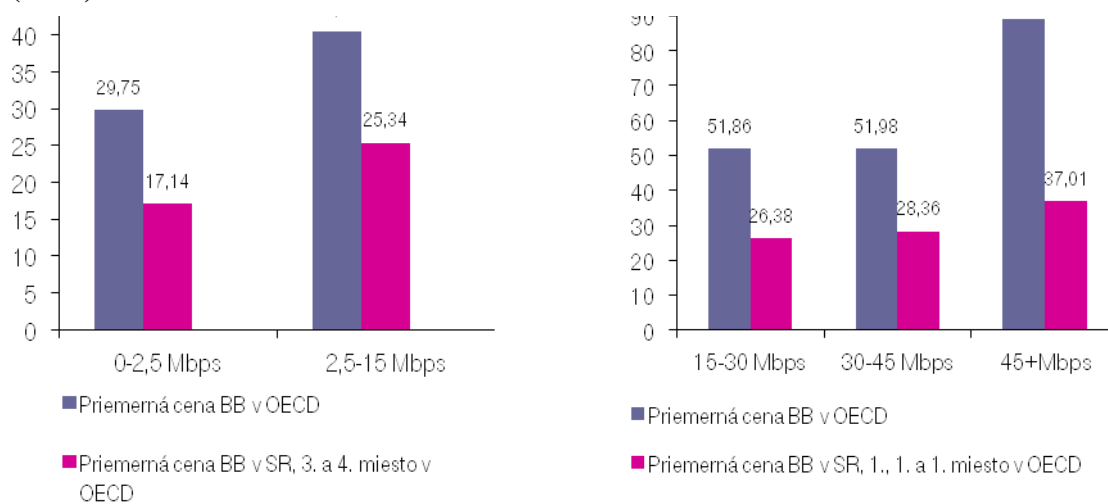
Odôvodnenie:

Stav súťaže na relevantnom trhu neodôvodňuje reguláciu pevnej prístupovej infraštruktúry ST, ktorú na Slovensku využíva iba minoritný počet koncových užívateľov širokopásmového prístupu a už vôbec nie optickú infraštruktúru, ktorú ST na Slovensku začal budovať v prevažnej väčšine prípadov až ako 3. v poradí. Navrhované povinnosti by mali zmysel iba v prípade geograficky definovaných relevantných trhov v oblastiach, kde je prítomná iba infraštruktúra ST. Zamýšľané prístupové povinnosti v súvislosti s optikou neodrážajú trhovú situáciu a sú obzvlášť neprimerané. Na nadväzujúcom maloobchodnom trhu širokopásmových prístupov prostredníctvom FTTx podiel ST na konci roka 2010 nepresahoval ani 20 %.

Aj keby uloženie regulačných povinností vo vzťahu k optickej sieti aj bolo oprávnené, pri ukladaní týchto povinností mal Úrad zohľadňovať rozdiely medzi rôznymi lokalitami z hľadiska stupňa konkurencie na maloobchodných trhoch. Takýto prístup je odôvodnený aj vtedy, ak Úrad definuje relevantný trh ako územie zahŕňajúce územie celej Slovenskej republiky. Napríklad, v rozhodnutí vo veci analýzy/pripomienkového konania k analýze českého veľkoobchodného trhu zodpovedajúceho veľkoobchodnému trhu č. 4 Komisia v kontexte posúdenia odôvodnenosti uloženia povinností vo vzťahu k optickej sieti zdôrazňuje, že súťaž na

maloobchodných relevantných trhoch môže byť dôvodom pre zúženie/členenie geografických relevantných trhov alebo pre diferenciaciu uložených povinností v závislosti od geografickej lokality. Sama Komisia predpokladá v recitáli 20 Odporúčania o prístupe k sieťam budúcej generácie upustenie od regulácie v oblastiach s niekoľkými prístupovými infraštruktúrami vedúcimi k efektívnej súťaži. Na Slovensku boli siete budúcej generácie stavané najmä ako dôsledok už existujúcej súťaže založenej na infraštruktúre. Dôkazom toho je aj najnižšia úroveň cien širokopásmového prístupu v krajinách OECD:

Graf č. 5: Úroveň cien širokopásmového prístupu v OECD a SR podľa rýchlosti (USD)

Zdroj: OECD Communications Outlook 2011

Ak by povinnosti prístupu neboli zrušené, trh by mal byť definovaný podľa geografických oblastí alebo by mali byť minimálne diferencované povinnosti v závislosti od stavu súťaže v danej oblasti.

Pripomienky k jednotlivým častiam návrhu povinností - Časť III.2.2 Návrh povinností pre podnik s významným vplyvom na veľkoobchodnom trhu č. 4 ST uvádza iba pre prípad, že úrad sa nestotožní s predchádzajúcim návrhom ST na zrušenie všetkých navrhovaných povinností:

Stanovisko úradu k bodu č. 31.

Zahrnutie technológie FTTx úrad riadne odôvodnil do vymedzenia relevantného trhu v časti I.1.4.1 písm. A) a B) analýzy. Úrad zdôrazňuje, že pri vyhodnocovaní existencie podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu sa neposudzujú jednotlivé technológie samostatne, ale posudzuje sa možnosť existencie významného podniku medzi všetkými podnikmi prítomnými na predmetnom relevantnom trhu. Spoločnosť ST, a.s. disponuje na danom trhu možnosťou poskytovať prístup prostredníctvom technológie xDSL ako aj FTTx a trhový podiel je jedným z kritérií, na základe ktorých úrad dospel k záveru, že spoločnosť ST, a.s. na tomto trhu je významným podnikom.

Argumentácia spoločnosti ST, a.s., že budovaná infraštruktúra sa v určitom rozsahu prekrýva je irelevantná vo vzťahu k záverom analýzy predmetného trhu.

Úrad dospel k záveru, že jediným reálnym vlastníkom infraštruktúry, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná a bez prístupu k nej by došlo alebo mohlo dôjsť k obmedzovaniu súťaže, je spoločnosť ST, a.s. Prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. v rámci daného relevantného trhu je tvorená metalickou a optickou infraštruktúrou. Z toho dôvodu úrad odmieta tvrdenie spoločnosti ST, a.s. o rozporuplnosti súvislostí uvedených v návrhu opatrenia ohľadom vlastníctva infraštruktúry.

Článok 22 Odporúčania Komisie o prístupe k sieťam budúcej generácie z 20. septembra 2010 hovorí o relevantnom trhu č. 4. Pokiaľ ide o geografické odlišnosti a existenciu oblastí s výskytom viacerých alternatívnych infraštruktúr, úrad tieto skutočnosti dôkladne a veľmi podrobne zmapoval a to v analýze veľkoobchodného trhu č. 5, v časti 2.6. Prítomnosť vysoko konkurenčných alternatívnych infraštruktúr pri poskytovaní širokopásmového prístupu na maloobchodnej úrovni bola zistená celkom v 22 mestách Slovenskej republiky (z celkového počtu miest 138), v ktorých žije 16,45 % obyvateľov Slovenskej republiky. Geografickým zúžením trhu širokopásmového prístupu by úrad predovšetkým eliminoval existujúce konkurenčné prostredie vytvorené vďaka malým alternatívnym poskytovateľom, ktorí ovplyvňujú cenovú úroveň širokopásmových prístupov nie len v samotnej lokalite ich pôsobenia. Vyššie uvedené fakty opodstatňujú národné územné vymedzenie relevantného trhu.

V analýze veľkoobchodného trhu č. 5, konkrétne v časti 3.2.2 úrad konštatoval, že spoločnosť ST, a.s. neohrozuje žiadna konkurenčná alternatívna infraštruktúra v 68 mestách Slovenska z celkového počtu 138 miest. Toto konštatovanie dokazuje irelevantnosť a účelovosť tvrdenia spoločnosti ST, a.s. „o veľkej miere konkurencie takmer vo všetkých mestách“. Je evidentné, že **takmer v polovici väčších miest Slovenska nie je dostupný žiadny konkurent**, takmer v polovici väčších miest Slovenskej republiky **pôsobí iba spoločnosť ST, a.s.** Uvedené sa opiera o skutočné údaje získané od poskytovateľov širokopásmových služieb na základe pravidelných zberov údajov o geografickej segmentácii jednotlivých širokopásmových prístupov naprieč územím Slovenskej republiky. Tvrdenie spoločnosti ST, a.s. úrad považuje za nepravdivé a účelové, pretože sa opiera len o prieskumy vybraných poskytovateľov na základe verejne dostupných údajov o dostupnosti alternatívnych infraštruktúr.

Konečným cieľom akéhokoľvek regulačného zásahu ex ante je zabezpečiť výhody pre koncových užívateľov pomocou zabezpečenia konkurencieschopnosti maloobchodných služieb na dlhodobu udržateľnom základe. Cieľom úradu pri navrhnutých povinnostiach tak na metalickej ako aj optickej prístupovej sieti je zabezpečiť prístup k infraštruktúre významného podniku, t.j. spoločnosti ST, a.s., pretože ak ľubovoľný podnik, ktorý nemá vybudovanú vlastnú prístupovú sieť a má záujem vstúpiť na spodný trh hlasových a/alebo širokopásmových služieb, tak jednou z možností ako to realizovať, je odoberanie prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu resp. k optickej prístupovej sieti od spoločnosti ST, a.s. Predaj služby z vrchného trhu (veľkoobchodný fyzický prístup k infraštruktúre na pevnom mieste) zabezpečuje a spôsobuje zvýšenie konkurencie na spodných maloobchodných trhoch tak hlasových ako aj širokopásmových služieb. V ekonomickom záujme vertikálne integrovaného podniku môže byť snaha všetkými možnými prostriedkami zabrániť vstupu ľubovoľných podnikov na spodné trhy, pretože zisk z predaja veľkoobchodnej služby by bol pre neho nižší, ako zisk z predaja maloobchodných služieb (na spodných maloobchodných trhoch). V záujme zabezpečenia

rovnocenných podmienok medzi vstupujúcimi podnikmi a významným podnikom je preto nevyhnutné, aby bol tento prístup poskytovaný za úplne rovnocenných podmienok. Z tohto dôvodu musí významný podnik ostatným podnikom poskytnúť všetky potrebné informácie o charakteristikách infraštruktúry a uplatňovať rovnaké postupy pri objednávaní a poskytovaní služieb fyzického prístupu, ako ich poskytuje svojej vlastnej maloobchodnej úrovni, čiže svojej vlastnej maloobchodnej vetve.

Pripomienka k bodu 31. – neakceptovaná

32. III.2.2 Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona (s. 73)

Návrh ST

ST Navrhuje zmeniť názov state nasledovne: „Návrh povinností podľa § 19 až 23 zákona“

Odôvodnenie

Nové znenie zákona

Pripomienka k bodu 32. - akceptovaná

33. Bod I., 1., písm. a) až e)

„I. povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona. Spoločnosť ST, a.s. je povinná:

1. poskytovať tretím osobám:

a) úplný a spoločný uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra a to v mieste hlavného rozvádzača,

b) úplný a spoločný uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, a to v mieste špecifikovaného prístupového bodu účastníckeho vedenia,

c) úplný uvoľnený prístup k optickému vedeniu typu bod - multibod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP) na optickom rozvádzači (ODF) vrátane stanovenia podmienok pre prístup k optickému vedeniu (OLT) tak, aby bol zabezpečený prístup v rozsahu od rozhrania služieb až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa, pre poskytovanie služieb formou virtuálneho lokálneho uvoľneného prístupu (VULA),

d) úplný uvoľnený prístup k optickému vláknu typu bod - bod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP) na optickom rozvádzači (ODF) tak, aby bol zabezpečený prístup od rozhrania na optickom rozvádzači (ODF) až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa,

e) prístup ku káblovodnom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknanie optických káblov v prípade existujúcej voľnej kapacity,...

Návrh:

ST navrhuje vypustiť slovo „najmä“ v úvodnej vete.

ST navrhuje zmeniť písm. a) a b) takto:

„I. povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona. Spoločnosť ST, a.s. je povinná:

1. poskytovať tretím osobám:

a) úplný a spoločný uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, ktoré sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu, a to v mieste hlavného rozvádzača,

b) úplný a spoločný uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, ktoré sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu, a to v mieste špecifikovaného prístupového bodu účastníckeho vedenia.“

ST navrhuje vypustiť písm. c) až e).

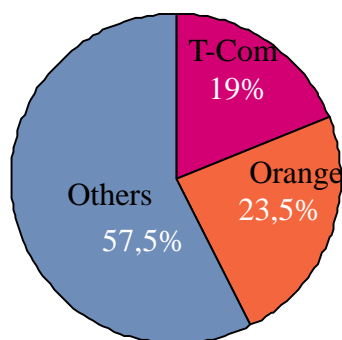
Odôvodnenie:

Neurčitosť stanovených povinností: Použitie slova najmä v úvodnej vete znamená, že nejde o uzatvorený výpočet povinností prístupu. Takáto formulácia je v rozpore s princípmi vydávania rozhodnutí Úradu, najmä s princípom transparentnosti, primeranosti a odôvodnenosti, rovnako ako aj so zásadami vydávania individuálnych správnych aktov. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je výrok rozhodnutia jadrom celého rozhodnutia, ktorým sa určujú konkrétne práva a povinnosti účastníkov správneho konania. Musí v presnej, stručnej a úplnej formulácii vyjadriť záver správneho orgánu o otázke, ktorá je predmetom rozhodnutia. Stanovenie povinností ich neuzavretým výpočtom nie je presné, ani úplné.

Povinnosti súvisiace s poskytovaním prístupu k optickému účastníckemu vedeniu: Zamýšľané prístupové povinnosti v súvislosti s optikou neodrážajú trhovú situáciu a sú obzvlášť neprimerané. Podrobnejšie odôvodnenie je uvedené v iných častiach vyjadrenia ST. Na nadväzujúcom maloobchodnom trhu širokopásmových prístupov prostredníctvom FTTx podiel ST na konci roka 2010 nepresahoval ani 20 %.

Obr. 5 Podiel aktívnych širokopásmových prístupov poskytovaných prostredníctvom FTTx

Obr. 5 Podiel aktívnych širokopásmových prístupov poskytovaných prostredníctvom FTTx

Zdroj: VÚS a interné dáta ST

Stanovenie povinnosti prístupu k optickým vedeniam nereflektuje existujúcu situáciu na trhu a predstavuje porušenie 11 ods. 4 písm. f) zákona, podľa ktorého Úrad

ukladá povinnosti podľa tohto zákona len vtedy, ak neexistuje efektívna a trvalo udržateľná hospodárska súťaž.

Úrad navrhuje uložiť ST povinnosť poskytnúť plný prístup k pasívnym (bez OLT) optickým prístupovým vedeniam rovnakým spôsobom ako ku klasickým metalickým vedeniam a zabezpečiť aj plný a zdieľaný prístup k aktívnym (s OLT) optickým prístupovým vedeniam, ako aj prístup ku káblovodom, pričom sa nezaoberal technickou uskutočniteľnosťou a nákladovou náročnosťou navrhovaných povinností. Umožnenie prístupu k optickým prístupovým vedeniam je natoľko technicky a nákladovo náročná, že možno pochybovať o jej objektívnej uskutočniteľnosti, efektívnosti a nákladovej primeranosti.

Úradom navrhované riešenie prístupu k optickému vláknu tzn. bod-bod je navyše krajne neefektívne a môže pôsobiť diskriminačne voči oprávneným poskytovateľom i užívateľom. Sieť ST je jednoúrovňovo splitrovaná GPON infraštruktúra, kde 1 port na OLT zodpovedá 1 portu na optickom rozvádzači (ODF-Optic Distribution Frame) a jedno vlákno medzi ODF a splittrom môže obslúžiť až 63 účastníkov širokopásmového prístupu. ST v prístupovej časti siete využíva 12-vláknové káble. V prípade, že zostáva voľných napr. 5 vláken, pri dodržaní podmienky prístupu k optickému vláknu typu bod - bod by to znamenalo, že na týchto vláknach bude môcť byť pripojených už iba 5 účastníkov (namiesto vyše 300 pri efektívnom využití PON prístupovej infraštruktúry). ST navyše samo nevyužíva riešenie prístupu k optickému vláknu typu bod-bod, ktoré by museli využívať celú šírku pásma jedného vlákna fyzického prístupového okruhu na relevantnom trhu širokopásmového prístupu a ani neposkytuje také služby širokopásmového prístupu. ST využíva takéto riešenie výlučne na trhu ukončovacích častí prenajatých okruhov, ktorý nie je nadväzujúcim trhom na trh fyzického prístupu. Navyše na trhu ukončovacích častí prenajatých okruhov úrad konštatoval súťaž pri segmente nad 2 Mbps, takže ukladanie povinnosti prístupu k optickým vláknám umožňujúcim výlučne tvorbu okruhov s prístupovou rýchlosťou nad 2 Mbps je krajne neodôvodnené a v príkrom rozpore s reguláciou na tomto relevantnom trhu, pretože v tomto segmente ukončovacích častí prenajatých okruhov úrad konštatoval efektívnu súťaž.

Po pripojení uvedených 5 účastníkov oprávnení poskytovateľa nebudú môcť využívať prístup bez zafúknutia nových vláken, čo znamená zvýšené náklady, ktoré v konečnom dôsledku musia byť premietnuté do konečnej ceny pre účastníka. Z najväčšou pravdepodobnosťou týchto 5 voľných vláken obsadí malý počet oprávnených poskytovateľov, resp. s najväčšou pravdepodobnosťou iba jeden. Takéto riešenie nemôže prispieť a ani neprispieje k efektívnej regulácii trhu. Práve naopak môže narušiť, resp. obmedziť hospodársku súťaž.

Úrad v písm. e) navrhuje uloženie povinnosti poskytovať prístup ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov v prípade existujúcej voľnej kapacity. Úrad neodôvodnil, prečo je potrebné uložiť tieto povinnosti významnému podniku v rozhodnutí, keď vyplývajú z § 67 zákona. Úrad tiež používa neurčitý pojem „infraštruktúra na polozenie metalických a zatahnutie optických káblov“. ST vôbec nie je zrejmé, aký konkrétny typ infraštruktúry má Úrad na mysli. Absolútna väčšina metalických káblov je položených priamo v zemi, tzn. bez akejkoľvek postavenej infraštruktúry. Infraštruktúra slúžiaca na zatahnutie optických káblov je zase naformulované nekonkrétne bez akejkoľvek špecifikácie o aké káble má ísť. Prístupové, transportné. V akých miestach prístupu? Úrad sa navyše vôbec nezaoberal tým, či infraštruktúra ST má kapacitu odôvodňujúcu primeranosť takejto prístupovej povinnosti.

Stanovisko úradu k bodu 33.

Úrad súhlasí s návrhom spoločnosti ST, a.s., že slovíčko „najmä“ indikuje, že nejde o uzatvorený výpočet povinností prístupu. Rovnako úrad v súlade s návrhom **doplnil** do povinnosti prístupu týkajúcej sa prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu spresnenie využitia účastníckeho metalického vedenia resp. jeho úseku.

Záver analyzy úrad urobil na základe objektívneho vyhodnotenia jednotlivých kritérií, z ktorých vyplynulo, že na tomto trhu neexistuje súťaž a spoločnosť ST, a.s. je jediným podnikom poskytujúcim veľkoobchodný prístup k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu.

Pri ukladaní povinností prístupu k optickej sieti uvedených v bode I.1. písm. c) až e) úrad vychádzal z Odporúčania Komisie o regulovanom prístupe k prístupovým sieťam novej generácie (NGA) z 20.9.2010 (ďalej len „Odporúčanie“). Pri ich návrhu úrad zohľadnil okrem iného recitály (1), (11), (13), (22), (25), (36) a články (12), (13), (15), (23) Odporúčania. Okrem menovaných recitálov a článkov úrad bral zreteľ na článok 22, v ktorom sa píše „Podľa zásad ustanovených v smernici 2002/19/ES by NRO v prípade, že operátor s významným vplyvom na trhu zavedie sieť FTTH, mali v zásade nariadiť povinné zabezpečenie uvoľneného prístupu k optickému vedeniu,“ a na článok 24, v ktorom sa uvádza, že „aktuálna referenčná ponuka uvoľneného prístupu k účastníckej prípojke (LLU) by sa mala čo najskôr doplniť, aby zahŕňala aj uvoľnený prístup k optickému vedeniu. V smernici 2002/19/ES prílohe II. sa uvádza minimálny zoznam podmienok, ktoré musia tvoriť súčasť referenčnej ponuky LLU a ktoré by sa mali *mutatis mutandis* uplatňovať pre uvoľnený prístup k optickému vedeniu. Referenčná ponuka by mala byť stanovená čo najskôr, v každom prípade nie neskôr ako šesť mesiacov potom, ako NRO uložil povinnosť zabezpečiť prístup.“

Pri uložení povinností z technického hľadiska úrad zohľadnil hlavne:

1. Kompletnú štruktúru siete NGA, nie len optické vedenia.
2. Schopnosť podniku plniť uložené povinnosti.
3. Pozíciu podniku na trhu vzhľadom na personálnu a technickú vybavenosť.

Pri ukladaní povinností prístupu k pasívnej a aktívnej optickej sieti spoločnosti ST, a.s. sa úrad zaoberal tak technickou uskutočniteľnosťou, ako aj nákladovou náročnosťou.

Technické podmienky zariadenia umožňujú 1Gbit/s a 10Gbit/s optické pripojenie na vstupné optické porty OLT. Prístup alternatívneho prevádzkovateľa sa realizuje spojovacím optickým káblom, ktorý spája vyhradené body optického rozvádzača prevádzkovateľa optickej prístupovej siete a vyhradené body optického rozvádzača alternatívneho prevádzkovateľa, umiestneného v kolokačnom mieste. Na vzájomné prepojenie sa používajú optické konektory.

V povinnosti podľa bodu I.1. písm. c) prístup k optickému vedeniu typu bod-multibod, je pri realizácii potrebné pripojiť optické vlákno alternatívneho operátora na ODF, vykonať príslušnú konfiguráciu OLT a zabezpečiť prípadnú možnosť kolokácie.

Technické riešenie je totožné s ST, a.s. ponúkanou službou Optic Partner. Regulácia pre samostatné optické vedenia je prostredníctvom VULA a je nastavená podľa Odporúčania a požiadavky Európskej komisie. Vyššie uvedené technické riešenia považuje úrad za technicky uskutočniteľné.

Podrobnosti o poskytovaní uvoľneného prístupu k optickému vedeniu by mali byť súčasťou referenčnej ponuky a navrhnuté tak, aby boli technicky uskutočniteľné a nákladovo primerané.

V povinnosti podľa bodu I.1. písm. d) prístup k optickému vedeniu typu bod-bod, je pri realizácii potrebné pripojiť optické vlákno alternatívneho operátora na ODF a zabezpečiť prípadnú možnosť kolokácie (napr. v priestoroch budovy zákazníka). Tieto požiadavky úrad považuje za technicky uskutočniteľné.

K časti odôvodnenia, v ktorej spoločnosť ST, a.s. uvádza, „že prístup k optickému vláknu tzn. bod-bod je krajne neefektívne a môže pôsobiť diskriminačne voči oprávneným poskytovateľom i užívateľom“ (vrátane časti, kde ST, a.s. argumentuje, že 5 voľných vlákien s najväčšou pravdepodobnosťou obsadí iba jeden oprávnený poskytovateľ) úrad uvádza nasledovné zdôvodnenie. V povinnosti prístupu podľa bodu I.1. písm. d) úrad konkrétne stanovil prístup: „...od rozhrania na optickom rozvádzači (ODF) až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa,...“. V príklade s 12 vláknovým káblom, ktorý ST, a.s. uvádza, ide o kábel medzi ODF a splitter-om v rámci infraštruktúry typu bod-multibod a nie o infraštruktúru typu bod-bod od rozhrania na optickom rozvádzači (ODF) až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa.

V prípade povinnosti d) ide o prístup k optickým vláknám podľa prezentácie ST, a.s. (prezentácia v priestoroch úradu uskutočnená dňa 9.12.2012): „Porovnanie metalickej a optickej infraštruktúry“ časti Topologické riešenie pre GPON A ETHERNET na veľkobchodnom trhu č. 4 – FTTB (fibre to the building)/ETH a vyjadrenia ST, a.s. zo dňa 22.12.2011 vo veci „Topológia optickej prístupovej siete – žiadosť o aktualizáciu informácií – odpoveď“ kde je uvedené:

1. Spoločnosť ST využíva pri poskytovaní širokopásmových služieb topologické riešenia FTTH (GPON) a FTTB (Active ethernet)
2. [REDACTED]

Vyššie uvedené vyjadrenia ST, a.s. sú v rozpore s vyjadrením ST, a.s. k povinnosti podľa bodu d) v rozpore s tým že ide o prístup k optickým vláknám, ktorý je nezávislý na spôsobe ich prevádzkovania.

Pokiaľ ide o povinnosť prístupu ku káblovodom, úrad uvádza, že táto povinnosť bola uložená v súlade s článkami (13) a (14) Odporúčania. Navyše v článku (10) – Vymedzenie pojmov sú inžinierskou infraštruktúrou chápané „fyzické zariadenia účastníckeho vedenia zriadeného podnikom elektronických komunikácií na účely umiestnenia káblov účastníckych vedení, ako sú medené drôty, optické vlákna a koaxiálne káble. Bežne, nie však výhradne, ide o podzemné alebo nadzemné časti majetku, ako sú subkanály, káblovody, šachty a stožiare.“

Ďalej v článku (10) Odporúčania je definovaný aj pojem káblovod – „podzemná rúrka alebo vedenie používané na umiestnenie káblov (optických, medených alebo koaxiálnych), či transportných alebo prístupových sietí“ a pojem šachty – „otvory, obyčajne vybavené poklopom, cez ktoré majú osoby prístup do podzemného priestoru používaného na umiestnenie prístupového bodu pre zaistenie krížového prepojenia alebo vykonávania údržby na podzemných elektronických komunikačných kábloch.“

Ide teda o prístup k voľnej kapacite fyzickej sieťovej infraštruktúry na veľkoobchodnej úrovni trhu č. 4 určenej na výstavbu a rozšírenie optických a metalických prístupových sietí.

Po zohľadnení pripomienok spoločnosti ST, a.s. preto úrad znenie uloženej povinnosti prístupu v bode I.1. upravil nasledovne:

„I. povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona. Spoločnosť ST, a.s. je povinná:

1. poskytovať tretím osobám:

a) úplný a spoločný uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, ktorá sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii spoločnosti ST, a.s. a to v mieste hlavného rozvádzača,

b) úplný a spoločný uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia, ktorý umožňuje využiť celé frekvenčné spektrum metalického skrúcaného páru alebo iba časť tohto frekvenčného spektra, ktorá sa nepoužíva na telefónnu službu, pričom hovorové pásmo frekvenčného spektra zostáva aj naďalej k dispozícii spoločnosti ST, a.s. a to v mieste špecifikovaného prístupového bodu účastníckeho vedenia,

c) úplný uvoľnený prístup k optickému vedeniu typu bod – multibod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP) na optickom rozvádzači (ODF) vrátane podmienok pre prístup k ukončeniu optickej linky (OLT) tak, aby bol zabezpečený prístup v rozsahu od rozhrania služieb až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa, pre poskytovanie služieb formou virtuálneho lokálneho uvoľneného prístupu (VULA),

d) úplný uvoľnený prístup k optickému vláknu typu bod – bod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP) na optickom rozvádzači (ODF) tak, aby bol zabezpečený prístup od rozhrania na optickom rozvádzači (ODF) až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa,

e) prístup ku káblovodnom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov v prípade existujúcej voľnej kapacity,“

Pripomienky k bodu 33 – čiastočne akceptované, úrad vypustil slovíčko „najmä“ a v písm. a) a b) doplnil navrhovaný text

34. Bod I., 2

„2. poskytovať služby uvedené v podods. 1. definované v písm. a) až e) za veľkoobchodných podmienok na ďalší predaj tretími osobami, ...“

Návrh:

ST navrhuje nahradiť vo vyššie uvedenom texte slová „a) až e)“ slovami „a) a b)“.

Odôvodnenie:

Zmena súvisiaca s návrhom vypustiť povinnosti podľa písm. c) až e) v bode I., 1.

Stanovisko úradu k bodu 34.

Stanovisko úradu je rovnaké ako k bodu 33.

Pripomienka k bodu 34. – neakceptovaná

35. Bod I., 3

“3. nezrušiť už poskytnutý prístup uvedený v podods. 1. písm. a) až e) bez zákonných dôvodov,”

Návrh:

ST navrhuje nahradiť vo vyššie uvedenom texte slová „a) až e)“ slovami „a) a b)“ a text „bez zákonných dôvodov“ nahradiť textom „ak nesplní podmienky ustanovené právnym predpisom alebo rozhodnutím“.

Odôvodnenie:

Zmena súvisiaca s návrhom vypustiť povinnosti podľa písm. c) až e) v bode I., 1. Text “bez zákonných dôvodov” je potrebné zmeniť , pretože odkazuje na dôvody, ktoré neexistujú. Dôvody alebo podmienky môže podľa § 22 ods. 3 zákona určiť Úrad v rozhodnutí.

Stanovisko úradu k bodu 35.

K vypusteniu povinnosti prístupu k optickej sieti (v návrhu uvedený bod I.1. písm. c) až e) sa úrad vyjadril v stanovisku k bodu 33. Ohľadne uloženia povinnosti uvedenej v bode I. 3. – nezrušiť už poskytnutý prístup „bez zákonných dôvodov“ úrad uvádza, že zákonné dôvody sú v chápaní úradu aj dôvody určené v rozhodnutí vydanom podľa zákona, pretože zákon ustanovuje aké rozhodnutie a kedy úrad musí (resp. môže) vydať a čoho sa toto rozhodnutie musí (môže) týkať. Zákonný dôvod je teda aj zrušenie poskytnutého prístupu na základe rozhodnutia, ak takúto možnosť zákon ustanovuje.

Pripomienka k bodu 35. – neakceptovaná

36. Bod I., 4

“4. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prístup k účastníckemu metalickému vedeniu, optickému vedeniu, alebo káblovodom,

Návrh:

ST navrhuje text zmeniť takto: „viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prístup podľa podods. 1. písm. a) a b)“.

Odôvodnenie:

Všetky povinnosti ukladané v rozhodnutí súvisia s poskytovaním povinností prístupu uvedenými v bode I., 1., preto by to malo z textu jednoznačne vyplývať.

Stanovisko úradu k bodu 36.

Totožné so stanoviskom uvedeným k bodu 33.

Pripomienka k bodu 36. - neakceptovaná

37. Bod I., 5

“5. zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na prevádzkyschopnosť služieb,”

Návrh:

ST navrhuje text zmeniť takto: „pri poskytovaní služieb prístupu podľa podods. 1. písm. a) a b) zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na interoperabilitu služieb“.

Odôvodnenie:

Zmena súvisiaca s návrhom vypustiť povinnosti podľa písm. c) až e) v bode I., 1. a zmenou terminológie v právnej úprave.

Stanovisko úradu k bodu 37.

Text povinnosti korešponduje s textom v platnom zákone, preto úrad akceptuje túto pripomienku. Pokiaľ ide o vypustenie služieb prístupu uvedených v bode I.1. písm. c) až e) a ponechanie len písm. a) a b), s týmto návrhom úrad nesúhlasí a zdôvodnenie je uvedené v stanovisku úradu k bodu 33.

Pripomienka k bodu 37. – čiastočne akceptovaná a to len výraz interoperabilita

38. Bod I., 6

“6. umožniť spoločné používanie infraštruktúry, vrátane stavieb, priestorov a častí vedení, ktoré súvisia s poskytovaním služieb prístupu,“

Návrh:

ST navrhuje text zmeniť takto: „umožniť spoločné používanie infraštruktúry, vrátane stavieb, priestorov a častí vedení, ktoré súvisia s poskytovaním služieb prístupu v podods. 1. písm. a) a b)“.

Odôvodnenie:

Všetky povinnosti ukladané v rozhodnutí súvisia s poskytovaním povinností prístupu uvedenými v bode I., 1., preto by to malo z textu jednoznačne vyplývať.

Stanovisko úradu k bodu 38.

Stanovisko úradu je totožné so stanoviskom uvedeným k bodu 33.

Pripomienka k bodu 38. – neakceptovaná

39. Bod I., 7

“7. poskytnúť špecifikované služby potrebné na prevádzkyschopnosť služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí,“

Návrh:

ST navrhuje text zmeniť takto: „pri poskytovaní služieb prístupu podľa podods. 1. písm. a) a b) poskytnúť špecifikované služby potrebné na interoperabilitu služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí,“.

Odôvodnenie:

Všetky povinnosti ukladané v rozhodnutí súvisia s poskytovaním povinností prístupu uvedenými v bode I., 1., preto by to malo z textu jednoznačne vyplývať.

Terminologická zmena vyplýva zo zmeny terminológie v platnej právnej úprave.

Stanovisko úradu k bodu 39.

Požiadavka zmeniť výraz „prevádzkyschopnosť“ na „interoperabilita“ je v súlade so znením povinnosti v zákone, ale úrad nesúhlasí, aby povinnosť bola zúžená len na služby prístupu podľa podods. 1. Písm. a) a b). Stanovisko úradu je totožné so stanoviskom uvedeným k bodu 33.

Pripomienka k bodu 39. – akceptovaný len výraz interoperabilita

40. Bod II., 1 a 2

“ 1. zverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom metalickej siete a na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom optickej siete a predložiť ju úradu v písomnej aj v elektronickej forme najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení za významný podnik a uložení povinností. Referenčná ponuka na fyzický prístup musí byť dostatočne štruktúrovaná minimálne v rozsahu stanovenom v Minimálnom zozname položiek uvedenom nižšie a musí obsahovať podmienky pre prístup k určitým sieťovým prostriedkom uvedeným v ods. I. pododsek 1. písm. a) až e),

“2. zverejniť v referenčnej ponuke na fyzický prístup všetky špecifické informácie týkajúce sa zariadenia, poskytovania a používania fyzického prístupu k infraštruktúre, najmä účtovné informácie, technické podmienky prístupu a využívania metalických a optických vedení, informácie o vlastnostiach a topológii siete, opis jednotlivých položiek, súvisiace lehoty, základnú štandardnú cieľovú úroveň bez dodatočných poplatkov, výšku sankcií a zmluvných pokút za nedodržanie stanovenej úrovne a lehôt, akékoľvek podmienky obmedzujúce fyzický prístup a jeho používanie a ďalšie zmluvné podmienky dodávania a používania služby fyzického prístupu k metalickej a optickej infraštruktúre, vrátane cenových podmienok fyzického prístupu, informácií o miestach fyzického prístupu, rozvodných skríň a rozvádzačov, informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacite v káblovodoch a pod. v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky na veľkoobchodný fyzický prístup, ktorý je súčasťou tohto výroku rozhodnutia,“

Návrh:

ST navrhuje text bodu I., 1. zmeniť takto:

„1. zverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom metalickej siete najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení za významný podnik a uložení povinností. Referenčná ponuka na fyzický prístup musí byť dostatočne štruktúrovaná a musí obsahovať tieto podmienky pre prístup k určitým sieťovým prostriedkom uvedeným v ods. I. pododsek 1. písm. a) až b) určené v súlade s Minimálneho zoznamu položiek referenčnej ponuky na veľkoobchodný prístup k sieťovej infraštruktúre na pevnom mieste podľa Prílohy č. 1 zákona (ďalej „Minimálny súbor položiek referenčnej ponuky“):

A. Podmienky uvoľneného prístupu k infraštruktúre

1. Sieťové prvky, ku ktorým sa ponúka prístup, zahŕňajú najmä tieto prvky spolu s pridruženými prostriedkami:

(a) uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu (úplný a spoločný),

(b) uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia (úplný a spoločný), vrátane prístupu k sieťovým prvkom, ktoré sú neaktívne.

2. Informácie o umiestnení fyzických miest prístupu, vrátane rozvodných skríň a rozvádzačov, dostupnosti účastníckeho metalického vedenia, úseku účastníckeho metalického vedenia a prepojenia do vyššej úrovne v špecifických častiach prístupovej siete (bodov prístupu medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticej alebo transportnej siete). Poskytnutie týchto informácií môže významný podnik podmieniť záväzkom oprávneného poskytovateľa chrániť dôverné informácie.

3. Technické podmienky týkajúce sa prístupu a využívania účastníckych metalických vedení a úsekov účastníckych metalických vedení, vrátane technických

charakteristík metalického skrúcaného páru účastníckeho vedenia, káblových rozvádzačov a pridružených prostriedkov.

4. Postupy objednávania a poskytovania, obmedzenia používania.

B. Služby spoločného umiestnenia (kolokácia)

1. Informácie o príslušných miestach fyzického prístupu významného podniku alebo umiestnení zariadení a ich plánovanej modernizácii.

2. Možnosti spoločného umiestnenia v miestach určených podľa bodu 1 (vrátane fyzického spoločného umiestnenia a vzdialeného spoločného umiestnenia).

3. Obmedzenia týkajúce sa zariadení, ktoré prichádzajú do úvahy na spoločné umiestnenie.

4. Opatrenia zavedené významným podnikom na zabezpečenie bezpečnosti ich lokalít.

5. Podmienky prístupu pre pracovníkov konkurenčných podnikov.

6. Bezpečnostné normy.

7. Pravidlá pridelovania priestoru v prípade obmedzeného priestoru na spoločné umiestnenie.

8. Podmienky pre podniky na vykonanie kontroly miest, v ktorých je fyzické spoločné umiestnenie možné, alebo miest, kde bolo spoločné umiestnenie odmietnuté z dôvodu nedostatku kapacity.

C. Informačné systémy

Podmienky prístupu k prevádzkovým podporným systémom alebo databázam významného podniku na predbežné objednávanie, poskytovanie, objednávanie požiadavky na údržbu a opravy a fakturáciu.

D. Dodacie podmienky

1. Lehota na vybavenie požiadaviek na dodávku služieb a prostriedkov; dojednania úrovne služieb, riešenie porúch, postupy návratu na normálnu úroveň služby a parametre kvality služby.

3. Štandardné zmluvné podmienky a v prípade potreby náhrady za nedodržanie lehôt.

4. Ceny alebo vzorce na výpočet ceny za každú položku, funkciu a prostriedok uvedené vyššie.

ST navrhuje vypustiť bod I., 2.

Odôvodnenie:

Viaceré údaje uvedené v bode 2. sú duplicitné s údajmi, ktoré je podnik povinný uviesť v Referenčnej ponuke podľa Minimálneho súboru položiek referenčnej ponuky, napr. technické podmienky prístupu a využívania metalických a optických vedení (Položka A.3. Minimálneho súboru položiek referenčnej ponuky), súvisiace lehoty, základnú štandardnú cieľovú úroveň bez dodatočných poplatkov (Položka D.1.), výšku sankcií a zmluvných pokút za nedodržanie stanovenej úrovne a lehôt (položka D.2.), akékoľvek podmienky obmedzujúce fyzický prístup a jeho používanie (Položka A.4.) a ďalšie zmluvné podmienky dodávania a používania služby fyzického prístupu k metalickej a optickej infraštruktúre, vrátane cenových podmienok fyzického prístupu (Položka D.3.), informácií o miestach fyzického prístupu, rozvodných skriň a rozvádzačov, informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacity v káblovodoch (Položka A.2.).

Zverejnenie informácií o vlastnostiach a topológii siete úrad navrhuje zverejňovať nad rámec zákona.

Pod položkou „účtovné informácie“ pravdepodobne úrad myslel „informácie z účtovníctva“. Návrh povinnosti zverejňovať tieto údaje a spôsob zverejňovania týchto údajov (v Referenčnej ponuke) úrad nijako nezdôvodnil. Vzhľadom na povinnosť významného podniku podľa § 21 ods. 2 zákona predložiť účtovné záznamy na

overenie povinnosti podľa § 19 a 20 zákona a možnosť úradu zverejniť tieto údaje v prípade, ak takéto informácie prispievajú k otvorenému a konkurenčnému trhu, nemá uloženie tejto povinnosti žiadne opodstatnenie.

Niektoré položky, ktoré majú byť súčasťou referenčnej ponuky a sú uvedené v bode 2. úrad pomenoval nezrozumiteľne a ST sa môže len domnievať, čo má byť obsahom týchto položiek, napr. všetky špecifické informácie týkajúce sa zariadenia“ alebo „základná štandardná cieľová úroveň bez dodatočných poplatkov“.

ST preto navrhuje, aby Úrad uviedol na jednom mieste položky, ktoré má obsahovať referenčná ponuka, vyplývajúce z Minimálneho zoznamu položiek referenčnej ponuky podľa Prílohy č. 1 zákona.

ST tiež namieta nevykonateľnosť povinnosti navrhovanej v položke A.2., t.j. povinnosti zverejňovať informácie o umiestnení fyzických miest prístupu, vrátane rozvodných skríň a rozvádzačov a hlavne povinnosti zverejňovať dostupnosť účastníckeho metalického vedenia a informácií o umiestnení káblovodov a dostupnosti v káblovodoch.

Vzhľadom na súčasnú právnu úpravu ochrany obchodného tajomstva, informácie o rozvádzačoch ST poskytuje po podpise Zmluvy o ochrane dôverných informácií a Rámcovej zmluvy. ST nesúhlasí s tým, aby boli tieto údaje zverejňované na internete alebo iným spôsobom tak, aby k nim mal každý neobmedzený prístup. Sú to citlivé informácie o sieti a v prípade ich nekontrolovaného zverejnenia môže dôjsť k ich nekontrolovanému zneužitiu a ohrozeniu prevádzky siete zo strany neznámych subjektov.

Rovnaké obmedzenie platí aj o káblovodoch, pričom zverejneniu informácií o káblovodoch bránia aj iné objektívne skutočnosti, nakoľko ST nevlasťní evidenciu v takej podobe, aby ju bolo možné zverejniť. Existujú len mapy káblovodov v papierovej podobe decentralizované vo väčších mestách na pracoviskách technickej dokumentácie. Tieto pracoviská umožňujú nazretie do máp a informácie o kontaktných údajoch a stránkových hodinách sú dostupné na stránke <http://www.t-com.sk/Documents/csi/csi-strankovehodiny.pdf>. Informácie o obsadenosti káblovodov však nie sú dostupné ani v týchto v mapách a za účelom zisťovania voľnej kapacity pre vlastné účely rovnako ako pre účely iných operátorov je nevyhnutné vykonať technické šetrenie, tzn. výjazd technika, ktorý priamo v teréne overuje obsadenosť káblovodu.

Zverejnenie vyššie uvedených údajov, predovšetkým údajov o dostupnosti metalického vedenia v konkrétnych častiach prístupovej siete tak, aby boli aktuálne a zodpovedali skutočnosti, nie je možné v rámci referenčnej ponuky. Dostupnosť príslušného metalického vedenia možno preveriť len technickým šetrením.

Úrad do návrhu povinností prenáša celý Minimálny zoznam položiek referenčnej ponuky na veľkoobchodný fyzický prístup, ktorý je prílohou Prístupovej smernice. Pokiaľ Úrad mieni citovať celý Minimálny zoznam položiek referenčnej ponuky, musí tak urobiť v súlade s právnou úpravou platnou v Slovenskej republike. Minimálny zoznam tiež obsahuje položky, ktoré majú byť súčasťou referenčnej ponuky len „ak je to potrebné“, resp. „v prípade potreby“. Ak Úrad bližšie špecifikuje položky, ktoré má referenčná ponuka obsahovať, musí určený rozsah náležite odôvodniť.

Úrad tiež neuvádza žiadny dôvod pre povinnosť prístupu k systémom na objednanie požiadavky na údržbu a opravy a fakturáciu, a preto by mala byť táto povinnosť vylúčená. ST okrem neodôvodnenosti namieta tiež samotnú vykonateľnosť navrhovanej povinnosti, nakoľko ST nie je schopný pripraviť tieto informačné systémy a prístup k nim do 60 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Vzhľadom na vyťaženie interných pracovníkov divízie IT technológiami dlhodobými plánovanými

projektmi, ST nebude schopný v roku 2012 realizovať IT štúdiu realizovateľnosti vlastnými zdrojmi.

Vypustenie písm. c) až e) súvisí so zmenou v bode I., 1.

Stanovisko úradu k bodu 40.

Úrad nesúhlasí s vypustením povinnosti prístupu na optickej sieti, ktorý je uvedený v návrhu povinnosti v bode I.1. v písm. c) až e) a premietnutím zmeny aj do povinnosti transparentnosti v bode II. Navrhovaných povinností. Zdôvodnenie úradu je uvedené v stanovisku k bodu 33.

Úrad po posúdení návrhu spoločnosti ST, a.s. v zásade nezmenil znenie tejto povinnosti v bode II. 1, len ju logickejšie preformuloval a to v súlade s návrhom spoločnosti ST, a.s.

Pripomienky k povinnosti transparentnosti v bode II. v ods. 2. úrad tiež posúdil a nesúhlasí s návrhom spoločnosti ST, a.s. tento bod II. ods. 2 úplne vypustiť. Po zohľadnení odôvodnenia spoločnosti ST, a.s. úrad upravil bod II. v ods. 2 do zrozumiteľnej formy tak, aby bolo jednoznačné, ktoré informácie musí obsahovať referenčná ponuka pre fyzický prístup k infraštruktúre.

V súlade s uvedeným úrad preto v analýze upravil povinnosť transparentnosti v bode II. 1. a 2. nasledovne:

I. povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 19 zákona. Spoločnosť ST, a.s. je povinná pri poskytovaní služby fyzického prístupu poskytovaného prostredníctvom metalického vedenia alebo jeho úseku a prostredníctvom optického vedenia:

- 1. zverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom metalickej siete a na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom optickej siete a predložiť ju úradu v písomnej aj v elektronickej forme najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení za významný podnik a uložení povinností. Referenčná ponuka na fyzický prístup musí byť dostatočne štruktúrovaná a musí obsahovať podmienky pre prístup k určitým sieťovým prostriedkom uvedeným v ods. I. pododsek 1. písm. a) až e) výroku tohto rozhodnutia a v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky, ktorý je súčasťou tohto výroku rozhodnutia,*
- 2. zverejniť v referenčnej ponuke na fyzický prístup všetky špecifické informácie týkajúce sa zriadenia, poskytovania a používania fyzického prístupu k infraštruktúre na pevnom mieste v súlade s Minimálnym zoznamom položiek referenčnej ponuky, ktorý je súčasťou tohto výroku rozhodnutia,*

Úrad nezohľadnil pripomienku spoločnosti ST, a.s. týkajúcu sa ochrany obchodného tajomstva v prípade citlivých informácií Minimálneho zoznamu referenčnej ponuky, aby bol aj v súlade s Prílohou č. 1 zákona. Zverejňovanie informácií o fyzických miestach prístupu, vrátane rozvodných skríň a rozvádzačov, dostupnosti účastníckeho metalického a optického vedenia (uvedené v bode A. ods. 2 Minimálneho zoznamu položiek referenčnej ponuky) a informácie o príslušných

miestach v bode B. ods. 1. citovaného zoznamu nemajú súvis s obchodným tajomstvom. Dostupnosť týchto informácií môže byť obmedzená na dotknuté strany len v prípade verejných bezpečnostných záujmov, napr. podľa zákona o ochrane utajovaných skutočností, čo je v súlade s Prílohou č. 1 k zákonu. Povinnosti vyplývajúce z tohto zákona a iných predpisov je spoločnosť ST, a.s. povinná plniť bez ohľadu na rozhodnutie úradu.

Úrad ďalej po posúdení a zhodnotení pripomienky spoločnosti ST, a.s. týkajúcej sa bodu C – Informačné systémy v Minimálnom zozname položiek referenčnej ponuky na fyzický prístup nevypustil tento bod C a trvá na tom, aby spoločnosť ST, a.s. v referenčnej ponuke do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení za významný podnik a uloženia povinností pripravila svoje informačné systémy na objednávanie požiadavky na údržbu a opravy a fakturáciu a prístup k nim. Referenčná ponuka na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom metalickej siete a na fyzický prístup k infraštruktúre prostredníctvom optickej siete musí obsahovať aj túto položku z Minimálneho zoznamu referenčnej ponuky. Úrad je povinný v súlade s platnou právnou úpravou uložiť významnému podniku uverejniť v referenčnej ponuke požadované položky v súlade s Prílohou č. 1 zákona. V prílohe je uvedený len minimálny zoznam položiek, to znamená, že tento rozsah položiek podľa Prílohy č. 1 zákona je skutočne len minimálny. Úrad ho môže rozšíriť, ale nemôže jeho obsah zúžiť, pretože by konal v rozpore s platnou právnou úpravou. Úrad preto na základe uvedeného nemôže z Minimálneho zoznamu položiek referenčnej ponuky vypustiť bod C – Informačné systémy.

Minimálny zoznam položiek referenčnej ponuky na fyzický prístup úrad upravil nasledovne:

A. Podmienky fyzického prístupu k infraštruktúre

1. Sieťové prvky, ku ktorým sa ponúka prístup, zahŕňajú najmä tieto prvky spolu s pridruženými prostriedkami:

(a) uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu (úplný a spoločný),

(b) uvoľnený prístup k úseku účastníckeho metalického vedenia (úplný a spoločný), vrátane prístupu k sieťovým prvkom, ktoré sú neaktívne, za účelom rozvoja sietí backhaul (spojenie medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticovej alebo transportnej siete).

(c) prístup ku káblovodom umožňujúci rozvoj prístupových sietí.

2. Informácie o umiestnení fyzických miest prístupu, vrátane rozvodných skriň a rozvádzačov, dostupnosti účastníckeho metalického a optického vedenia, úseku účastníckeho metalického vedenia a backhaul (bodov prístupu medzi koncovým bodom prístupovej siete a ďalším bodom chrbticovej alebo transportnej siete) v špecifických častiach prístupovej siete a informácie o umiestnení káblovodov a voľnej kapacity v káblovodoch.

3. Technické podmienky týkajúce sa prístupu a využívania účastníckych metalických a optických vedení a úsekov metalických vedení, vrátane technických charakteristík metalického skrúcaného páru účastníckeho vedenia a optického vlákna, káblových rozvádzačov a pridružených prostriedkov a technické podmienky týkajúce sa prístupu ku káblovodom.

4. Postupy objednávaní a poskytovaní, obmedzenia používania.

B. Služby spoločného umiestnenia (kolokácia)

1. Informácie o príslušných miestach fyzického prístupu významného podniku alebo umiestnení zariadení a ich plánovanej modernizácii.
2. Možnosti spoločného umiestnenia v miestach určených podľa bodu 1 (vrátane fyzického spoločného umiestnenia a vzdialeného spoločného umiestnenia).
3. Obmedzenia týkajúce sa zariadení, ktoré prichádzajú do úvahy na spoločné umiestnenie.
4. Opatrenia zavedené významným podnikom na zabezpečenie bezpečnosti ich lokalít.
5. Podmienky prístupu pre pracovníkov konkurenčných podnikov.
6. Bezpečnostné normy.
7. Pravidlá pridelovania priestoru v prípade obmedzeného priestoru na spoločné umiestnenie.
8. Podmienky pre podniky na vykonanie kontroly miest, v ktorých je fyzické spoločné umiestnenie možné, alebo miest, kde bolo spoločné umiestnenie odmietnuté z dôvodu nedostatku kapacity.

C. Informačné systémy

Podmienky prístupu k prevádzkovým podporným systémom alebo databázam významného podniku na predbežné objednávanie, poskytovanie, objednávanie požiadavky na údržbu a opravy a fakturáciu.

D. Dodacie podmienky

1. Lehota na vybavenie požiadaviek na dodávku služieb a prostriedkov; dojednania úrovne služieb, riešenie porúch, postupy návratu na normálnu úroveň služby a parametre kvality služby.
2. Štandardné zmluvné podmienky a v prípade potreby náhrady za nedodržanie lehôt.
3. Ceny alebo vzorce na výpočet ceny za každú položku, funkciu a prostriedok uvedené vyššie.

Pripomienka k bodu 40 – čiastočne akceptovaná, úrad upravil povinnosť v bode I.1. ale nevypustil písm. c) až e) a tiež upravil formuláciu v bode II.2.

41. Bod II., 3

„3. zverejniť akýkoľvek návrh na zmenu referenčnej ponuky na fyzický prístup k metallickej sieti alebo optickej sieti zo strany spoločnosti ST, a.s., ktorý bude mať vplyv na podniky definované v § 5 ods. 1 zákona najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju úradu. Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z cenového rozhodnutia úradu, je významný podnik povinný zverejniť zmenenú referenčnú ponuku najneskôr v deň účinnosti predmetného rozhodnutia,“

Návrh:

V prvej vete vypustiť slová „alebo optickej“.

Vypustiť poslednú vetu alebo ju zmeniť takto: Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z rozhodnutia úradu podľa § 12 ods. 5 zákona, je významný podnik povinný zverejniť zmenenú referenčnú ponuku do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Z dôvodu vypustenia bodu 2 sa bod 3 označuje ako bod 2.

Odôvodnenie:

Z navrhovaného znenia nie je zrejmé, čo úrad myslí pod pojmom „cenové rozhodnutie“. Možno sa len domnievať, že ide o rozhodnutie o úprave cien alebo o schválenie cien úradom podľa § 12 ods. 5 zákona. Podľa tohto ustanovenia je podnik povinný uplatňovať ceny až po schválení výpočtu alebo úprave cien úradom, určite teda nie v deň účinnosti takéhoto rozhodnutia úradu, ale najskôr deň po takomto rozhodnutí. Ak by významný podnik uplatnil úradom určené, resp. schválené ceny už v deň účinnosti rozhodnutia, musel by ich uplatniť na všetky úkony uskutočnené v deň účinnosti príslušného rozhodnutia, t.j. od 00:01 do 24:00. V istom čase by teda pravdepodobne uplatňoval ceny, ktoré neboli určené, resp. schválené úradom.

Podľa § 19 ods. 2 zákona môže úrad na uplatnenie povinnosti vyplývajúcej z tohto zákona alebo povinnosti uloženej rozhodnutím úradu podľa § 18 ods. 1 zákona uložiť významnému podniku zmeny referenčnej ponuky predloženej podnikom. Rozhodnutie úradu o určení, resp. schválení ceny, ktorá je predmetom referenčnej ponuky, je nepochybne zároveň aj konaním v zmysle ustanovenia § 19 ods. 2 zákona a rozhodovaním úradu o úprave referenčnej ponuky. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia je podnik povinný predložiť úradu upravenú referenčnú ponuku do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o zmene referenčnej ponuky.

Z návrhu úradu tiež vyplýva, že podnik je povinný oznámiť úradu a zverejniť zamýšľanú zmenu referenčnej ponuky najmenej 45 dní vopred. Ak ST oznámi zmenu ceny bezprostredne po doručení potvrdenia úradu alebo cenového rozhodnutia, ktorým Úrad uloží zmenu ceny, stane sa nová cena účinná, a teda bude môcť byť účtovaná najskôr po 45 dňoch. V prípade, že úrad chce stanoviť osobitnú lehotu na vznik účinnosti zmien v referenčnej ponuke v prípade, že táto zmena je nariadená úradom, musí sa držať zákonných ustanovení § 19 ods. 2 zákona.

Vzhľadom na to, že zákon upravuje lehoty na zmenu referenčnej ponuky v prípade zásahu úradu, nie je potrebné ich osobitne upravovať v rozhodnutí. Pre posilnenie právnej istoty ST navrhuje alternatívne znenie poslednej vety.

Treba si tiež uvedomiť, že vzhľadom na to, že odkladný účinok rozkladu proti rozhodnutiu podľa § 12 ods. 5 je vylúčený, rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom doručenia významnému podniku. Je teda prakticky nerealizovateľné, aby ST uskutočnil zmenu v referenčnej ponuke ihneď v deň doručenia rozhodnutia.

Vypustenie slov „alebo optickej“ súvisí so zmenou v bode I., 1.

Stanovisko úradu k bodu 41.

Úrad v stanovisku k bodu 33. uviedol odôvodnenie uloženia povinností aj pre optickú sieť.

Pokiaľ ide o zmenu referenčnej ponuky vyplývajúcu z cenového rozhodnutia, úrad uvádza nasledovné zdôvodnenie:

V ustanovení § 19 ods. 2 zákona sa okrem iného uvádza: „Úrad môže na uplatnenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona alebo povinností uložených rozhodnutím úradu podľa § 18 ods. 1 uložiť významnému podniku zmeny referenčnej ponuky; úrad môže prihliadnuť na návrh zmeny referenčnej ponuky predloženej podnikom. Podnik je povinný predložiť úradu upravenú referenčnú ponuku do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o zmene referenčnej ponuky.“ Nakoľko toto ustanovenie zákona obsahuje povinnosť zverejnenia zmien referenčnej ponuky uložených samostatným konaním a rozhodnutím o zmene referenčnej ponuky v určitej lehote, ktoré úrad môže, ale nemusí začať, úrad nasledujúce znenie „Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z cenového rozhodnutia úradu, je významný podnik povinný zverejniť

zmenenú referenčnú ponuku najneskôr v deň účinnosti predmetného rozhodnutia.“ z povinnosti uvedenej v bode II.3 vypustil. Primeranú lehotu na vykonanie zmien referenčnej ponuky na základe cenového rozhodnutia úrad určí preto priamo v cenovom rozhodnutí a nie duplicitným použitím zákonnej lehoty v SMP rozhodnutí, keďže táto lehota sa týka samostatného konania a rozhodnutia o zmene referenčnej ponuky.

Pripomienka k bodu 41 – okrem vypustenia „alebo optickej“ akceptovaná

42. Bod II., 4

„4. zverejniť informácie týkajúce sa zámeru ukončiť poskytovanie prístupu prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia z dôvodu prechodu na optické prístupové siete FTTx na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju úradu

a) najmenej 5 rokov pred plánovanou migráciou siete, ak sa nedosiahla dohoda o vhodnom pláne migrácie medzi významným podnikom a operátormi, ktorí aktuálne využívajú uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu významného podniku (ďalej len „dohoda o migrácii existujúcich uvoľnených prístupov“),

b) najmenej jeden rok pred plánovanou migráciou siete, ak sa dosiahla dohoda o migrácii existujúcich uvoľnených prístupov.“

Návrh:

V prvej vete slová „najmenej 5 rokov“ nahradiť slovami „....“

Ustanovenie bodu V. b) navrhujeme preformulovať b) najmenej počas doby stanovenej v dohode medzi dotknutým podnikom a ST.

Odôvodnenie:

Odporúčanie Komisie o prístupe k sieťam budúcej generácie takéto obmedzenie nestanovuje, a je to aj v rozpore s podstatou dohody. Teda ak sa strany dohodnú na kratšej alebo aj dlhšej dobe ako 1 rok, nie je dôvod to obmedzovať.

Z dôvodu vypustenia bodu 2 sa bod 4 označuje ako bod 3.

Určenie lehoty v písm. b) považuje ST za neprimerané zasahovanie do slobody zmluvných strán, ktoré sa týmto znemožňuje dohodnúť sa na kratšej lehote migrácie. Stanovenie tejto lehoty a nemožnosť skrátiť ju na základe dohody podnikov je tak v neprospech koncových užívateľov, ako aj v neprospech rozvoja nových technológií. Skutočnosť, že Úrad pri návrhu 2 ročného obdobia nepripúšťa žiadne výnimky, je v rozpore s článkom 39 Odporúčania Komisie o prístupe k sieťam budúcej generácie z 20. septembra 2010, v zmysle ktorého by mali byť prípustné výnimky v prípadoch dohody medzi operátormi a v prípade vybudovania plne ekvivalentného veľkoobchodného prístupu prostredníctvom optickej prístupovej siete bez akéhokoľvek časového obmedzenia.

Povinnosť zverejniť informácie podľa bodu II., 4 návrhu povinností týkajúce sa zámeru ukončiť poskytovanie prístupu prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia z dôvodu prechodu na optické prístupové siete FTTx najmenej 5, resp. jeden rok pred plánovaným ukončením, považujeme za neprimeranú z nasledovných dôvodov:

1. Akákoľvek povinnosť paralelného prevádzkovania metalických prístupových sietí a optických prístupových sietí bez výnimiek predpokladaných Komisiou, núti daný podnik, aby konal neefektívne, čo v konečnom dôsledku znamená vyššie náklady a tým pádom aj vyššie ceny pre koncového spotrebiteľa.

2. Optické prístupové siete pritom považujú všetci operátori za nastupujúcu technológiu prístupových sietí a metalické prístupové siete sú považované za ustupujúcu technológiu prístupových sietí.

3. Služby poskytované prostredníctvom optických prístupových sietí sú zastupiteľné so službami metalických prístupových sietí, takže akúkoľvek snahu regulátora udržať pri živote ustupujúce technológie/formy prístupu treba považovať za porušenie princípu technologickej neutrality.
4. Prevádzkovanie optickej prístupovej infraštruktúry je efektívnejšie ako prevádzkovanie metalickej prístupovej infraštruktúry, a teda nie je dôvod poskytovať 5 rokov, resp. 1rok menej efektívnu službu na metalickej sieti paralelne s optickou, keď môže byť poskytovaná iba na efektívnejšej alternatíve. To nedáva zmysel.
5. Je to v príkrom v rozpore s ústavným právom na slobodu podnikania a s ústavným právom vlastníť majetok, keďže to v konečnom dôsledku vedie k neodôvodnenému úbytku prostriedkov ST.

Stanovisko úradu k bodu 42.

Pokiaľ ide o poskytovanie informácií týkajúcich sa zámeru ukončiť poskytovanie prístupu prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia spoločnosť ST, a.s. nesúhlasila s pôvodne navrhovanou lehotou dvoch rokov, preto úrad skrátil lehotu na jeden rok. Úrad zastáva názor, že rozsiahlejšia náhrada metalickej prístupovej siete optickou na väčšom území (napr. sídlisko, mestská časť) nie je záležitosťou veľmi krátkej doby. Úrad predpokladá, že od prvotného zámeru cez obdobie návrhu siete, voľby technológie, vyriešenia majetkových práv (prístup na pozemky), získania potrebných povolení (rozkopávky, záber verejného priestranstva), súhlasov obyvateľov bytových domov a pod. až po aktiváciu prípojok uplynie obdobie, ktoré reálne môže byť v rozsahu minimálne jedného a viac rokov. Úrad tiež predpokladá, že počas zimného obdobia sa nedá uskutočňovať fyzická výstavba (výkopové práce atď.), čím sa tiež predlžuje proces výstavby. Z týchto dôvodov úrad jednoročnú lehotu na zverejnenie informácií týkajúcich sa zámeru ukončenia poskytovania prístupu najmenej jeden rok pred plánovanou migráciou nevníma ako blokačný faktor pre výstavbu nových sietí.

Čo sa týka otázky paralelnej prevádzky optickej a metalickej siete pri zohľadnení súčasného stavu rozvoja technológií, úrad reálne očakáva skôr scenár, pri ktorom metalická sieť stále zostane čiastočne prevádzkovaná a optická sieť sa nevybuduje v rozsahu plnej náhrady metalickej prístupovej siete. Úrad predpokladá, ako uviedol aj v analýze, že prevažujúcou naďalej zostane metalická sieť a optická sieť sa bude budovať hlavne v lokalitách, kde existuje dostatočná koncentrácia koncových účastníkov na pokrytie nákladov výstavby takejto siete.

Úrad zastáva názor, že z nákladového hľadiska nie je prevádzka už existujúcich a vybudovaných metalických prístupov takým bremenom, ktoré by zásadne narušilo nákladový model výstavby optickej siete. Obe siete môžu bez výrazného zvýšenia nákladov fungovať naďalej a v prípade lokalít s redším osídlením resp. menšími nárokmi na komunikačné služby, môže byť metalická sieť naďalej používaná pre poskytovanie maloobchodných komunikačných služieb aj v budúcnosti. Podľa názoru úradu by podnik konal neefektívne, ak by budoval optickú prístupovú sieť do lokality, kde náklady na výstavbu sú vysoké a existujúca metalická sieť dostatočne pokrýva komunikačné potreby v tejto oblasti. Argumentáciu ST, a.s. úrad považuje za nekorektnú a zavádzajúcu, pretože aj z doručených podkladov a informácií vyplýva, že paralelná prevádzka oboch typov sietí zostane na území Slovenskej republiky určite dlhšiu dobu, a to práve z dôvodu efektivity. Výstavba nových sietí viaže vysoké investičné náklady s dlhodobou návratnosťou, prevádzka existujúcej siete, aj keď s horšími technickými parametrami, je stále v mnohých prípadoch lacnejšia.

Aj keď sa v súčasnosti budujú nové siete takmer výlučne ako optické, metalické siete stále plnia a budú ešte desiatky rokov plniť svoju funkciu. Moderné technológie umožňujú aj cez metalické siete prenášať dostatočné prenosové kapacity. Prenosy cez metalické vedenia sú v súčasnosti stále z hľadiska spoľahlivosti a nízkeho oneskorenia kvalitnejšie, ako napr. bezdrôtové siete. Takže nie je možné existujúce metalické vedenia "zahodiť" a v krátkej dobe nahradiť optickou sieťou, aj v prípade obrovských investícií by úplná náhrada metalických vedení trvala roky až desaťročia a stále by sa našli lokality, kde by ponechanie metalickej siete bolo efektívnejšie. Pri nákladovom porovnávaní metalickej a optickej siete treba zväžiť aj dobu amortizácie kapitálových nákladov na výstavbu príslušnej siete; metalická sieť je vo väčšine prípadov už dávno amortizovaná, ale optická sieť ešte roky ponesie náklady na jej výstavbu. Prevádzkové náklady v porovnaní k investičným nákladom sú pomerne marginálne, teda nepredstavujú rádo vo zásadný rozdiel medzi oboma technológiami.

Doteraz len jeden alternatívny operátor podpísal so spoločnosťou ST, a.s. zmluvu o prístupe k účastníckemu vedeniu a v budúcnosti to môžu byť ďalší. Tento operátor (a prípadní ďalší operátori) na zriadenie kolokačných miest, technológie a kabelážne práce vynaložil určité prostriedky. V prípade, ak by úrad súhlasil so skrátením lehoty a dohoda o pláne migrácie medzi významným podnikom a alternatívnym operátorom nebude existovať, mohli by byť existujúce prístupy na metalickej sieti zrušené a tento operátor by mohol utrpieť škodu tak zo straty zákazníkov ako aj z nutnosti vynaložiť náklady na iné prístupové siete.

V nadväznosti na vyššie uvedené úrad **trvá na dodržaní päťročnej lehoty** v takom prípade, ak neexistuje dohoda o pláne migrácie medzi významným podnikom a alternatívnym operátorom. V prípade, že existuje dohoda o migrácii existujúcich uvoľnených vedení, úrad považuje za **primeranú lehotu obdobie jedného roka**. Jeden rok úrad považuje za limitné obdobie realizácie podobného projektu a spoločnosť ST, a.s. bude musieť v takomto prípade rok vopred oznámiť a dohodnúť s alternatívnym operátorom/operátormi, kde bude nahrádzať metalické vedenia optickými.

Pripomienka k bodu 42. - neakceptovaná

43. Bod IV., písm. a)

„a) so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre definovaného v ods. I. podods. 1. písm. a) až e),“

Návrh:

Text „a) až e) sa nahrádza textom “a) a b)“.

Odôvodnenie:

Vypustenie písm. c) až e) súvisí so zmenou v bode I., 1.

Stanovisko úradu k bodu 43.

Bolo uvedené v stanovisku úradu k bodu 33.

Pripomienka k bodu 43. - neakceptovaná

44. Bod IV.

„Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále na služby súvisiace so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre prostredníctvom metalického a optického vedenia vo vyššie uvedenom členení a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknuť optických káblov, ako aj náklady za služby súvisiace s kolokáciou za rok 2011 je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu najneskôr do 30 dní odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále na služby súvisiace so zriadením a používaním fyzického prístupu k infraštruktúre prostredníctvom metalického a optického vedenia vo vyššie uvedenom členení a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknuť optických káblov, ako aj náklady za služby súvisiace s kolokáciou za rok 2011, je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu najneskôr do 30 dní odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti. Ak v čase nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia o uložení tejto povinnosti nebude platné príslušné rozhodnutie o metóde kalkulácie cien podľa § 12 zákona, je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu vyššie uvedené informácie najneskôr do 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien.“

Návrh:

ST navrhuje vypustiť vyššie citovaný text.

Odôvodnenie:

Uloženie povinnosti predkladať úradu v pravidelných intervaloch informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále na služby prístupu úrad určuje nad rámec zákona. Z § 21 Úradu takéto právo nevyplýva. Z predmetného ustanovenia vyplýva právo Úradu uložiť viesť v účtovníctve každú špecifickú činnosť oddelene, špecifikovať štruktúru výkazov a metodiku oddelenej evidencie v účtovníctve. O predloženie týchto účtovných záznamov môže Úrad požiadať podnik na overenie povinností podľa § 19 a 20, zo zákona však nevyplýva možnosť, aby Úrad uložil povinnosť pravidelne predkladať tieto záznamy.

Alternatívny návrh:

V prípade, ak Úrad vyššie uvedený návrh neprijme, ST navrhuje v celom vyššie citovanom texte vypustiť text „a optického“, a text „a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknuť optických káblov“.

Okrem toho ST navrhuje na konci predposlednej vety nahradiť slová „za rok 2011“ slovami „za tú časť roka 2012, ktorá nasledovala po uplynutí 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia, je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu najneskôr 30. júna 2013“. Na konci poslednej vety nahradiť slová: „najneskôr do 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien.“ slovami „len za tú časť roka 2012, ktorá nasledovala po uplynutí 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien, a to do 30. júna 2013.“

Vypustenie textu „a optického“, a text „a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknuť optických káblov“ súvisí so zmenou v bode I., 1.

Odôvodnenie

ST navrhuje pre rok 2012 navrhnuť rovnaký termín na predloženie informácií, a to do 30. júna 2013. Vzhľadom na záväzné postupy súvisiace s vedením účtovníctva nie je účelné a zmysluplné uložiť povinnosť predložiť požadované informácie skôr ako 30. júna nasledujúceho roka a aj to iba za obdobie, ktoré nasleduje po nadobudnutí právoplatnosti vydaného rozhodnutia.

Obdobie, na ktoré sa má vzťahovať štruktúra záznamov, musí byť určené od momentu uloženia povinnosti, a nie spätne ako sa v Analýze uvádza za rok 2011. Uvedené uloženie povinnosti by bolo retroaktívne, tzn. v rozpore s princípmi právnej istoty. Úrad by ukladal ST plnenie povinnosti spätne sledovať náklady a výnosy v štruktúre a členení, na aké v minulosti nebol povinný, čo je neprimerané a nevykonateľné.

Stanovisko úradu k bodu 44.

Zo zákona jednoznačne vyplýva, že podnik je povinný na požiadanie úradu predložiť účtovné záznamy na overenie povinnosti podľa § 19 a 20 vrátane údajov o tržbách za každý relevantný trh prístupu a prepojenia. Zákon však nestanovuje a ani neobmedzuje túto žiadosť na určitú formu - voľbu formy ponecháva na správnom orgáne a z tohto dôvodu je možné zvoliť žiadosť en bloc, periodickú a to aj v rozhodnutí. Zvolený postup je maximálne v súlade so zásadou transparentnosti a predvídateľnosti regulačných postupov, keďže umožňuje podniku sa na poskytnutie požadovaných informácií pripraviť v dostatočnom časovom predstihu. Uvedeným postupom podnik nie je žiadnym spôsobom ukrátený na svojich právach a legitímnych očakávaniach.

Tvrdenie spoločnosti ST, a.s., že úrad nemá právomoc uložiť podniku predkladať v pravidelných intervaloch informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále je teda nepravdivé a v rozpore so zákonom. Podľa § 12 ods. 5 zákona ak úrad rozhodne o spôsobe regulácie cien podľa odseku 3 písm. c), určí v rozhodnutí metódu kalkulácie cien, ktorá bude obsahovať druhy nákladov a pravidlá ich priradenia. Podnik je povinný v lehote, ktorá nesmie byť dlhšia než dva mesiace od právoplatnosti rozhodnutia, vypočítať ceny podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien a poskytnúť úradu ich odôvodnenie. Podnik je povinný na základe žiadosti úradu preukázať, že ceny obsahujú iba náklady nevyhnutne potrebné na poskytovanie danej služby. Úrad alebo ním poverená odborne spôsobilá a nezávislá osoba následne overí výpočet cien podniku. Na účely overenia výpočtu cien je možné použiť aj metódu kalkulácie cien, ktorá je nezávislá a odlišná od metódy používanej podnikom. Výsledky overovania úrad raz ročne zverejní. Úrad môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť o úprave cien. Podnik je povinný uplatňovať ceny až po schválení výpočtu alebo úprave cien úradom.

Úrad požaduje viesť oddelenú evidenciu v súlade s metodikou pre stanovenie cien. Okrem toho ak úrad prijme názor spoločnosti ST, a.s., že podľa § 21 ods. 2 zákona o predloženie týchto účtovných záznamov môže úrad požiadať podnik, potom je možné uvažovať, že úrad takto uloženou povinnosťou vyjadril trvalú žiadosť o predkladanie požadovaných informácií. To znamená, že vytvára pre podnik právnu istotu, že každoročne o tieto informácie úrad požiada. Zároveň oznamuje podniku, akú evidenciu bude musieť viesť, lebo bude požiadaný ju predložiť. Teda ide o avizovanie, že úrad so 100 %-ou istotou o predloženie evidencie požiada.

Návrh spoločnosti ST, a.s. vypustiť text „a optického“, a text „a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatiahnutie metalických a zafúknutie optických káblov“ neprichádza do úvahy, pretože úrad rozhodol o regulácii cien aj týchto služieb.

Čo sa týka alternatívneho návrhu spoločnosti ST, a.s. nahradiť slová „za rok 2011“ a nahradiť „za tú časť roka... „ a aby úrad pre rok 2012 navrhol rovnaký termín na predloženie informácií, a to do 30. júna 2013 vzhľadom na záväzné postupy súvisiace s vedením účtovníctva, úrad uvádza, že ide zo strany spoločnosti ST, a.s.

o návrh účelový a nezakladajúci sa skutočnosti, že požadovaná evidencia sa v spoločnosti ST, a.s. nevedie.

Úrad nemôže akceptovať ani návrh spoločnosti ST, a.s., aby nahradil slová „najneskôr do 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien“ slovami „len za tú časť roka 2012, ktorá nasledovala po uplynutí 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien, a to do 30. júna 2013.“ Ak je spoločnosť ST, a.s. schopná predložiť evidenciu do 30 dní odo dňa platnosti príslušného rozhodnutia za časť roka 2012, ktorá nasledovala po vydaní rozhodnutia, to znamená, že táto evidencia je k dispozícii aj za celý rok 2012 a spoločnosť ST, a.s. ju predložiť môže. Ak by úrad pristúpil na túto požiadavku spoločnosti ST, a.s. k regulácii cien by mohlo dôjsť najskôr až v roku 2014.

Úrad neakceptuje námietku o retroaktivite upustiť od požiadavky predložiť oddelenú evidenciu za rok 2011. Obdobie, na ktoré sa má vzťahovať štruktúra záznamov, musí byť určené od momentu uloženia povinnosti, a to z dôvodu, že požadovanú evidenciu spoločnosť ST, a.s. má k dispozícii.

Pripomienka k bodu 44. – neakceptovaná

45. Bod IV., bod ii.

„viest' oddelenú evidenciu tak, aby boli sprehľadnené veľkoobchodné a vnútropodnikové ceny za účelom preukázania, že nedochádza k porušovaniu povinnosti nediskriminácie podľa § 20 zákona a k zvýhodňovaniu alebo znevýhodňovaniu niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov a výnosov z iných služieb a medzi službami navzájom.“

Návrh:

ST navrhuje vypustiť celý bod.

Odôvodnenie:

Navrhovaná povinnosť je nezrozumiteľná a ST nie je zrejмый spôsob sledovania vnútropodnikových cien navrhovaný Úradom. V tejto súvislosti nie je zřejmé, čo Úrad považuje za vnútropodnikové ceny a v akom rozsahu by ich mala ST implementovať a ani to, v akej primeranej lehote.

Stanovisko úradu k bodu 45.

Úrad neakceptuje návrh spoločnosti ST, a.s. týkajúci sa vypustenia povinnosti: „viest' oddelenú evidenciu tak, aby boli sprehľadnené veľkoobchodné a vnútropodnikové ceny za účelom preukázania, že nedochádza k porušovaniu povinnosti nediskriminácie podľa § 20 zákona a aby sa zabránilo zvýhodňovaniu alebo znevýhodňovaniu niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov a výnosov z iných služieb a medzi službami navzájom.“, nakoľko tento bod zodpovedá zneniu povinnosti v § 21 ods. 1 zákona.

Podľa § 21 ods. 1 zákona môže úrad od vertikálne integrovaného podniku vyžadovať sprehľadnenie jeho veľkoobchodných a vnútropodnikových cien, aby sa zabezpečila aj požiadavka nediskriminácie podľa § 20 alebo sa zabránilo zvýhodňovaniu alebo znevýhodňovaniu niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov a výnosov z iných služieb a medzi službami navzájom. Znenie povinnosti uloženej v rozhodnutí o určení

významného podniku by malo zodpovedať jej zákonnému vymedzeniu. Takéto definovanie povinnosti je predpokladom splnenia cieľa regulácie. Úrad chce týmto zabezpečiť, aby bola táto regulačná povinnosť úplná a teda konzistentná vo vzťahu k ostatným povinnostiam, predovšetkým k povinnosti nediskriminácie.

Úrad neakceptuje uvedený návrh spoločnosti ST, a.s. ďalej tiež z dôvodu, ktorý uviedol už aj v časti analýzy – Odôvodnenie navrhovaných povinností, že môže byť v ekonomickom záujme vertikálne integrovaného podniku, t.j. podniku vlastniaceho vstup na veľkoobchodný trh, brániť vstupu konkurencie na maloobchodné trhy hlasových a širokopásmových služieb, pretože zisk z predaja veľkoobchodnej služby by mohol byť nižší, ako zisk z predaja služieb na maloobchodných trhoch hlasových a širokopásmových služieb.

Pre ozrejmienie úrad uvádza, že vnútropodniková cena predstavuje náklady podniku na kalkulačnú jednicu pri ponuke služby na vlastné maloobchodné využitie (v rámci tohto podniku), alebo na veľkoobchodný predaj inému podniku tiež na maloobchodné využitie (podniku, ktorý poskytuje tieto maloobchodné služby ako predávajúci podnik), pričom kalkulačná jednica môže byť jedna prevádzková jednotka napr. 1 minúta volania, 1 Mbit prenosu dát (UMTS) alebo 1 Mbit prenosu dát (HSDPA).

Úrad predpokladá, že na základe tohto vysvetlenia bude spoločnosť ST, a.s. pochopiteľné, čo úrad sleduje uložením citovanej povinnosti a čo úrad považuje za vnútropodnikové ceny a v akom rozsahu by ich mala spoločnosť ST, a.s. implementovať. Ak spoločnosť ST, a.s. nevyužíva vnútropodnikové ceny na samozásobovanie, potom je namieste otázka, či pri veľkoobchodných cenách nedochádza k diskriminácii tretích strán.

Pripomienka k bodu 45. – neakceptovaná

46. Bod IV., bod ij.

„ij. na požiadanie úradu predložiť účtovné záznamy na overenie povinnosti oddelenej evidencie podľa § 21 ods. 1 zákona pre služby uvedené v ods. I. podods. 1. písm. a) až e).“

Návrh:

Vypustiť.

Odôvodnenie:

Povinnosť významného podniku vyplýva priamo zo zákona a nie je potrebné ju duplikovať v rozhodnutí.

Stanovisko úradu k bodu 46.

Forma žiadosti je na úrade, najmä ak úrad nežiada o predkladanie konkrétnych údajov ku konkrétnym lehotám. Úrad súhlasí s názorom spoločnosti ST, a.s., že uložením tejto povinnosti dochádza len k duplicitnému prepisu zákona ďalšieho spresnenia povinnosti oddelenej evidencie.

Pripomienka k bodu 46. – akceptovaná

47. Bod V.

„V. povinnosť regulácie cien fyzického prístupu podľa § 23 zákona v súlade s postupom podľa § 12 ods. 3 písm. c) zákona. Spoločnosť ST, a.s. je pri poskytovaní služieb povinná:

1. stanoviť cenu za zriadenie a používanie úplného uvoľneného resp. spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu alebo jeho úseku podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby zriadenia a používania úplného uvoľneného resp. spoločného uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému vedeniu alebo jeho úseku uverejneného vo Vestníku úradu,
2. stanoviť cenu za zriadenie a používanie úplného uvoľneného prístupu k optickému vedeniu podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby zriadenia a používania úplného uvoľneného prístupu k optickému vedeniu, ktoré bude uverejnené vo Vestníku úradu,
3. stanoviť cenu za zriadenie a používanie prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby zriadenia a používania prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov, ktoré bude uverejnené vo Vestníku úradu,
4. cenu za kolokáciu podľa platného rozhodnutia úradu, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby kolokácie pre službu sprístupnenia účastníckeho metalického vedenia v sieti významného podniku, uverejneného vo Vestníku úradu a cenu za kolokáciu podľa rozhodnutia, ktorým úrad určí metódu kalkulácie cien za služby kolokácie pre službu sprístupnenia účastníckeho optického vedenia v sieti významného podniku, ktoré bude uverejnené vo Vestníku úradu.

Návrh:

Vypustiť body 1 až 3 a tento text v bode 4: „a cenu za kolokáciu podľa rozhodnutia, ktorým úrad určí metódu kalkulácie cien za služby kolokácie pre službu sprístupnenia účastníckeho optického vedenia v sieti významného podniku, ktoré bude uverejnené vo Vestníku úradu”

Odôvodnenie:

Návrh na uloženie povinnosti regulácie cien za zriadenie a používanie prístupu je zjavne neprimerané v situácii, keď ST v súčasnosti poskytuje prístup k metalickým účastníckym vedeniam za jedny z najnižších cien v EÚ:

	Úplný prístup	Spoločný prístup
mesačná cena za používanie	7,80 €	2,50 €
jednorazová cena za zriadenie	42,00 €	44,00 €

Regulácia cien je podľa nového Zákona chápaná ako druhý „následný“ stupeň regulácie. Úrad môže regulovať ceny významného podniku podľa § 12 pri splnení dvoch podmienok uvedených v § 23 Zákona:

i/ „Úrad ... zistí, že na trhu nie je efektívna súťaž a

ii/ uloženie jednej alebo viacerých povinností podľa § 19 až 22 Zákona nepostačuje na to, aby významný podnik určený podľa § 18 nepožadoval neprimerane vysoké alebo neprimerane nízke ceny súvisiace s prístupom a prepojením v neprospech koncových užívateľov.

Ani jedna z uvedených zákonných podmienok nie je splnená.

Z uvedeného vyplýva, že cenová regulácia sa predpokladá až po uložení povinností podľa § 19 až 22 a určení podniku podľa § 18 Zákona za významný podnik. Až následne, keď Úrad vyhodnotí, že tieto povinnosti nepostačujú, môže regulovať ceny podľa § 12 Zákona. Aj samotné ustanovenie § 12 ods. 1 Zákona predpokladá samostatné rozhodnutie o regulácii cien: „Regulácia cien je určenie alebo usmerňovanie výšky cien spôsobom určeným v rozhodnutí o regulácii cien.

Vypustenie bodov 1. až 3. súvisí tiež so zmenou v bode I., 1.

Stanovisko úradu k bodu 47.

Úrad zásadne nesúhlasí s vyjadrením spoločnosti ST, a.s., že regulácia cien podľa súčasného „nového zákona je chápaná ako druhý „následný“ stupeň regulácie“. Táto skutočnosť nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona a tvrdenie spoločnosti ST, a.s. je zavádzajúce a nesprávne. Povinnosť regulácie cien môže byť uložená spolu s inými povinnosťami a to rozhodnutím o určení významného podniku podľa § 18 ods. 1 zákona, podľa ktorého: „Ak úrad na základe analýzy podľa § 17 zistí, že na určitom relevantnom trhu nie je efektívna hospodárska súťaž, po skončení konzultácií

podľa § 10 určí, rozhodnutím významný podnik, a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 19 až 25; ak ide o trhy podľa § 17 ods. 4 uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 19 až 21, 23 a 25“.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že úrad môže významnému podniku ukladať povinnosti na základe výsledkov analýzy až po skončení procesu konzultácií. Z citovaného ustanovenia nevyplýva, že cenová regulácia sa predpokladá až po uložení povinností podľa § 19 až 22 zákona na základe „následného vyhodnotenia“ uložených povinností, ako to uvádza spoločnosť ST, a.s.

Predpokladom uloženia povinností regulácie cien podľa § 23 zákona je v prvom rade vykonanie analýzy relevantného trhu súvisiaceho s prístupom alebo prepojením, pričom **z výsledkov tejto analýzy musí úrad dospieť k dvom záverom**, a to:

1. na tomto trhu nie je efektívna hospodárska súťaž a
2. uloženie jednej alebo viacerých povinností podľa § 19 až 22 zákona nepostačuje na to, aby významný podnik určený podľa § 18 zákona nepožadoval neprimerane vysoké alebo neprimerane nízke ceny súvisiace s prístupom alebo prepojením.

Oba tieto závery boli naplnené. Ako vyplynulo zo záverov analýzy relevantného trhu č. 4, spoločnosť ST, a.s. vlastní takmer celú časť infraštruktúry pevných sietí, ktorá pokrýva takmer celé územie Slovenskej republiky a bude aj naďalej kontrolovať rozhodujúcu časť infraštruktúry analyzovaného trhu a prístupová sieť spoločnosti ST, a.s. zostane rozhodujúcou a prevažujúcou infraštruktúrou v časovom horizonte minimálne troch rokov.

Spoločnosť ST, a.s. sa všetkými možnými spôsobmi snaží čo najviac oddialiť reguláciu na tomto trhu, ktorého definícia je upravená podľa revidovaného odporúčania. Snaží sa naťahovať čas, aby si udržala svoje významné postavenie pri poskytovaní tak maloobchodných hlasových ako aj širokopásmových služieb čo najdlhšie. Úrad v analýze konštatoval, že uloženie povinností rozhodnutím č. 63/01/2005 zo dňa 14.06.2005 (t.j. povinnosť transparentnosti, nediskriminácie, oddelenej evidencie a prístupu k určitým sieťovým prostriedkom k účastníckemu metalickému vedeniu) boli nedostatočné. Rovnako sa spoločnosť bráni akejkolvek cenovej regulácii tak na metalickej ako aj na optickej sieti. Ciele regulácie sú primárne určené regulačným rámcom EÚ a tieto ciele boli transponované do národnej legislatívy.

Analýza veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 bola **v apríli 2011** predložená (po národných konzultáciách) **do nadnárodných konzultácií**. **Stanovisko EK** po ukončení nadnárodných konzultácií bolo **v zásade súhlasné**, napriek tomu, že úrad navrhol cenovú reguláciu len na účastníckych metalických vedeniach (spolu s povinnosťou transparentnosti, nediskriminácie, oddelenej evidencie a prístupu k účastníckym metalickým a optickým vedeniam). Avšak spoločnosť ST, a.s. podala žalobný návrh na Najvyšší súd SR, aby zakázal úradu pokračovať v porušovaní jej práv pokračovaním činnosti smerujúcej k ukladaniu nových regulačných povinností na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4 na základe Analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 (ktorá bola úradom notifikovaná v apríli 2011 na medzinárodné konzultácie) a prikázal úradu, aby obnovil stav národných konzultácií a poskytol jej lehotu najmenej jeden mesiac na vyjadrenie. Dôvodom na podanie žaloby bolo hlavne odlišné znenie návrhu povinnosti transparentnosti v časti Minimálny zoznam

položiek, ktoré má obsahovať referenčná ponuka na fyzický prístup k účastníckemu vedeniu (ďalej len „Minimálny zoznam položiek“), ktoré úrad doplnil do analýzy z dôvodu potreby prijať v priebehu roka 2011 regulačné opatrenie korešpondujúce s aktuálnou európskou legislatívou (Minimálny zoznam položiek tvoril prílohu platnej Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica)).

Nakoľko úradu záležalo na tom, aby regulačné opatrenia boli spoločnosti ST, a.s. ako významnému podniku na predmetnom trhu uložené čo najskôr, vyhovel jej žalobnému návrhu v celom rozsahu, a preto obnovil stav národných konzultácií podľa § 10 ods. 2 zákona. Preto **analýzu** relevantného trhu č. 4 opakovane po ukončení národných konzultáciách **v októbri 2011** predložil na nadnárodné konzultácie a pre významný podnik – spoločnosť ST, a.s. navrhol uloženie povinností: transparentnosti, nediskriminácie, oddelenej evidencie, povinnosti prístupu tak na metalickej ako aj optickej sieti a cenovej regulácie kolokácie a cenovej regulácie poplatkov za zriadenie a používanie prístupu len k metalickej sieti metódou benchmarkingu. Pred ukončením medzinárodných konzultácií EK úradu odporučila, aby z dôvodu nepostačujúcej cenovej regulácie analýzu veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 úrad stiahol. Preto dňa **25.11.2011 bola** na základe žiadosti úradu **analýza z procesu medzinárodných konzultácií stiahnutá**.

Následne **úrad** analýzu relevantného trhu č. 4 aktualizoval, prepracoval a niektoré časti doplnil a **spolu s analýzou veľkoobchodného trhu širokopásmového prístupu** (relevantný trh č. 5) **predložil dňa 16.01.2012 na národné konzultácie**. Úrad navrhol pre významný podnik – spoločnosť ST, a.s. uloženie povinností: prístup k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu a káblovodom, transparentnosť, nediskriminácia, oddelená evidencia a cenová regulácia za zriadenie a používanie uvoľneného prístupu k účastníckemu metalickému a optickému vedeniu a káblovodom a tiež za kolokáciu pre službu sprístupnenia účastníckeho metalického a optického vedenia. Úrad podľa získaných informácií od podnikov, ktoré mali záujem o LLU zistil, že najväčšou prekážkou pre využívanie uvoľneného metalického prístupu sú vysoké ceny za fyzickú kolokáciu, preto zakúpil model na výpočet tejto ceny. Úrad má v úmysle metódou kalkulácie cien za služby kolokácie zabezpečiť, aby výpočet ceny za zriadenie kolokácie zahŕňal len oprávnené náklady a aby poplatok za vykonanie predbežného šetrenia, poplatok za vykonanie podrobného šetrenia, poplatok za obhliadku miesta kolokácie súvisiaci s prípravou pre zriadenie v budúcnosti neboli v referenčnej ponuke uvádzané samostatne. Navrhovaná cenová regulácia za zriadenie a používanie prístupu k metalickej a optickej sieti bude stanovená v súlade s § 12 zákona.

Úrad má k dispozícii oficiálne porovnanie aritmetických priemerov výšky poplatkov za zriadenie a používanie uvoľneného prístupu k metalickému účastníckemu vedeniu s výškou poplatkov spoločnosti ST, a.s. (platné k polroku 2011, nakoľko aktuálne údaje pre implementačnú správu sú v procese verifikácie):

v EUR	Zriadenie		Používanie	
	Úplný	Spoločný	Úplný	Spoločný
Benchmark EÚ	38,79	41,73	8,50	2,13
Slovak Telekom	42,00	44,00	4,20	2,50

Benchmark EÚ je priemerná výška poplatkov zverejňovaná v implementačnej správe .

Z tabuľky vyplýva, že pravidelný mesačný poplatok - cena za používanie úplného uvoľneného prístupu účtovaná spoločnosťou ST, a.s. je o polovicu nižšia ako aritmetický priemer tejto ceny používaný v členských štátoch. Jednorazový poplatok (t.j.cena za zriadenie úplného uvoľneného prístupu) účtovaná spoločnosťou ST, a.s. je však mierne vyšší ako aritmetický priemer tejto ceny používaný v členských štátoch. Na Slovensku sa v súčasnosti poskytuje len úplný uvoľnený prístup k metalickému účastníckemu vedeniu. Ostatné ceny sú ale mierne nad úrovňou aritmetického priemeru EÚ. Takže nie je pravdivé odôvodnenie ST, a.s., že „poskytuje prístup k metalickým účastníckym vedeniam za jedny z najnižších cien v EÚ“.

Pripomienka k bodu č. 47. – neakceptovaná

Dodatočné pripomienky a stanovisko ST, a.s. k návrhu opatrenia v procese konzultácií podľa § 10 zákona

Úrad listom zaevidovaným pod č. 302/OER/2012 dňa 5.03.2012 obdržal od spoločnosti ST, a.s. **dodatočné pripomienky a stanovisko** k návrhu opatrenia v procese konzultácií podľa § 10 zákona. K dodatočným pripomienkam úrad uvádza nasledovné.

Analýza predmetného veľkoobchodného relevantného trhu bola postúpená na národné konzultácie dňa 16.01.2012 zverejnením na konzultačnom mieste verejne dostupnej internetovej stránky úradu spolu s výzvou úradu. Vo výzve bola pre dotknuté strany, na základe § 10 ods. 1 zákona a v súlade s platnými Pravidlami upravujúcimi postup úradu a dotknutých osôb v procese konzultácií, stanovená jednomesačná lehota na zasielanie pripomienok k návrhu opatrenia. Podľa § 10 ods.1 zákona v zložitých prípadoch môže byť lehota predĺžená najviac na dva mesiace. V danom prípade sa podľa názoru úradu jednalo o štandardnú analýzu trhu. Lehotu na vyjadrenie však bolo možné predĺžiť, ale len počas jej plynutia a nie po jej uplynutí. Žiadna dotknutá osoba sa počas konzultácií na úrad neobrátila so žiadosťou o predĺženie tejto lehoty, úrad nemal dôvod túto lehotu predĺžiť.

Ak by sa úrad pripomienkami ST, a.s. doručenými po lehote zaoberal, jednoznačne by porušil princíp nediskriminácie zakotvený v § 11 ods.1 zákona, keďže ostatné dotknuté strany sa dodatočne vyjadriť nemohli (o tejto možnosti ani nemali vedomosť). Osobitný prístup úradu k spoločnosti ST, a.s. bol v rámci konzultácií už v minulosti kritizovaný aj zo strany Komisie.

Na základe vyššie uvedených dôvodov sa úrad dodatočnými pripomienkami spoločnosti ST, a.s., ktoré boli úradu doručené po dvoch týždňoch po uplynutí lehoty, v tomto vyhodnotení pripomienok nezaoberal a nevyjadril svoje stanovisko.

Záver

V analýze predloženej na medzinárodné konzultácie úrad vykonal zmeny len v tých častiach analýzy z národných konzultácií, v ktorých čiastočne alebo úplne akceptoval pripomienky spoločnosti ST, a.s. a to v súlade s týmto vyjadrením.

V Bratislave dňa 19. marca 2012

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej
regulácie